

Integrovaná strategie rozvoje MAS Sokolovsko

(rozvoj místního partnerství)

počet stran celkem: 178
počet stran příloh: 66
datum zpracování: leden 2007

Zpracovatel:
MAS Sokolovsko o.p.s.
náměstí Míru 230
357 61 Březová

Facilitátor:
ABRI, s.r.o.
Těšovice 1
356 05 Sokolov

Poděkování

Tým zpracovatelů dokumentu Integrovaná strategie rozvoje MAS Sokolovsko tímto děkuje za spolupráci všem představitelům a pracovníkům městských i obecních úřadů na území MAS Sokolovsko i angažujícím se podnikatelům a zástupcům neziskového sektoru. Tímto také vyjadřuje díky všem členům pracovního týmu komunitního plánování za aktivní a nezištnou podporu při tvorbě tohoto dokumentu.

Obsah

Poděkování	1
Obsah	2
Seznam zkratk	4
Seznam tabulek	5
Seznam grafů	6
Seznam mapek	6
Úvod	7
1. Informace o místní akční skupině	8
1.1 Základní informace a vývoj MAS Sokolovsko	8
1.2 Osvojování schopností	10
1.3 Naše filozofie	11
2. Metodika zpracování integrované rozvojové strategie	12
3. Analýza území MAS Sokolovsko	16
3.1 Geografická analýza	16
Možnosti koupání	25
Cykloturistika	25
Lyžování	26
Turistické stezky	26
Vodácká Ohře	28
3.2 Historie území	29
Hrady a zámky	33
Zaniklé obce	35
Církevní památky	36
3.3 Demografická charakteristika	41
Struktura vzdělávací soustavy	45
Mateřské školy	45
Základní školy	45
Střední školy	46
Vysoké školy	47
3.4 Ekonomická situace	52
Průmysl a zemědělství	52
Nezaměstnanost	56
Infrastruktura	61
Silniční a železniční síť	61
Mosty	63
Kanalizace, vodovod, ČOV	63
Nevyužité prostory vhodné pro podnikání	64
Veřejně přístupný internet	64
Cestovní ruch	64
3.5 Kultura	65
Tradiční řemesla – historie a současnost	65
Muzea, stálé výstavy, expozice, skanzeny	66
Zájmové spolky	66
Tradiční kulturní a sportovní akce	67

3.6 Životní prostředí	69
Voda a ovzduší	69
Půda a horniny	71
Zásobování elektrickou energií a teplem	72
Největší znečišťovatelé	72
Odpadové hospodářství	75
Prioritní problémy	75
Chráněná území	76
Flora a fauna	77
3.7 SWOT analýza	78
SWOT MAS Sokolovsko – geografická analýza	79
SWOT MAS Sokolovsko – historie území	80
SWOT MAS Sokolovsko – demografie území	82
SWOT MAS Sokolovsko – ekonomická situace	83
SWOT MAS Sokolovsko – kultura	85
SWOT MAS Sokolovsko – životní prostředí	87
Integrovaná SWOT MAS Sokolovsko – vnitřní prostředí	89
Integrovaná SWOT MAS Sokolovsko – vnější prostředí	90
4. Strategická část	91
4.1 Vize	91
4.2 Priority	92
4.3 Opatření	93
Kvalita života	93
Obnova památek a rozvoj cestovního ruchu	94
Lidské zdroje a zaměstnanost	94
Podpora partnerství	95
4.4 Aktivita	96
Vyhodnocení sběru projektů MAS Sokolovsko	103
4.5 Princip realizace strategie	106
5. Závěr	108
6. Použitá literatura	109
7. Přílohy integrované rozvojové strategie MAS Sokolovsko	111
Příloha č. 1 Zápisy a pozvánky z jednotlivých workshopů (vč. fotodokumentace)	
Zápis z 1. plánovacího workshopu MAS Sokolovsko	112
Zápis z 2. plánovacího workshopu MAS Sokolovsko	116
Zápis z 3. plánovacího workshopu MAS Sokolovsko	121
Zápis z 4. plánovacího workshopu MAS Sokolovsko	126
Zápis z 5. plánovacího workshopu MAS Sokolovsko	130
Příloha č. 2 Workshop s dětmi na základní škole Svatava (vč. dokumentace)	133
Příloha č. 3 Plánované projekty subjektů na území MAS Sokolovsko	
Projekty obcí	135
Projekty neziskových subjektů a podnikatelů	173

Seznam zkratek

<i>a.s.</i> – akciová společnost	<i>MSP</i> – malí a střední podnikatelé
<i>CZT</i> – centrální zásobování teplem	<i>o. p. s.</i> – obecně prospěšná společnost
<i>ČOV</i> – čistička odpadových vod	<i>NNO</i> – nestátní nezisková organizace
<i>ČR</i> – Česká republika	<i>NPP</i> – národní přírodní park
<i>ČSSR</i> – Československá socialistická republika	<i>NPR</i> – národní přírodní rezervace
<i>EAFRD</i> - Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (z angl. European Agricultural Fund for Rural Development)	<i>OSVČ</i> – osoba samostatně výdělečně činná
<i>ETI</i> – Elektrárna Tisová	<i>PD</i> – projektová dokumentace
<i>EU</i> – Evropská unie	<i>PP</i> – přírodní park
<i>CHKO</i> – chráněná krajinná oblast	<i>PR</i> – přírodní rezervace
<i>IC</i> – informační centrum	<i>RD</i> – rodinné domy
<i>ISŠTE</i> – Integrovaná střední škola technicko-ekonomická	<i>s.r.o.</i> – společnost s ručením omezeným
<i>LEADER</i> - propojování akcí hospodářského rozvoje venkova (z fr. Liaison entre les actions de développement de l'économie rurale)	<i>SOU</i> – střední odborné učiliště
<i>MAS</i> – místní akční skupina	<i>SPŠ</i> – střední průmyslová škola
	<i>SŠ</i> – střední škola
	<i>SUAS</i> – Sokolovská uhelná, a.s.
	<i>SWOT</i> – analýza silných, slabých stránek, příležitostí a ohrožení
	<i>VŠ</i> – vysoká škola
	<i>ZŠ</i> – základní škola
	<i>ZUŠ</i> – základní umělecká škola
	<i>ŽP</i> – životní prostředí

Seznam tabulek

Tab. č. 1	Nejnavštěvovanější úseky plaveb po řece Ohře	28
Tab. č. 2	Církevní památky na území MAS Sokolovsko	37
Tab. č. 3	Počet obyvatel, hustota osídlení a rozloha jednotlivých obcí MAS	41
Tab. č. 4	Vzdělanostní struktura obyvatelstva (od 15 let) MAS	43
Tab. č. 5	Školy a školská zařízení podle zřizovatele ve školním roce 2004/2005 v MAS	44
Tab. č. 6	Počty žáků základních škol zřizovaných obcí a soukromníky v kraji	45
Tab. č. 7	Střední školy a školská zařízení – 2006/2007 na území MAS	46
Tab. č. 8	Vysoké školy okresu Sokolov	47
Tab. č. 9	Národnostní struktura obyvatelstva MAS Sokolovsko	48
Tab. č. 10	Věková struktura obyvatelstva MAS Sokolovsko	49
Tab. č. 11	Syntetické ukazatele věkové struktury obyvatelstva ČR z výsledků sčítání lidu v letech 1950-2001	50
Tab. č. 12	Míra nezaměstnanosti ČR a regionů Karlovarského kraje	56
Tab. č. 13	Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání za X/2006, ÚP Sokolov	57
Tab. č. 14	Věková struktura uchazečů o zaměstnání	58
Tab. č. 15	Druhy půdy dle okresů Karlovarského kraje	60
Tab. č. 16	Inženýrské sítě na území MAS	63
Tab. č. 17	Investice do ochrany ŽP, Karlovarský kraj 2003	70
Tab. č. 18	Seznam projektů MAS dle priorit a opatření	96

Seznam grafů

<i>Graf č. 1</i>	Vzdělanostní struktura obyvatelstva MAS	43
<i>Graf č. 2</i>	Počet projektů MAS dle priorit	103
<i>Graf č. 3</i>	Rozdělení projektů MAS dle opatření	104
<i>Graf č. 4</i>	Původ projektů MAS	104

Seznam mapek

<i>Mapa č. 1</i>	Politická mapa MAS	16
<i>Mapa č. 2</i>	Geografická mapa území MAS	18
<i>Mapa č. 3</i>	Obhospodařovaná zemědělská půda v ČR	19
<i>Mapa č. 4</i>	Lesní půda v ČR	20
<i>Mapa č. 5</i>	Ochrana přírody na území MAS	22
<i>Mapa č. 6</i>	Cyklotrasy, naučné stezky a lyžařské vleky na území MAS	27
<i>Mapa č. 7</i>	Historické památky na území MAS	32
<i>Mapa č. 8</i>	Hustota zalidnění na území MAS	42
<i>Mapa č. 9</i>	Příjemci starobních důchodů v ČR	51
<i>Mapa č. 10</i>	Průmysl na území MAS před rokem 1989	53
<i>Mapa č. 11</i>	Průmysl na území MAS v současnosti	55
<i>Mapa č. 12</i>	Silniční a železniční síť na území MAS	62
<i>Mapa č. 13</i>	Investice na ochranu ŽP v ČR	71
<i>Mapa č. 14</i>	Největší znečišťovatelé na území MAS	74

Úvod

Do rukou se Vám dostává „**Integrovaná strategie rozvoje Místní akční skupiny Sokolovsko**“. Představuje základní dokument pro zpracování konkrétních projektů, jejichž realizace by měla vést ke zlepšení kvality života, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví dané oblasti. Tento cíl je plně v souladu s účelem osy IV Leader, Programu rozvoje venkova na období 2007 až 2013.

Pro úspěšné vypracování integrované rozvojové strategie bylo nezbytné uplatnit tzv. **partnerský přístup**, tj. spolupráci tří sektorů – veřejného, podnikatelského a neziskového. Vzhledem k velkému počtu obcí, podnikatelů, potažmo i občanů na území MAS Sokolovsko to nebyla práce jednoduchá, byla však nezbytná, neboť rozhodování je nejefektivnější tehdy, když se na něm podílejí ti, jichž se týká. Zástupci výše uvedených tří sektorů se dohodli na jednotné myšlence – filozofii, rozvoje území, kterou se Vám tento dokument pokusí přiblížit.

Zpracování integrované rozvojové strategie bylo mj. založeno na:

- ☉ kooperaci představitelů obcí, neziskové a podnikatelské sféry při tvorbě analýzy území
- ☉ použití moderních komunikačních metod (workshopy, brainstorming, facilitace, atd.) ke stanovení obsahu analýzy území, tvorbě SWOT analýzy, priorit a vize území
- ☉ aktivní komunikaci s občany, protože bez nich by strategie pozbyla svůj význam
- ☉ analýze existujících strategií partnerů a mikroregionů MAS Sokolovsko
- ☉ na zásadách trvale udržitelného rozvoje, které respektují jak potřeby společenské a ekonomické, tak potřeby environmentální

Tento postup se ukázal jako správný, neboť přispěl k naprosté informovanosti partnerů i občanů MAS Sokolovsko. Současně mohly být vyslyšeny i jejich názory a požadavky. Tím jsme zamezili případným budoucím připomínkám typu: „vy jste rozhodli“. Nyní už bude existovat jen „**my jsme rozhodli**“ a to také přesně odpovídá znakům Leader, které jsou následující:

- ☉ každý region má svá specifika, která mohou být při správném využití jeho šancemi
- ☉ nejlepší znalost regionu mají ti, kteří v něm bydlí a působí
- ☉ do partnerství jsou zapojeni zástupci komunální sféry, podnikatelé, neziskové organizace, fyzické osoby apod. , tím dochází k výměně zkušeností na k plnému využití místního potenciálu

1. Informace o místní akční skupině

1.1 Základní informace a vývoj MAS Sokolovsko

Název a právní forma MAS:	Místní akční skupina Sokolovsko o. p. s.
Sídlo MAS:	Náměstí Míru 230, 357 61 Březová
Kontakt:	Ing. Miroslav Makovička, makovicka@suas.cz
Statutární zástupci MAS:	Miroslav Bouda, předseda správní rady Ing. Ivan Stefan, člen správní rady
Manažer MAS:	Ing. Miroslav Makovička

Místní akční skupina Sokolovsko patří bezpochyby k nejmladším na území celé České republiky. První hlasy volající po tvorbě vlastní MAS se objevily v lednu roku 2006. K založení Místní akční skupiny Sokolovsko došlo na jaře roku 2006. V červenci téhož roku byla podepsána zakládací smlouva obecně prospěšné společnosti „MAS Sokolovsko o. p. s.“.

Zakladateli MAS Sokolovsko jsou (řazeno abecedně):

- ☎ AGRO & KOMBINÁT Dolní Žandov s. r. o.
- ☎ Fara František (OSVČ)
- ☎ Habartov (město)
- ☎ Horní Slavkov (město)
- ☎ Horský statek Abertamy
- ☎ Kolda Antonín (OSVČ)
- ☎ Kříž Vlastimil (OSVČ)
- ☎ Kynšperk nad Ohří (město)
- ☎ Mikroregion Pod Chlumem
- ☎ Mikroregion Sokolov – východ
- ☎ Sdružení podnikatelů Poohří (občanské sdružení)
- ☎ SK – Sokol Chlum Svaté Máří (občanské sdružení)
- ☎ Svazek měst a obcí Kraslicka
- ☎ Svazek obcí Svatavka
- ☎ Volmut Petr (OSVČ)
- ☎ Zájmové sdružení právnických osob Sokolov – západ

Z výše uvedeného seznamu zakladatelů MAS Sokolovsko je patrné, že o partnerství projevily zájem nejen obce, ale i subjekty zabývající se volnočasovými aktivitami, občanská sdružení či subjekty z oblasti podnikání. Obecně prospěšná společnost byla založena za účelem poskytování obecně prospěšných služeb, jejichž cílem je rozvoj regionu Sokolovsko s hlavním zaměřením na venkov. Všechny tyto služby jsou zakotveny v zakládací smlouvě obecně prospěšné společnosti MAS Sokolovsko.

MAS Sokolovsko si vytýčila následující stěžejní úkoly:

- ☉ koordinace rozvoje regionu ve všech oblastech
- ☉ realizace metody LEADER a programu EAFRD na území regionu
- ☉ rozvoj a propagace regionu a jeho turistického potenciálu (i za použití informačních a komunikačních technologií – internetových stránek)
- ☉ vytváření nových forem a možností ekonomického a turistického využití krajiny
- ☉ ochrana obrazu krajiny, sídel a jejich hodnot jako základního prostředku pro rozvoj turistického ruchu
- ☉ podpora multifunkčního zemědělství a ochrana životního prostředí
- ☉ služby při financování projektů k rozvoji regionu
- ☉ posouzení projektů k rozvoji regionu
- ☉ koordinace projektů a produktů zaměřených k rozvoji regionu
- ☉ tvorba informační databanky ke shromáždění informací prospěšných k rozvoji regionu
- ☉ součinnost se zahraničními subjekty majícími vztah k regionu
- ☉ příprava informačních a metodických materiálů a školních pomůcek
- ☉ výchova, vzdělávání a informování dětí a mládeže
- ☉ spolupráce na rozvoji lidských zdrojů
- ☉ zajišťování osvěty a vzdělanosti lidského potenciálu kraje
- ☉ provoz informačních center (IC) – koordinace a rozvoj
- ☉ atestování služeb poskytovaných svými členy pro zajištění kvality a standardu služeb
- ☉ činnosti spojené se spoluprací s orgány Evropské unie v rámci rozvoje regionu
- ☉ obnova místních doprovodných komunikací včetně infrastruktury, kulturních památek, významných budov, základního občanského vybavení

Začátkem září 2006 jsme byli úspěšně zapsáni do obchodního rejstříku, následovalo založení vlastního účtu v bankovním ústavu a rozhodnutí vypracovat integrovanou rozvojovou strategii.

V dalším programovém období Evropské unie pro léta 2007 až 2013 bychom se rádi zapojili do iniciativy Leader. Naše současná činnost je tedy především motivována snahou osvojit si potřebné administrativní schopnosti, finanční koordinaci a zkušenosti s partnerstvím. Toto jsou nezbytné předpoklady pro dosažení úspěchu v soutěži všech místních akčních skupin v Programu rozvoje venkova České republiky na období 2006 – 2013, osa IV. Leader. Hlavní metou tak bude získání dotačních prostředků pro realizaci předkládané strategie..

1.2 Osvojování schopností

V dubnu roku 2006 byla za profesionální spolupráce se společností ABRI, s. r. o. zpracována tzv. žádost o osvojení s názvem: „Osvojení schopností Místní akční skupiny Sokolovsko – obecně prospěšná společnost“. Tato žádost byla předložena k projednání do Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, opatření 2.1 Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí, podopatření 2.1.4 Rozvoj venkova (podopatření typu LEADER+), investiční záměr: c) 2. skupina – osvojování schopností. V rámci projektu Osvojení schopností MAS Sokolovsko jsme plánovali realizovat následující aktivity:

- ☉ vytvořit funkční organizační strukturu MAS
- ☉ provést analýzu území vč. stanovení priorit a navazujících opatření
- ☉ formou workshopů informovat obyvatele o aktivitách MAS a spolupracovat s nimi na řešení konkrétních problémů
- ☉ vypracovat integrovanou rozvojovou strategii, tj. dokument nezbytný pro zapojení do programů typu Leader

Bohužel náš projekt ve velké konkurenci jiných místních akčních skupin u Státního zemědělského intervenčního fondu nezískal dostatečnou podporu. Tento dílčí neúspěch však neodradil představitele MAS Sokolovsko od dalších prací. Z vlastních prostředků, tvořených především členskými příspěvky zakladatelů MAS, jsme se pustili do tvorby integrované strategie rozvoje. Je nutno poznamenat, že náklady na tvorbu této strategie pohltily značnou část těchto vkladů, neboť strategie se v žádném případě nepsala „od stolu“. Bylo hojně využito **animačních aktivit**, tj. komunitní plánování formou workshopů, dotazníkové šetření, informování občanů o existenci a činnosti MAS apod.

1.3 Naše filozofie

Od prvopočátku fungování Místní akční skupiny Sokolovsko jsme se snažili nespojovat naši existenci pouze se situací a vývojem v zemědělství. **Neboť venkov \neq pouze zemědělství.** Aby byla venkovská část našeho regionu rovnoměrně a systematicky rozvíjena, musíme stavět na širě definovaných základech.

Svou filozofii jsme se rozhodli založit především na participaci všech zainteresovaných subjektů v regionu. Nejde nám pouze o pozitivní prostředí pro podnikatele či neziskové subjekty, ale také o spokojenost nás všech, každého jednotlivého občana na území Místní akční skupiny Sokolovsko. Jsou to totiž právě občané, kdo nejlépe ví, co potřebují, co jim může pomoci a naopak v čem spočívá jejich rozvojový potenciál, tedy čím mohou přispět oni ke zlepšení situace na venkově.

Samozřejmě nemůžeme a ani nechceme pominout skutečnost, že **venkovská komunita je tvořena více sektory, především tedy veřejnou správou, dále podnikatelskými subjekty a neziskovými organizacemi.** Každý má svoji nezastupitelnou roli. Naším úkolem, a to nejen při tvorbě strategie, je právě zkombinovat a využít potenciál všech zainteresovaných stran

k rovnoměrnému vývoji na našem venkově. Právě tím zabráníme vzniku případných disparit a deformací jak v oblasti sociální, ekonomické, politické či životního prostředí.

Naše filozofie tedy spočívá na tom nejstabilnější a nejspolehlivější stavební kameni ze všech, na synergii plynoucí z aktivního partnerství a úzké kooperace nás všech.

2. Metodika zpracování integrované rozvojové strategie

S tvorbou integrované rozvojové strategie MAS Sokolovsko se začalo v listopadu r. 2006. Současně probíhaly různé propagační aktivity sloužící k zapojení a informování obyvatel o existenci a činnosti MAS. Zapojeny byly obecní rozhlas, zpravodaje, vývěsní tabule apod.

Strategie rozvoje je dokument, který bude sloužit nejen potřebám 33 obcí a měst s téměř 70 tisíci obyvateli po několik nadcházejících let. Současně jde o nezbytnou součást žádosti o čerpání dotačních prostředků z programů Leader ČR pro rok 2007 a z Programu rozvoje venkova pro léta 2007 až 2013. Vzhledem k tomu, že na počátku roku 2007 působí v rámci České republiky přibližně 140 místních akčních skupin a že MAS Sokolovsko je jedna z nejmladších MAS na našem území, rozhodli jsme se pro poměrně široké avšak kvalitní zpracování rozvojové strategie. Je dokladem připravenosti a schopnosti samostatného fungování. Samotná **strategie je rozdělena do dvou základních částí, analytické** (analýza území, SWOT analýza) **a strategické** (vize, priority a opatření, aktivity).

schéma rozvojové strategie MAS

A) Analytická část vychází především z komunitního plánování a obsahuje **analýzu území a SWOT analýzu** MAS Sokolovsko.

Analýza území čerpá ze 4 základních zdrojů informací:

- 1) **analýza dosavadních dokumentů** – tato aktivita spočívá v analýze informací, které byly zpracovány v rámci různých strategií, plánů a studií a to jak na úrovni obcí, ale i mikroregionů a okresů.
- 2) **dotazníkové šetření** – v rámci analýzy území bylo realizováno šetření formou dotazníku zaslaného do obecních a městských úřadů na území MAS. Cílem bylo získat informace, které nejsou běžně dostupné a z dosažitelných zdrojů nejsou aktuální. Výsledky tohoto šetření (dotazníky) jsou součástí přílohy strategie.
- 3) **analýza existujících statistických dat** – zdroje byly především údaje na internetových stránkách veřejných institucí (Český statistický úřad, obecní a městské úřady, Karlovarský kraj apod.). Všechny tyto zdroje jsou uvedeny v seznamu použité literatury.
- 4) **komunitní plánování - workshopy, facilitace** – nejnáročnější avšak nejprínosnější část práce byla využita i v ostatních kapitolách strategie rozvoje MAS Sokolovsko. Jednalo se o pracovní setkávání s podnikateli, představiteli obcí a neziskových subjektů. Ze všech workshopů byla pořízena **fotodokumentace a zápisy**, které jsou součástí přílohy této strategie.

Analýza území byla zpracována pro šest následujících témat:

- 📍 Geografie
- 📍 Historie
- 📍 Demografie
- 📍 Ekonomie
- 📍 Kultura
- 📍 Životní prostředí

Obsahu těchto témat se věnuje samostatná kapitola č. 3 Analýza území MAS Sokolovsko.

- ☞ Při tvorbě analýzy bylo přihlédnuto i k dokumentům, které se vztahují k novému programovému období Evropské unie pro roky 2007 – 2013. Jde především o program Leader ČR a Program rozvoje venkova na léta 2007 – 2013. Využity byly i mnohé internetové zdroje, jejichž výčet je součástí samostatné kapitoly č. 6 Použitá literatura.

Výše uvedené čtyři hlavní zdroje informací se staly také podkladem pro zpracování SWOT analýzy, což byl hlavní úkol 2. a 3. workshopu pracovní skupiny (viz samostatná podkapitola 3.7 SWOT analýza). Konkrétně se průběhu a výsledků těchto workshopů věnují **zápisy z jednotlivých setkání** (viz kapitola č. 7 Přílohy)

B) Strategická část se věnuje **vizi, prioritám, opatřením a seznamu projektů MAS Sokolovsko**. Hlavním podkladem pro tyto kapitoly se staly výsledky analytické části strategie, tj. analýza území a SWOT analýza.

V závěru kapitoly bych se ráda zmínila o **moderních analytických metodách a technikách použitých na workshopech**. Jednalo se např. o využití **certifikovaného facilitátora** či informačních **prezentací** připravených v programu Power Point.

Dále např. při zpracování vize byl využit tzv. **brainstorming** (neboli bouře mozků), kdy:

- ☞ cílem je shromáždit motivy, nápady
- ☞ nápady se zaznamenávají formou seznamu, který je všem na očích
- ☞ autorství nápadů není podstatné
- ☞ podstatný je zákaz jakékoliv kritiky
- ☞ součástí skupiny jsou osoby různých profesí, věku a pohlaví

Tento postup se ukázal jako velmi přínosný. Během několika minut bylo shromážděno několik desítek zajímavých návrhů a motivů, které se mohly stát součástí vize.

Při tvorbě téměř všech částí strategie, ať již vize, priorit či SWOT analýzy, bylo využito **demokratické hlasování**. Obvykle měl každý člen pracovní skupiny k dispozici 2 hlasy, které mohl libovolně použít a lépe tak vyjádřit svůj názor.

Často bylo využíváno i tzv. **papírové kolečko**, kdy každý pracovní tým zpracovával jedno téma, po uplynutí stanoveného časového intervalu si týmy vyměnily svá zadání i vypracované

odpovědi a pouze doplnily, upravily či agregovaly nové nápady či poznámky do odpovědí předchozího týmu. Takto měly všechny skupiny možnost vyjádřit se ke všem tématům. Na závěr každý tým ostatním odprezentoval závěrečné znění odpovědi na dané téma. Jednalo se o aktivitu časově, psychicky i inteligenčně velmi náročnou. Jejím výstupem však byla aktuální, konkrétní a přesná data.

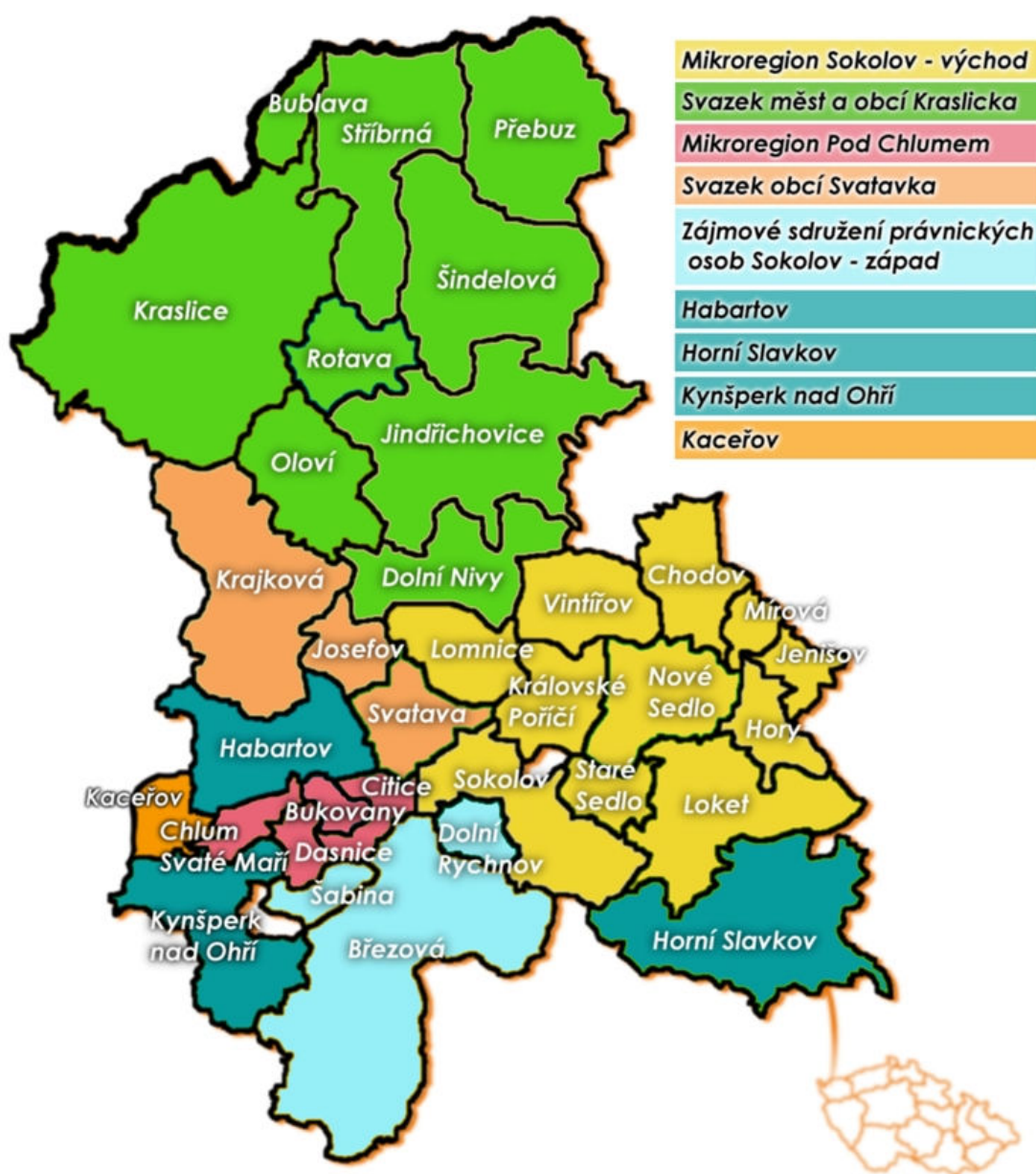
Celá integrovaná strategie rozvoje byla v lednu r. 2007 předána k připomínkování jak zakladatelům tak členům pracovního týmu MAS Sokolovsko.

3. Analýza území MAS Sokolovsko

3.1 Geografická analýza

Území místní akční skupiny Sokolovsko **prakticky kopíruje hranice okresu Sokolov**, nepatří do něj pouze obce Těšovice, Libavské Údolí, Rovná, Nová Ves, Kaceřov, Tatrovice, Vřesová, Krásno a město Sokolov (mimo katastrálního území Hrušková, Novina, Vítkov). Na východě pak uskupení přejímá 3 obce z okresu Karlovy Vary, kterými jsou Hory, Jenišov a Mírová.

Mapa č. 1 **Politická mapa MAS**

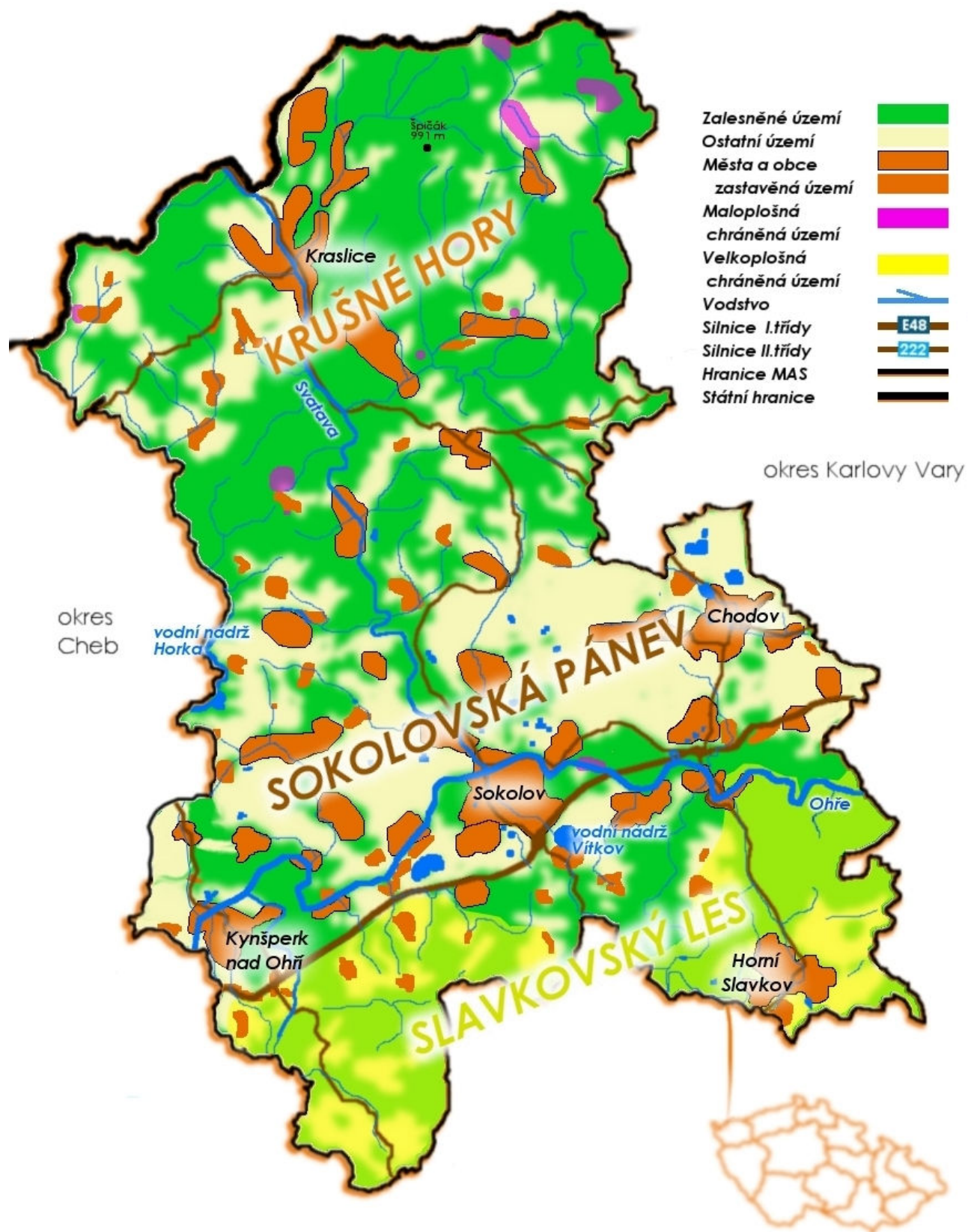
Území má nepravidelný tvar, mírně protáhlý severojižním směrem. Na severním okraji se území stýká se Spolkovou republikou Německo, na východě pak s okresem Karlovy Vary a na západě a jihu s okresem Cheb. Rozloha zájmového území je 644,97 km², což je zhruba pětina rozlohy Karlovarského kraje.

Celkem je v místní akční skupině Sokolovsko zastoupeno **33 měst a obcí**, z nichž některé jsou mimo to sdruženy ve svazcích měst a obcí (mikroregiony). Takovýchto svazků zde funguje 5, nejstarší z nich již více než 10 let. Počet obyvatel žijících na území MAS Sokolovsko je zhruba 66.000 což spolu s výše uvedenou rozlohou představuje hustotu obyvatelstva o málo větší než 100 obyvatel na km².

Z hlediska fyzicko-geografického lze území popsat jako **kopcovité**, s nejvyššími partiemi na severu a jihu, snižujícími se postupně ke středu, tvořeného údolím řeky Ohře. Kopce severní části území patří orograficky pod **Krušné hory** a tvoří jeho západní cíp, který pak dále na západě, směrem do Německa přechází v pohoří Smrčiny. Nejvyšším bodem území je vrch Špičák, jehož vrchol leží ve výšce 991 m n.m. nedaleko Stříbrné. Směrem na jih se od Sokolovské pánve zvedají do více než 800 metrové výšky **vrchy Slavkovského lesa**. Nejvyšší vrchol Slavkovského lesa Lesný (983 m) však již na území MAS Sokolovsko neleží. **Sokolovská pánev**, kopírující tok řeky Ohře je od Chebské pánve oddělena Chlumským prahem a směrem na východ pokračuje Chodovskou pánví do území okresu Karlovy Vary, kde tvoří ještě Ostrovskou pánev. Sokolovská pánev patří geomorfologicky spolu s pánví Mosteckou do oblasti Podkrušnohorských pánví. Ty jsou významné svým třetihorním původem a především v této době vzniklými mocnými vrstvami hnědého uhlí.

Z hlediska charakteristiky podnebí spadá oblast do mírně teplé oblasti s průměrnou roční teplotou mezi 6 - 7°C a ročním úhrnem srážek mezi 500-700 mm. Horské oblasti mají pak roční průměrnou teplotu nižší a naopak vyšší roční úhrny srážek (až 900 mm/rok).

Mapa č. 2 Geografická mapa MAS Sokolovsko

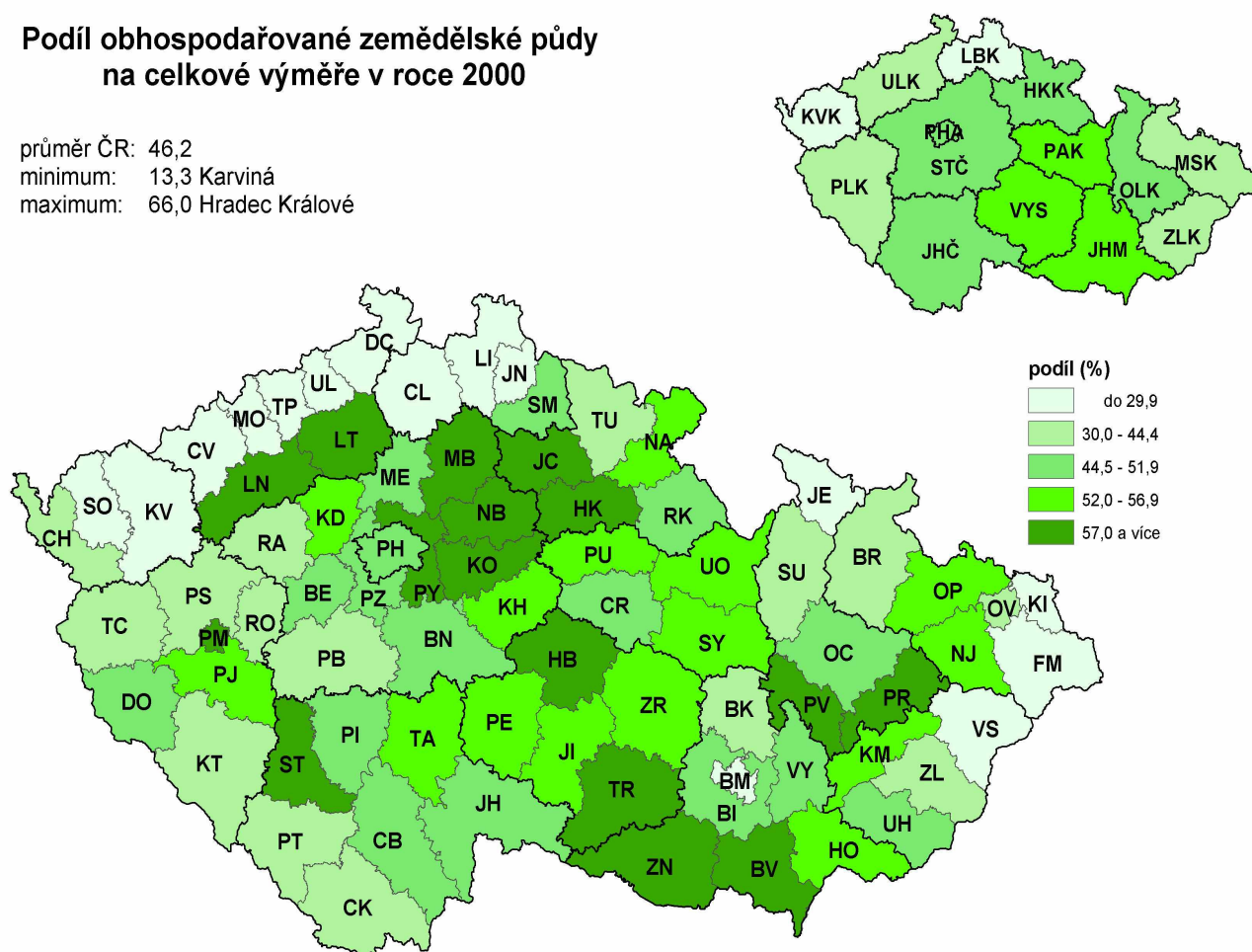

Z hlediska zemědělského využití půdy je nutné poukázat na fakt, že velká část území byla a doposud je zasažena těžbou hnědého uhlí a tudíž zde není možné provozovat intenzivní zemědělskou výrobu. Další části území pak leží ve vyšších nadmořských výškách s méně kvalitními půdami a nepříznivými klimatickými podmínkami, což opět znemožňuje intenzivnější zemědělskou činnost. Z těchto a mnoha dalších socio-ekonomických důvodů (vysoká zaměstnanost v průmyslu, mělké vazby obyvatel na území, kde žijí) je okres Sokolov a potažmo území MAS Sokolovsko **jedním z 15 okresů s nejmenším podílem obhospodařované zemědělské půdy z celé České republiky** (viz následující obrázek).

Mapa č. 3 Obhospodařovaná zemědělská půda v ČR

Podíl obhospodařované zemědělské půdy na celkové výměře v roce 2000

průměr ČR: 46,2
minimum: 13,3 Karviná
maximum: 66,0 Hradec Králové

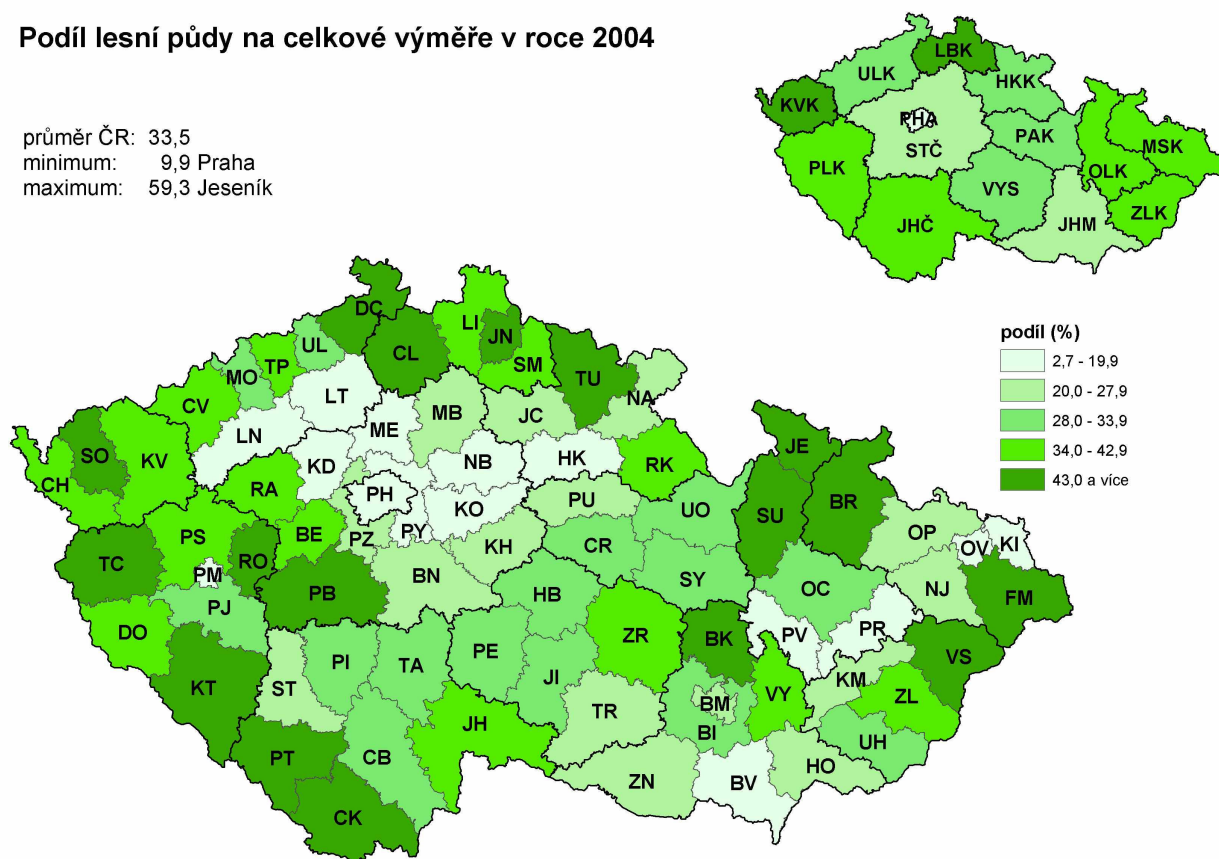
Zdroj: Český statistický úřad

Více než polovinu území okresu Sokolov zaujímá lesní pokryv, který je nejhustší v horských oblastech. Druhová skladba lesa je tvořena převážně smrkem, méně pak listnatými stromy. V minulosti a v menší míře i v současnosti je lesní pokryv narušován exhalacemi z průmyslových provozů nejen na Sokolovsku, ale i z ostatních pánevních oblastí (Mostecko, Chomutovsko), dále pak těžební činností i stále vzrůstající automobilovou dopravou. Dle údajů Českého statistického úřadu, patřil okres Sokolov a potažmo MAS Sokolovsko v roce 2004 mezi **17 okresů s největším podílem lesní půdy na celkové výměře**.

Mapa č. 4 Lesní půda v ČR

Podíl lesní půdy na celkové výměře v roce 2004

průměr ČR: 33,5
minimum: 9,9 Praha
maximum: 59,3 Jeseník

Zdroj: Český statistický úřad

Největším vodním tokem území je **řeka Ohře**, která pramení v německé části Smrčin a postupně protéká všemi okresy Karlovarského kraje. Do ní se vlévají další menší toky, protékající územím místní akční skupiny. Ze severu je to řeka Svatava, pramenící na Saské straně Krušných hor. Do Svatavy se po celé délce toku vlévají menší toky jako například Rotava, Stříbrný potok a další převážně levostranné přítoky. Ve vyšších horských partiích v okolí Přebuzi a Rolavy jsou pak významná rašeliniště a rašelinná jezera. Z pravostranných

přítoků Ohře je na území MAS největší Lobežský potok. I ve výše položených částech Slavkovského lesa můžeme najít četná **rašeliniště**.

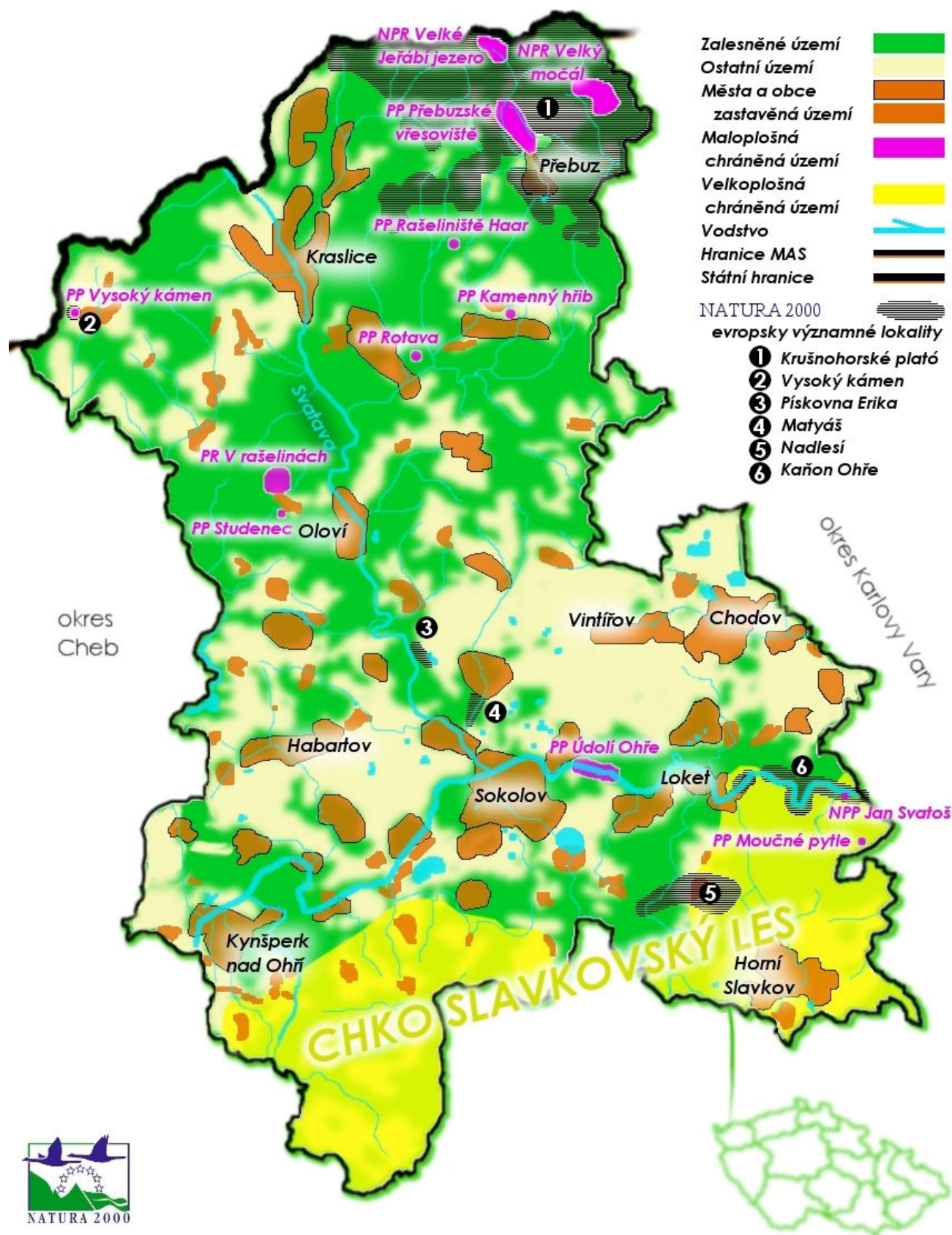
Na území MAS nejsou žádné významnější vodní plochy, výjimkou může být nádrž Horka, která zásobuje region pitnou vodou. V budoucnu bude díky ukončení těžby a následným rekultivacím vodních ploch přibývat a k již realizované nádrži Michal přibudou mnohem rozlehlejší jezera **Medard** a **Jíří-Družba**. Jezero **Medard** se z těchto dvou začne napouštět dříve, plánován je rok 2010. V současnosti již v tomto povrchovém dole neprobíhá žádná těžba, povrch je soustavně zarovnáván a připravován na napouštění, které bude trvat několik let. Po napuštění se hladina jezera ustálí zhruba na kótě 400 m n.m. a jeho maximální hloubka bude 50 m. Jezero bude mít rozlohu téměř 500 ha a jeho využití bude velmi rozmanité, když pravděpodobně nejvýznamnější a pro ekonomiku regionu nejpřínosnější bude využití pro cestovní ruch a aktivity s ním spojené.

Pestrý charakter území MAS Sokolovsko je dále určován například ochrannými pásmy zdrojů pitné a minerální vody či poměrně velkým podílem chráněných území. Leží zde část velkoplošného chráněného území, kterým je **chráněná krajinná oblast Slavkovský les**, dále pak 12 maloplošných chráněných území ležících především v Krušných horách a ve Slavkovském lese.

Slavkovský les je jediné velkoplošně chráněné území v rámci MAS Sokolovsko. Tato CHKO vznikla v roce 1974 a má za úkol chránit nejen zdejší floru a faunu, ale i zdroje světově proslulých minerálních vod. Mezi největší maloplošné chráněné oblasti patří národní přírodní rezervace (NPR) **Velké Jeřábí jezero a Velký močál** a přírodní památka (PP) **Přebuzské vřesoviště**, ležící na náhorní plošině nedaleko Přebuzi. V Krušných horách se pak nachází přírodní památky (PP) **Vysoký kámen**, **Rašeliniště Haar**, **Kamenný hřib** a **Rotavské varhany**, nedaleko Oloví pak přírodní rezervace (PR) **V rašelinách** a přírodní památka (PP) **Studenec**. Při řece Ohři je to pak přírodní památka (PP) **Údolí Ohře** a národní přírodní památka (NPP) **Svatošské skály**. Posledním maloplošným chráněným územím je přírodní památka (PP) **Moučné pytle**. Poslední dvě jmenované spadají svým umístěním i do CHKO Slavkovský les.

Mapa č.5 Ochrana přírody na území MAS

Všeobecné veřejnosti jsou asi nejznámější přírodní památky **Svatošské skály**, což je soubor skalních útvarů, vzniknuvších v Karlovarském žulovém masívu působením řeky Ohře. Územím prochází naučná stezka a cyklostezka, tudíž je tato památka každoročně navštěvována velkým množstvím turistů. Dalším turisty známým a navštěvovaným cílem jsou **Rotavské varhany**, které tvoří **mohutná odkrytá stěna**, tvořená 12 metrovými, vějířovitě rozloženými hranoly, které skutečně připomínají varhanní píšťaly. Tato skalní stěna byla v minulosti odkryta kamenolomem.

Významným přírodním územím jsou již zmiňované **Krušné Hory**, v našem případě jejich západní část. Toto 120 km dlouhé pohoří tvoří přirozenou hranici mezi Českou republikou a Německem. Zachovalá příroda je turisty hojně navštěvována jak v letním tak především v zimním období, kdy přitahuje milovníky zimních sportů. Významnými lyžařskými středisky jsou na území MAS především obce Bublava a Stříbrná či město Kraslice.

Z evropského systému ochrany přírody **NATURA 2000** nezasahuje na území MAS žádná ptáčí oblast, je zde však vyhlášeno 6 evropsky významných lokalit. Největší lokalita je rozsáhlé **Krušnohorské plató**, o něž se MAS Sokolovsko dělí s Karlovarským okresem. Další rozlohou menší lokality jsou **Vysoký kámen**, antropogenně vzniklá **Pískovna Erika** a **Výsypka Matyáš** a dále **Nadlesí** a **Kaňon Ohře**.

Území MAS patří spolu se svým okolím do geologicky velmi rozmanité oblasti, která svou strukturou a rozsahem představuje unikum nejen v rámci Česka, ale dokonce i v širším evropském měřítku. Povrch země a zde probíhající procesy nám pomáhají nahlédnout do tajemství historie naší planety a vlivu jejího vývoje na lidskou civilizaci, na její ekonomický a kulturní vývoj. Z důvodu ochrany tohoto fenoménu vzniká od roku 2001 **Česko-bavorský geopark**, jehož cílem nebude pouze ukázat geologickou sféru této oblasti, ale spojit ji s přírodními a historickými zajímavostmi a vytvořit tak komplexní celek, který bude spojovat ochranu těchto jevů na mezinárodní úrovni.

Předběžný rozsah české části navrhovaného geoparku je asi 300–350 tisíc hektarů, což zahrnuje více než 2/3 území Karlovarského kraje a větší část Tachovska z kraje Plzeňského. Plánovaný rozsah německé části, která bude plynule navazovat na českou část, je podobný. V

Síť evropských geoparků bude Česko-bavorský geopark jedinečný svým přeshraničním charakterem a jedním z největších svojí rozlohou. Území **MAS Sokolovsko** pak **bude zahrnuto do parku celou svou rozlohou.**

Region je díky svému přírodnímu bohatství již po mnoho staletí hospodářsky využíván. **Rudná ložiska** začala být ve větší míře využívána zhruba od 13. století, hlavně v horských oblastech Slavkovského lesa a Krušných hor, kde se rýžováním získával především cín. První zmínky o rýžování cínu v této oblasti však pocházejí již z konce 10. století, kdy se začínalo rýžovat v údolí říčky Teplá. Kromě cínu se zde v menší míře nacházely i železné rudy, olovo, stříbro či zlato. Rozvoji hornictví mohou vděčit za svůj vznik mnohé obce, nacházející se v horských oblastech regionu, příkladem mohou být obce Přebuz či Jindřichovice, které vznikly na počátku 13. století právě díky rozmachu těžby cínových a stříbrných rud. Kromě rudných dolů se v regionu nachází i mnohé hutě a dílny na úpravu a zpracování vytěžených rud. Rudné hornictví pokračuje od těchto středověkých dob až do 20. století, přičemž největšího rozmachu dosahovalo patrně v 17. až 18. století.

Zajímavostí můžou být například **pozůstatky areálu na těžbu a zpracování cínové rudy**, které se nacházejí uprostřed lesů na Rolavě a v nichž za 2. světové války tvrdě pracovalo mnoho spojeneckých zajatců, z místního zajateckého tábora. Torza budov a výrobních hal, některých částečně skrytých pod okolním terénem, jsou velmi zajímavým turistickým cílem. Hornickou minulost v regionu připomíná mnoho věcí, ať již to jsou odvaly hlušiny, vyústění štol, hornické památníky či muzeální expozice, umístěné například v Sokolovském muzeu, hornickém muzeu v Horním Slavkově, či hornickém skanzenu v Krásně.

Kromě rud byl v minulosti na území MAS Sokolovsko těžen také **uran**. Ložisko v Horním Slavkově bylo druhým největším vytěženým na území ČR. V posledních desetiletích je Sokolovsko známo především těžbou **uhlí**. První nález je uváděn z roku 1590. S těžbou a využíváním hnědého uhlí se začíná až mnohem později. Zdejší hnědé uhlí slouží nejdříve k výrobě chemických produktů (vitriol, barviva) a až později je využíváno pro spalování. Díky tomu vzniká nejdříve v oblasti mnoho chemických provozů (Sokolov, Staré Sedlo ad.) a později, s rapidním nárůstem objemů těžby i první elektrárny a briketárny. Rozvoji těžby přispělo ve druhé polovině 19. století nemalou měrou zavedení železnice (tzv. **Buštěhradské dráhy**), díky níž se rozšířily možnosti transportu vytěženého uhlí nejen do vnitrozemí, ale i za hranice státu. Těžba uhlí probíhala většinou hlubinným způsobem, po druhé světové válce

začal převažovat povrchový způsob dobývání (větší výtěžnost). Vzniklo několik povrchových velkolomů, které radikálně změnily krajinu v okolí Sokolova. Po změně režimu v roce 1989 se změnila i energetická a hospodářská politika státu a nastalo částečné utlumení těžby a spolu s tím probíhají ve větší míře i rekultivační práce, které znovuoživují poničenou krajinu. Díky rekultivacím ožívají nově vniklé výsypky, zarovnává se povrch, vznikají nové vodní plochy a také území sloužící trávení volného času zdejších obyvatel. Jako několik případů lze uvést vodní nádrž Michal, výsypku mezi Dolním Rychnovem a Březovou přeměněnou na golfové hřiště nebo plánované jezero Medard, které by mělo vzniknout mezi Svatavou, Habartovem a Bukovany v horizontu několika let.

MOŽNOSTI KOUPÁNÍ

Území MAS Sokolovsko nabízí možnosti pro zimní i letní koupání. Pro celoroční provoz je kromě Sokolovského bazénu možnost koupání v bazénu v Chodově. O poznání více je přírodních i uměle vytvořených vodních nádrží sloužících ke koupání. Na Vítkově, v těsné blízkosti Sokolova, je to především **vodní nádrž Michal**, která byla napuštěna před několika málo lety. Kromě této doposud největší vodní plochy, určené ke koupání přibude v horizontu několika let i několikanásobně větší **jezero Medard** (viz. předchozí kapitoly). Dalšími známými a v letních měsících hojně využívanými lokalitami jsou koupaliště v Chodově (venkovní koupaliště, kaolínky), v Kraslicích (Hraničná, Skelná), koupaliště v Lokti, Šindelová (rybník Tajch), Habartov, Komáří jezírka ve Slavkovském lese. Využít lze i řeku Ohři, jak se tomu děje například v Kynšperku u vodáckého kempu. Tento výčet není úplný, jelikož ke koupání slouží množství dalších nádrží, rybníků, jezírek, zatopených lomů apod.

CYKLOTURISTIKA

Cykloturistika je stále rozšířenější forma trávení volného času. S rostoucí oblibou a zároveň množstvím lidí, kteří se této aktivitě věnují roste i vybavenost cyklotrasami a cyklostezkami. Povrch zájmového území nabízí možnosti pro cyklisty různého stupně zdatnosti, od rovinných tras vedoucích údolím řeky Ohře až k samotným trasám na hřebenech Krušných hor či Slavkovského lesa. Cyklisté mohou využít síť cyklotras, které kombinují dopravu po komunikacích III. třídy a ostatních komunikacích (polní, lesní cesty) nebo cyklostezky, které jsou přednostně určeny pro cyklisty, pěší, nebo in-line bruslaře a na které je zakázán vjezd motorovým vozidlům. Tento druh cyklistických komunikací je mnohem bezpečnější, neboť nedochází ke kontaktu cyklistů a motorových vozidel. Bohužel je síť cyklostezek vzhledem

ke své finanční náročnosti při budování mnohem skromnější. Cyklostezky určené výhradně cyklistům, in-line bruslařům a chodcům vedou kromě několika kilometrů postavených na území města Sokolov i z Královského Poříčí do Lokte a z Lokte do Karlových Varů. V roce 2007 by se měl začít budovat další úsek plánované **páteřní cyklostezky Karlovarského kraje podél řeky Ohře** a to úsek od Sokolova do Kynšperka nad Ohří. Zároveň se vybuduje cyklostezka procházející Sokolovem a v souvislosti s výstavbou severního obchvatu Sokolova vznikne i propojení Sokolova a Královského Poříčí. V případě naplnění tohoto scénáře bude takřka celé území MAS protknuto v západovýchodním směru páteřní cyklostezkou, na kterou se v budoucnu napojí další cyklostezky vedoucí například údolím Svatavy či na rekultivovaných výsypkách.

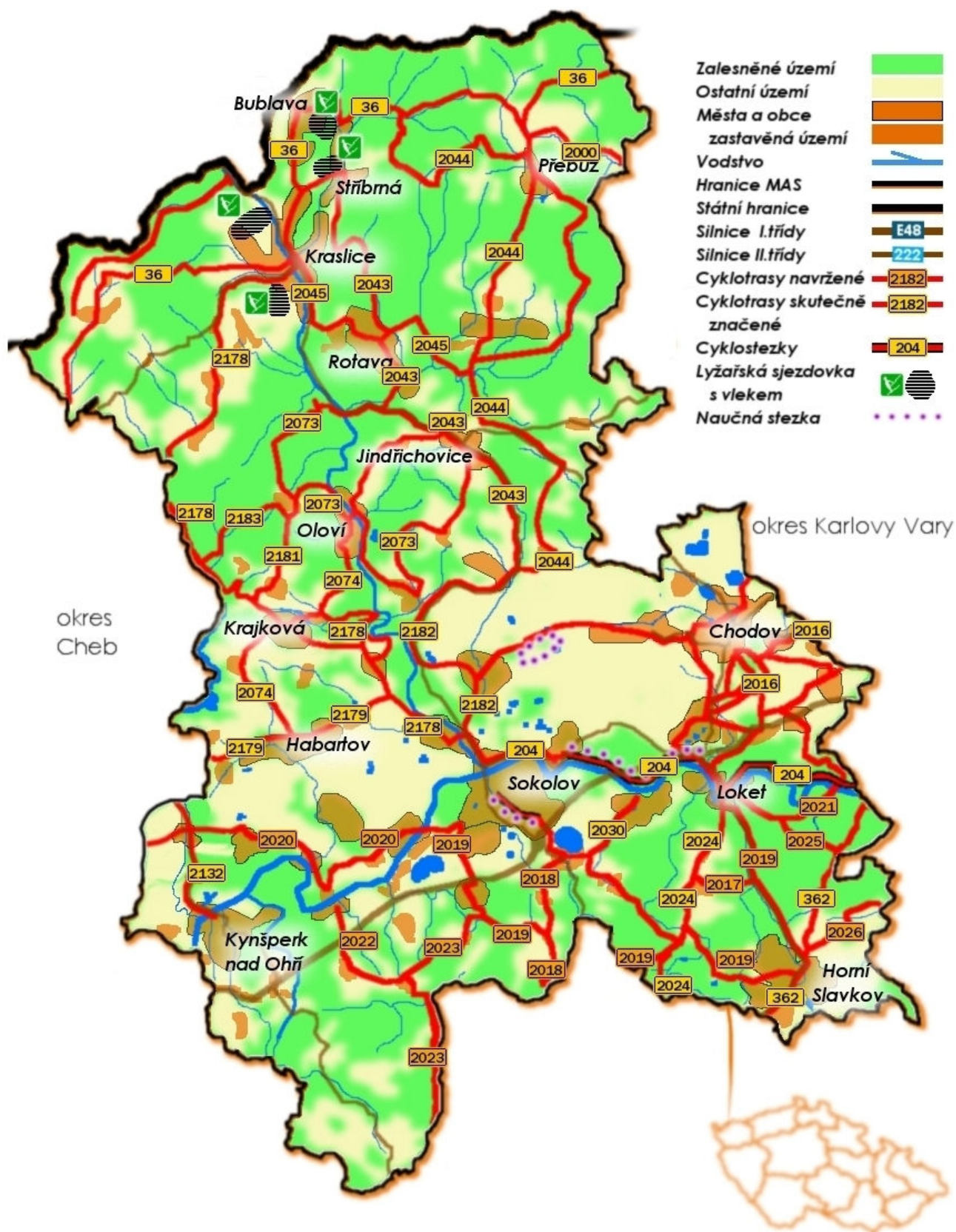
LYŽOVÁNÍ

Území MAS Sokolovsko skýtá vzhledem ke svým přírodním podmínkám nemalé možnosti lyžování a to jak sjezdového, tak i běžkového. Již po několik desetiletí jsou centry sjezdového lyžování v této oblasti **střediska v Kraslicích, Bublavě a na Stříbrné**. Pravděpodobně nejnavštěvovanější je **SKI areál Bublava**, kde je každoročně v provozu několik vleků a děl na umělé zasněžování. V Kraslicích jsou k dispozici dva vleky – Krajka a Sapporo, na Stříbrné pak jeden vlek. Pro běžkové lyžování jsou vhodné podmínky jak v Krušných horách, tak ve Slavkovském lese. Některé běžecké tratě jsou i strojově upravovány (od roku 2005 například tratě v okolí Březové).

TURISTICKÉ STEZKY

K existujícím naučným turistickým stezkám na území MAS Sokolovsko se v blízké budoucnosti připojí i několik dalších. Mezi Lomnicí a Vintířovem se nachází naučná stezka (NS) s názvem *Velká krušnohorská výsypka*. Tento více než 3 km dlouhý naučný okruh vede po rekultivované části výsypky a zabývá se především botanikou, zoologií a ekologií. Další naučné trasy doprovázejí cyklostezky, jednou z nich je *Naučná stezka na cyklostezce Královské Poříčí – Loket*, druhou pak *Naučná stezka na cyklostezce v Sokolově*. Obě se zabývají přírodovědou a naukou o regionálních přírodních památkách. Z plánovaných naučných stezek můžeme uvést například projekty *Naučná stezka po rekultivovaných výsypkách*, *Cesta hornictví* či *Stezka cínového hornictví*.

Mapa č. 6 **Cyklotrasy, naučné stezky a lyžařské vleky**
na území MAS

VODÁCKÁ OHŘE

Řeka **Ohře**, procházející nejen podstatnou částí území MAS, ale i celým Karlovarským krajem je vodáky hojně využívána. Tato řeka je **splavná** (až na výjimky) **prakticky po celý rok** a je to druhá nejlépe tekoucí řeka z celé ČR. Díky těmto specifickým je již po mnoho let vodáky velmi oblíbená a její potenciál v následujících letech jistě poroste. Mimo klasických kanoí je zde v současné době možné se setkat i s kajaky a moderními rafty. Vodáckou klientelu lze charakterizovat jako skromnou. Vodáci nepotřebují k ubytování několika hvězdičkové hotely a ani se nestravují v luxusních a drahých restauracích. Obvykle se utáboří ve vlastních stanech v tábořištích se sociálním zázemím.

Z ankety, která proběhla mezi vodáky vyplynulo, že nejsilnější stránkou řeky Ohře je především poměrně dlouhý tok s velmi zajímavým vodáckým terénem, spojený s relativně malým stupněm obtížnosti a tudíž vhodný jak pro pokročilé tak i pro začátečníky. Dalšími klady jsou výborná dostupnost hromadné dopravy (tok řeky kopíruje železniční trať), stabilní podnebí, dobře dostupné kulturní památky ležící blízko toku, zajímavá krajina a také čistota vody na horním toku. Spolu s těmito lákadly přitahuje rok od roku Ohře vodáky zlepšujícím se zázemím – vybavenost kempů a ubytoven, možnosti občerstvení, půjčovny lodí apod.

Z ankety mezi vodáky naopak vyplynulo, že nejčastěji trvá plavba po Ohři pět dnů a je dělena do následujících etap:

Tabulka č. 1 Nejnavštěvovanější úseky plaveb po řece Ohře

Den	Úsek	Říční km od - do	Zajímavosti	Délka úseku (km)
1	Cheb (Tršnice) – Šabina	240,0 (235,2) – 211,1	Cheb	28,9 (24,1)
2	Šabina – Loket	211,1 – 190,1	Kynšperk, Chlum sv. Maří, Sokolov, Loket	21
3	Loket – Hubertus	190,1 – 169,6	Svatošské skály, Karlovy Vary	20,5
4	Hubertus - Vojkovice	169,6 – 158,0	Peřej Hubertus, Skalky skřítků, Kyselka	11,6
5	Vojkovice – Klášterec nad Ohří	158,0 – 142,5	Radošov – most, Himlštejn, Perštejn	15,5

3.2 Historie území

Původ nejstarších obyvatel na dnešním území MAS Sokolovsko neznáme, ale lze předpokládat, že i na Sokolovsko zasahovalo **keltské osídlení**. Společenství Keltů, potomků lidu jihoněmeckých popelnicových polí se zrodilo v oblasti mezi východní Francií a Čechami přibližně v 5. století n. l.

Prvními písemnými prameny doloženými obyvateli území jsou však až **Slované** (kmeny staroslovanských zemědělců v 5. a 6. století n. l. postupně osídlily území našeho i sousedních států). Konkrétně Sokolovsko bylo **osídleno kmenem Sedličanů**. Usadili se především v zemědělsky úrodném okolí řeky Ohře. Na levém břehu Ohře tak vznikly např. osady Liboc (u Kynšperka), Dasnice, Citice, Svatava. Na opačném, pravém břehu Ohře jsou doloženy např. Tisová či Březová. Území tehdejších Sedličanů bylo na počátku 12. století rozděleno. Západní část (Chebsko) byla připojena k německé říši a východní část (Sedlecko, dnešní Loketsko) byla spojena s českou zemí a s vládou tehdejších Přemyslovců. V této době také začal proces osazování českého pohraničí obyvatelstvem sousedního Německa. V průběhu 12. a 13. století tak vznikly desítky nových osad a stávající slovanské vesnice byly postupně poněmčeny. Održené Chebsko bylo k českému státu opět připojeno až ve 14. století za vlády Jana Lucemburského.

V polovině 15. století získali velkou část dnešního Sokolovska **Šlikové** a ti jej měli v državě až do porážky českých stavů na Bílé hoře v roce 1620. Tehdy přešla značná část sokolovské panství (od Slavkovského lesa až po Kraslice) pod správu rodu **Nosticů**. Zajímavou informací zůstává, že téměř celému kraji byly blízké myšlenky německé reformace a až do počátku 17. století byli obyvatelé **luteránského vyznání**. Na území Sokolovska tehdy výrazně působila nejen přísná rekatolizace, ale např. i útrapy spojené s třicetiletou válkou, vpád Sasů v roce 1631 či nájezdy Švédů.

Oblast Sokolovska byla v tehdejších dobách nejúrodnějším místem na území dnešní České republiky pro pěstování chmelu. „**Chmelová doba**“ byla od 17. století postupně vytlačována těžbou uhlí (k úplnému zániku chmelářství na Sokolovsku došlo v druhé polovině 19. století). Začaly zde vznikat hutě a první hamry. Od konce 18. století se na Sokolovsku začíná rozvíjet průmyslové podnikání, zejména těžba hnědého uhlí a výroba chemikálií v minerálních závodech, spjatá m.j. s rodinami kapitalistických podnikatelů Starcků (Dolní Rychnov, Staré

Sedlo, Stříbrná aj.) a Seebohmů (Královské Poříčí). Těžbu a zpracování hnědého uhlí prováděly domácí i zahraniční báňské akciové společnosti, které se zde střetávaly v ostrém konkurenčním boji a dodávaly zdejší uhlí a brikety na tuzemské i evropské trhy.

Historicky byl tedy hospodářský rozvoj regionu zaměřen na **využívání místních přírodních surovin** (hnědé uhlí, kaolin, cín, uran, olovo, mangan a jiné rudy) a přírodních léčivých zdrojů. Sokolovská pánev je dodnes silně urbanizované území s rozsáhlou výrobní základnou. Tato část kraje je také nejvýrazněji zasažena těžební činností a stále na ni doléhá tíha aktivní dolové činnosti. Od průmyslových aktivit byla částečně ušetřena oblast Slavkovského lesa a Krušnohoří.

Neodmyslitelnou součástí Sokolovska v 18. a 19. století byla židovská menšina, kterou zde dodnes připomínají židovské hřbitůvky. Pro Sokolovsko je dále **typická architektura hrázděných domů a statků**, které začaly být od konce 18. století nahrazovány zděným přízemím a hrázděné zůstaly pouze štíty domů. Hlubinnými doly a později i povrchovým dobýváním uhlí došlo k exploataci celé centrální části Sokolovska a taktéž k zániku řady vesnic s touto pozoruhodnou lidovou architekturou. Na upomínku architektury podkrušnohorského typu v současnosti existuje např. Vesnická památková rezervace Královské Poříčí.

První polovina 20. století zde byla těžce **poznamenána 1. a 2. světovou válkou**. Stovky mužů z celého kraje musely narukovat na bojiště a mnozí se do rodných vesnic již nikdy nevrátili. Těžkou válečnou situací potvrzuje např. existence tábora pro srbské, italské a ruské válečné zajatce, který stál v letech 1915 - 1918 v Jindřichovicích nebo přítomnost koncentračního tábora pro ženy v obci Svatava. Na poválečný vývoj celého regionu (především ekonomický a demografický vývoj) měl výrazný vliv nucený odsun velmi početné německé menšiny. Celkem bylo ze Sokolovska vypraveno 35 transportů a bylo **odsunuto 39 219 Němců**. Současně se však začali navracet váleční uprchlíci či vypuzení obyvatelé a přicházeli i noví osídlenci.

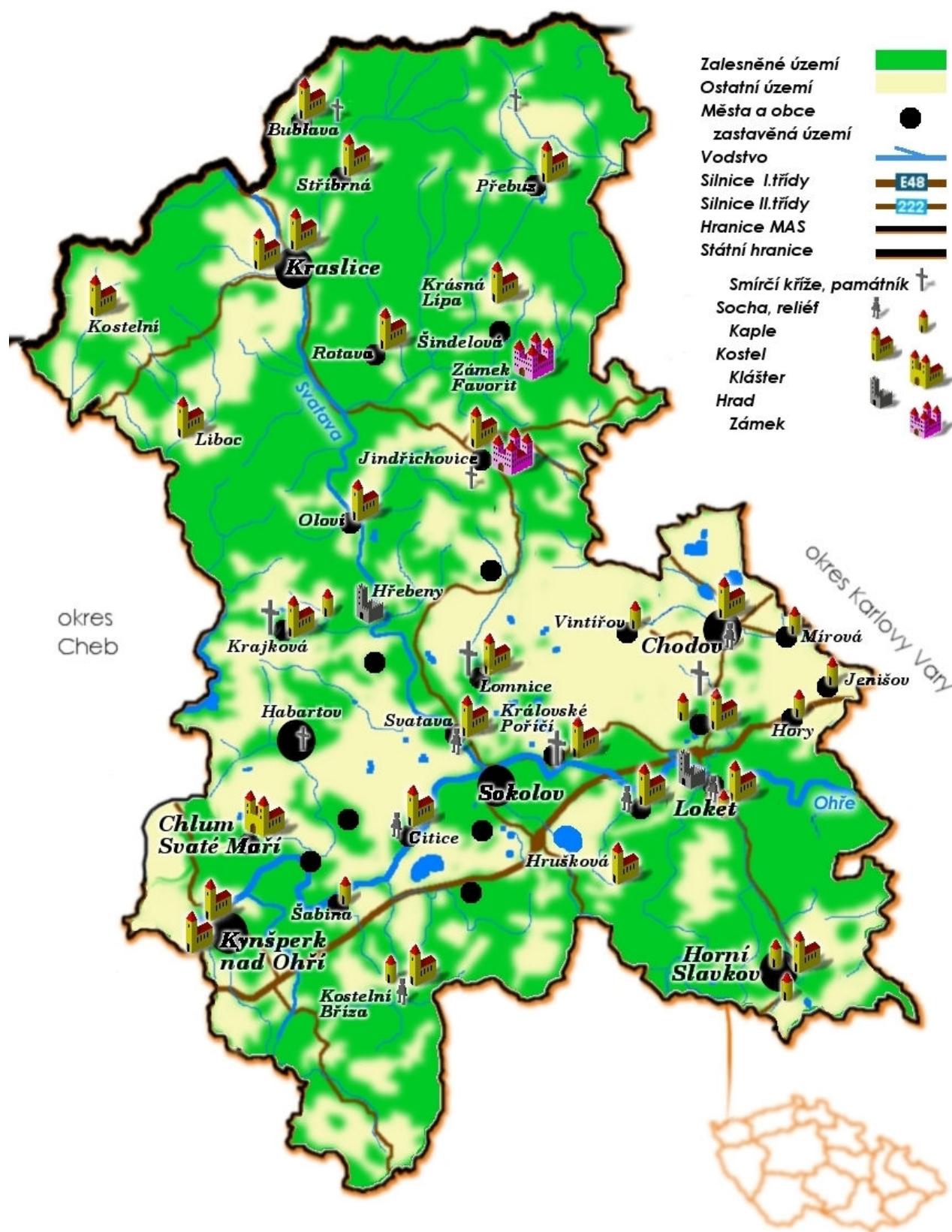
Novodobé, resp. poválečné dějiny okresu Sokolov jsou spojeny samozřejmě s příchodem komunismu a jeho 40letou nadvládou v celém Československu. Dalším neodmyslitelným vlivem bylo vytvoření vojenského výcvikového prostoru na území Slavkovského lesa, v oblasti Sokolovské pánve pak rozvoj povrchové těžby hnědého uhlí a v Krušných horách už výše zmiňovaný odsun německého obyvatelstva a zřízení hraničního pásma.

V 50. a 60. letech se započalo se systematickou rekultivací oblastí bývalých hlubinných dolů, kde těžba hnědého uhlí skončila již ve 30. a 40. letech 20. století. K rekultivacím docházelo např. v oblasti Kynšperku nad Ohří či Chodova. Převažoval **lesnický** (59 %) a **zemědělský** (38 %) **způsob rekultivací** a u některých zbytkových jam byl zvolen **hydrický způsob rekultivace**, který je čím dál rozšířenější. Rekultivační práce trvají dodnes.

Velké politické, společenské a ekonomické **změny na konci 90. let** spojené s přechodem na demokratické státní zřízení vedly např. k transformacím struktury hospodářství, rozvoji sektoru služeb a cestovního ruchu. Na území Sokolovské pánve docházelo k postupnému útlumu těžby, což v kombinaci s rekultivačními pracemi pozitivně ovlivnilo kvalitu životního prostředí. S poklesem těžby však souviselo i značné **snížení pracovních příležitostí**. Na situaci v regionu se výrazně neprojevovalo ani otevření hranic se sousedními státy či **vstup České republiky do Evropské unie** v květnu 2004.

Na území MAS Sokolovska se do současnosti zachovala **řada historických památek**. (hrady, lidová architektura, církevní památky, technické památky aj.). Následující mapa podává přehled o lokalizaci nejvýznamnějších z nich.

Mapa č. 7 Historické památky na území MAS

Na následujících řádcích se budeme věnovat nejvýznamnějším historickým památkám na území MAS Sokolovsko.

HRADY A ZÁMKY

Loket je románský hrad, více než 800 let starý, byl založen v 2. pol. 12. století pravděpodobně králem Vladislavem II. V roce 1319 byl zde vězněn 2 měsíce tříletý králevic Václav, pozdější Karel IV., přesto na Loket nezanevřel a zařadil ho mezi královská města. V roce 1434 zastavil císař Zikmund Loket svému kancléři Kašparu Šlikovi. Šlikové zde vládli více než sto let a zasloužili se o jeho přestavbu na reprezentační sídlo. Na počátku 19. století byl zchátralý hrad přestavěn na městskou věznici, která byla zrušena až v roce 1948. V roce 1992 byl hrad navrácen městu a od roku 1993 je zpřístupněn veřejnosti. Hrad

Loket je **nejnavštěvovanějším hradem v Karlovarském kraji**. Konají se zde pravidelně četné společenské akce a hry jako např. Rej strašidel, Mikulášská nadílka, Vánoční trhy, různé koncerty apod. Na přiložené obrázku je pohled na celý hrad Loket a přilehlý kostel sv. Václava.

Hrad **Hartenberg**, později zámek Hřebený, v současnosti zřícenina, byl založen před rokem 1200 (1196). Hrad má bohatou historii spojenou s řadou významných rodů a dramatických osudů, které lákaly v minulosti tisíce turistů a návštěvníků. Hrad se stal rovněž místem, které rád navštěvoval J.W.Goethe. Dramatické osudy se prolínaly celou historií Hartenbergu, včetně dobývání, pustošení, zemětřesení a požárů, které pokračovaly i v novodobé historii po roce 1945, kdy byl po odsunu poslední majitelky panství hraběnky Františky Kopalové postupně zámek rozkraden, zdevastován a nakonec úmyslně podpálen. V současné době probíhají na zřícenině hradu stavební práce s cílem hrad udržet, opravit a **zprovoznit unikátní částí** stavby z doby gotické až renesanční.

V Hartenberském království funguje několik **organizací a spolků**, které spojuje zájem o regeneraci tohoto koutu země: Nadace Renesance 21, Klub přátel hradu, Český svaz ochránců

přírody Chodov, Občanské sdružení Hartenberg a další. Ve spolupráci s probační a mediační službou v Sokolově je v rámci obecně prospěšných prací obnovována síť parkových cest, jsou likvidovány invazní rostliny, hlavně bolševník a křídlatka sachalinská, čištěny opěrné zídky.

Velké **mezinárodní proslulosti** objektu bylo dosaženo právě **mezinárodními tábory studentů INEX – SDA** a odborných učilišť, workampy podporovanými z **fondů Budoucnosti**, realizací projektů **Mládež pro Evropu** s důrazem na odbornou praxi žáků školy. Jedná se o setkání učilišť z Finska, Německa, Ruska a Královského Poříčí při záchraně kulturního dědictví. Každý rok probíhá 3 – 5 akcí, kterých se zúčastní mladí lidé ze všech kontinentů světa včetně Japonska, Koree, Kanady, USA, Malajsie a dalších zámořských zemí. Na Hartenbergu od roku 2000 již pracovaly stovky mladých lidí ze 41 zemí světa.

V horní části obce **Jindřichovice**, stojí **zámek** vystavěný v roce 1672 Janem Hartvíkem Nosticem jako náhrada za starou šlikovskou tvrz. Tento raně barokní objekt byl ve druhé polovině 19. století pseudogoticky upraven. V současné době je zámek opraven a slouží jako okresní archiv.

Za vlády Nosticů byl vystavěn **lovecký záměček Favorit** vybudovaný hrabětem Františkem Antonínem Nosticem pro svoji manželku Marii Alžbětu. Původně se záměček jmenoval "Mes idées" (mé myšlenky). V původní rokokové podobě vydržel do roku 1898, kdy ho dal Jan Nostic zbořit a na jeho místě postavit dnešní novoklasicistní objekt, který se stal letním sídlem Nosticů. Bývalá přilehlá obora měla rozlohu 360 ha. Zámek navštívilo mnoho významných lidí, například J. W. Goethe, Jan Evangelista Purkyně, španělský král Alfons XIII., císařovna

Sissi nebo generál Patton. Také zde býval hostem J. Dobrovský, ten zde byl při účasti na honu roku 1781 postřelen. V současnosti je v soukromých rukách a není přístupný veřejnosti.

Jako příklad lze uvést také např. tvrz ze 16. století v obci Šabina či zámek v osadě Chlumeck (obec Dasnice). Takovýchto zámečků či panských sídel je na území MAS Sokolovsko více. Některé jsou v soukromých rukách a veřejnosti nejsou přístupné. U mnohých dokonce dodnes nejsou majetkoprávní vztahy dořešeny, chybí finanční prostředky na jejich údržbu a opravu, podléhají vandalům a zlodějům. Mnohé jsou využívány náhradním způsobem jako muzea či archivy.

ZANIKLÉ OBCE

Na území okresu Sokolov došlo po roku 1945 k **zániku nebo téměř úplnému zániku 49 obcí, osad a samot**. Důvody jejich zániku se různily. V případě **Slavkovského lesa** se obvykle jednalo o vytvoření vojenského výcvikového prostoru, kvůli kterému se museli vystěhovat neodsunutí Němci i nově usídlení čeští obyvatelé, jejich domy byly zčásti rozstříleny při vojenských cvičeních a po zrušení výcvikového prostoru byly poničené stavby srovnány se zemí. V oblasti **Sokolovské pánve** byl zánik lidských sídel způsoben rozvojem povrchové těžby hnědého uhlí, které padly za oběť stovky obyčejných domků i desítky zajímavých a vzácných staveb. V oblasti **Krušných hor** byl zánik mnoha obcí způsoben především odsunem německého obyvatelstva, a pak také zřízením hraničního pásma, které se stalo záminkou pro demolici opuštěných stavení.

Konkrétně se jednalo o následující obce, osady, samoty:

Alberov (*Albernhof*), Bukovany (*Buckwa*), Bystřina (*Reichenbach*), Chaloupky (*Neuhaus*), Čistá - obec (*Lauterbach Dorf*), Dolní Rozmyšl (*Deutschbundesort*), Dvory (*Maierhöfen*), Habartov (*Habersbirk*), Horní Rychnov (*Ober Reichenau*), Hraničná (*Markhausen*), Jehličná (*Grasseth*), Krásná Lípa (*Schönlind*), Kytlice (*Kitlitzdorf*), Lesík (*Waldl*), Lipnice (*Littmitz*), Lísková (*Haselbach*), Lobzy (*Lobs*), Lvov (*Löwenhof*), Město Čistá (*Lauterbach Stadt*), Milře (*Kohling*), Ostrov (*Wöhr*), Podhoří (*Hunschgrün*), Rolava (*Sauersack*), Rovná (*Ebmeth*), Smolnice (*Pechgrün*), Smrkovec (*Schönficht*), Stará Chodovská (*Stelzengrün*), Staré Hory (*Horn*), Studánka (*Schönbrunn*), Tisová (*Theißau*), Třidomí (*Dreihäuser*), Týmov (*Tiefengrün*), Vítkov (*Wudingrün*), Vranov (*Frohnau*), Vřesová (*Doglasgrün*).

Ne všechny však byly zničeny úplně. Některé byly např. znovu vybudovány o několik kilometrů dál, na některých se udržel život v podobě dvou, tří domků. Některé osady byly dokonce částečně obnoveny. Pro lepší dokreslení situace vidíte dva obrázky.

Horní obrázek představuje náměstí města Čistá, spodní obrázek ukazuje alej na severní straně téhož náměstí v současnosti. Bližší informace vč. počtu obyvatel, důvodu a období zániku, zobrazení na mapě apod. o všech výše uvedených

obcích a osadách naleznete na internetových stránkách www.zanikleobce.cz.

CÍRKEVNÍ PAMÁTKY

Na území MAS je nesčetné množství církevních památek jak velkého, tak i malého charakteru. Toto území má 2 významná poutní místa: **Loket a Chlum Svaté Maří**. Do dnešního dne se konají pěší poutě do Chlumu Svaté Maří, a to dokonce i přeshraniční (např. pout' z Weidenu).

Stávající poutě v Chlumu Svaté Maří :

1. *Svěcení Mariánského pramene* (květen)
2. *Seslání ducha svatého* – termín se odvíjí od Velikonoc (cca červen) - tzv. kolotočová – posvěcení kostela – má dostatečnou propagaci, konají se 2 mše v češtině a v němčině
3. *Pout' nanebevzetí Panny Marie* (srpen)
4. *Z okolí Weidenu* (SRN) – 1. víkend v říjnu

Je snaha obnovit i známou **Křížovou cestu z Dasnic do Chlumu**. Kromě kostelů z různých historických období, na Sokolovsku lze najít velké množství smírčích křížů, božích muk, kapliček, sloupů apod. Následující tabulka mapuje různé zajímavé církevní památky na území MAS.

Tab. č. 2 Církevní památky na území MAS Sokolovsko

Název církevní památky	Umístění	Poznámky
Kostel sv. Petra a Pavla	Kostelní Bříza, část města Březová	Z 15. st. je dobrou ukázkou pozdního baroka. Obsahuje soubor kamenných reliéfních desek a náhrobníků ze 16. až 18. st. Byl značně poškozen, ale v r. 2003 byla zahájena rozsáhlá rekonstrukce, které dokončení je plánováno v r. 2006
Boží muka s reliéfem Madony s dítětem	Kostelní Bříza	Kamenný sloupek na hranolovém soklu s patkou a římsou, hlavice s nikou lemovanou volutovými motivy z 1895
Barokní kaple „pod lipami“, morový sloup, smírčí kříže	Kostelní Bříza	Zchátralá z 18. st., bez inventáře
Kamenný pomník	Kamenice, Březová	z období 30leté války (23 mrtvých Švédů)
Torzo kaple a rozhledny Máří Magdalény	Kamenice, Březová	připravuje se rekonstrukce
Smírčí kříže a památník obětem I. světové války	Kamenice, Březová	
Smírčí kříže	Lobzy, Březová	
Kostel sv. Jiří	Horní Slavkov	Jednolodní s osmibokovou věží, pozdně gotická stavby – 1520
Kostel sv. Anny	Horní Slavkov	Barokní špitální z 1728
Kaple Božího těla	Horní Slavkov	Z roku 1736 s lucernou a zbytky soudobých figurálních maleb
Evangelická kaple	Horní Slavkov	Z roku 1932
Kaple sv. Jana Nepomuckého	Ležnice u Horního Slavkova	Barokní z 1743
Kostel Nanebevzetí Panny Marie	Kynšperk nad Ohří	Vystaven v barokním slohu na začátku 18. st. řádem křížovníků s červenou hvězdou místo původního kostela. V interiéru vyniká plastika Madony z 15. st. od neznámého mistra
Neorománský evangelický kostel	Kynšperk nad Ohří	Z 1905 od stuttgartského dua Ludwig Eisenlohr – Carl Weigle
Kostel sv. Václava	Loket	pozdně gotický kostel ze 13. st., od r. 1757 zde neproběhly žádné radikální změny. Na hlavní oltáři jsou sochy zemských patronů od Jakuba Eberla
Sloup u kostela sv. Václava	Loket	
Sloup sv. Trojice	Loket	Na náměstí
Socha sv. Jana Nepomuckého	Loket	
Barokní kaple	Loket	2 kusy
Smírčí kříže	u cesty do Nového Sedla	3 kusy
Kostel Nanebevstoupení Páně	Nové Sedlo	Roku 1904, jeho stavba je převážně dřevěná
Kaplička poblíž vyhlídky na doly + 1, boží muka	Nové Sedlo	
Kostel sv. Petra a Pavla	Krajková	Původně ze 14. st., v 16. st. gotická přestavba, moderní okno,

Mariánský sloup	Krajková	<p>kteřé působením světla zvenčí vyvolává zvláštní dojem</p> <p>Z 1701, původně byl z pískovce, ale zvětral, dnes je přesnou kopií původního a je ze žuly. Na podstavci je vytesán erb Pissnitzů, kteří výstavbu organizovali i financovali</p>
Kamenný kříž a boží muka	Krajková	<p>Původně byl kříž opřen o podezdívku cihlových božích muk.</p> <p>Časem se statika památky narušila, tak byl kříž přesazen o 2 m dál.</p>
Svatojánská kaplička	Krajková	Restaurována a znovu vysvěcena v roce 1999
Smírčí kříže	Josefov	
Kostel Neposkvrněného početí Panny Marie	Svatava	Kostel je ve špatném stavu, vyžaduje si rekonstrukci v hodnotě cca 1 mil. Kč
Socha sv. Floriána	Svatava	Nejstarší památkou obce - z 18. st.
Děkanský kostel Božího těla	Kraslice	Novorománský z roku 1896, U kostela jsou dvě barokní sochy – Panna Marie a Jan Nepomucký
Kostel, kaple, smírčí kříž	Kraslice	
Kostel sv. Trojice	Liboc – část Kraslic	Novogotický z 19. st.
Kostel sv. Kunhuty	Královské Poříčí	románský, před kostelem socha Jana Nepomuckého
Smírčí kříže	Královské Poříčí	3 kusy před kostelem
Kostel sv. Martina, kaple v Mezihorské, smírčí kříž	Jindřichovice	
Kostel sv. Jiljí v Lomnici	Lomnice	
Morový sloup	Lomnice	Z roku 1681
Kaplička	Vintřov	
Kaplička se zvoničkou, zničená 4 boží muka	Jenišov	z roku 1850, Madona z Portugalska – nevysvěcená
Kaplička	Mírová	
Kaplička	Hory	U hřbitova
Farní kostel Nejsvětější Trojice	Staré Sedlo	
Socha sv. Jana Nepomuckého a sv. Floriána	Staré Sedlo	
Kostel sv. Mikuláše	Hrušková	Pozdně románský, čerstvě po konzervaci po 4 letech archeologického výzkumu
Hřbitov a hřbitovní kaple	Bukovany	
Kostel Povýšení sv. Kříže	Citice	<p>Postaven v roce 1930. O opravu a záchranu zdevastovaného katolického kostela se přihlásilo občanské sdružení s vazbami na pravoslavnou církev. Cílem sdružení je bortit se kostel opravit, zpřístupnit ho věřícím nejrozumnějších náboženských vyznání a pořádat v něm například i výstavy nebo koncerty pro širokou veřejnost.</p>
Hřbitov	Citice	
Kaplička	Citice - Hlavno	
Kaplička, Křížek, Smírčí kříž	Dasnice	
Kostel Nanebevzetí P. Marie a sv. Maří Magdaleny	Chlum Sv. Maří	<p>Trojloďný kostel podle plánů Kryštofa Dienzenhofera. Přilehlý klášter křižovníků byl dokončen r. 1728. Ambit, otevřený směrem do nádvoří arkádami a s kaplemi v nárožích je dílem J. Santiniho. Za vstupním portálem je tzv. Milostá kaple, na jejím oltáři z r. 1730 tepané stříbrné ornamentální antependium z roku 1715 a gotická milostná socha P. Marie</p>

		s Ježíškem. Na barokním oltáři v severním rameni transeptu je gotická Madona s Ježíškem z doby po roce 1400, cenný je i gotický krucifix z doby kolem roku 1500. Všechny klenby a kupole kostela jsou zdobeny nástrojnými freskami.
Křížek 2x, Svata studánka	Chlum Sv. Maří	
Kaple Panny Marie Pomocné na Drsném Vrchu	Chlum Sv. Maří	
Smírčí kříž 2x	Chlum Sv. Maří	
Kaplička u Mariánské studánky	Chlum Sv. Maří	
Mariánská kaplička	Chlum Sv. Maří	
Hřbitov	Chlum Sv. Maří	
Kostel	Bublava	
Kaple sv. Anny, 3 boží muka	Šabina	
2 kapličky	Dolní Nivy	
Kaple	Habartov	v havarijním stavu po požárech
Kostel a smírčí kříž	Stříbrná	
Kostel, smírčí kříž a morový sloup	Šindelová	
Kostel sv. Bartoloměje	Přebuz	Z roku 1578
Katolický a evangelický kostel, mariánský sloup	Chodov	
Kostel a kaple	Oloví	
Kostel	Rotava	

Zdroj: Rozvojová studie Využití církevní turistiky pro rozvoj regionu pod poutním místem Chlum Svaté Maří, dotazníkové šetření mezi obcemi MAS Sokolovsko

Kromě výše uvedených historických a církevních památek se na území místní akční skupiny Sokolovsko nachází celá řada dalších pamětihodností. Příkladem uvádíme jen stručný přehled některých z nich:

- ☉ památník ženského koncentračního tábora ve Svatavě
- ☉ pomníky obětem a zajatcům 1. a 2. světové války – Krajková, Dasnice, Stříbrná, Staré Sedlo, Přebuz, Chodov, Lomnice, Loket a další
- ☉ mauzoleum Jindřichovice – památník na zajatecký tábor, památník obětem válek v obci Jindřichovice a přilehlých osadách
- ☉ dva předválečné sloupy vysokého vedení či zatopená šachta Poldi v Jenišově
- ☉ historická památka: pomník četníkům padlým v r. 1938 v Habartově
- ☉ 1 vysoká pec (železárna) v Šindelové
- ☉ kruhové popraviště (šibenice) v Horním Slavkově
- ☉ montánní tvary po těžbě wolframové rudy, památky na výrobu dřevěného uhlí (milíře) v Rotavě

- ☞ pomník Citické stávky na návsi v Citicích
- ☞ hrázděný dům např. v Horách a v Královském Poříčí
- ☞ náměstí města Březová (tzv. hornický funkcionalismus)
- ☞ torzo arnoltovského zámku Špiegl s přilehlým parkem, židovský hřbitov v Arnoltově
- ☞ kamenný pomník z období 30leté války (23 mrtvých Švédů) v Kamenici
- ☞ kulturní památka: hrázděný mlýn v Černém Mlýně
- ☞ torzo barokního zámku z r. 1767 vč. rozsáhlého zámeckého parku a barokního sklepení, barokní zájezdní hostinec z 18. století v Kostelní Bříze
- ☞ pozůstatky Lobezkého mlýna, hřbitova a kostela sv. Vavřince v obci Lobzy
- ☞ středověká důlní díla v okolí Horního Slavkova (např. štola Kašpara Pluha)
- ☞ středověký důl Jeroným u Čisté

3.3 Demografická charakteristika

Na zájmovém území MAS Sokolovsko žije přibližně něco přes 66.000 obyvatel na rozloze cca 645 km². Hustota osídlení na úrovni 102 obyv./ km² je podprůměrnou v porovnání s průměrnou hustotou osídlení ČR, která v roce 2001 představovala téměř 130 obyvatel na 1 km². Níže uvedená tabulka prezentuje počet obyvatel, rozlohu a hustotu osídlení jednotlivých členských obcí MAS Sokolovsko:

Tab.č. 3 Počet obyvatel, hustota osídlení a rozloha jednotlivých obcí MAS

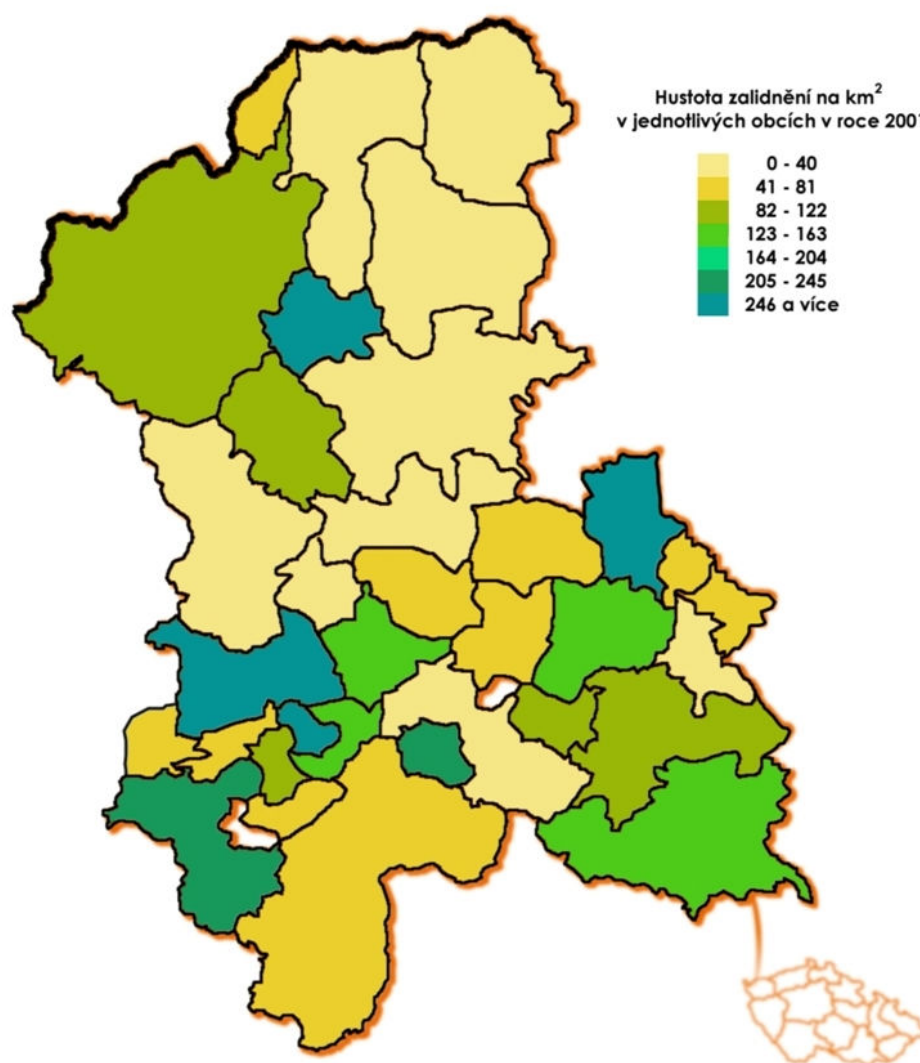
OBEC/MĚSTO	POČET OBYVATEL	ROZLOHA v km ²	HUSTOTA ob./ km ²
Mikroregion Sokolov – východ:			
Hory	185	7,88	23,48
Chodov - město	14 687	14,26	1029,94
Jenišov	332	5,18	64,09
Královské Poříčí	710	12,20	58,20
Loket	3 202	26,74	119,75
Lomnice	1 093	13,86	78,86
Mírová	224	3,90	57,44
Nové Sedlo	2 639	16,98	155,42
Staré Sedlo	721	6,50	110,92
Vintřův	1 067	14,36	74,30
Sokolov s vymezeným katastrálním územím – Hrušková, Novina, Vítkov	165	13,42	12,30
Svazek měst a obcí Kraslicka:			
Kraslice	7 273	81,35	89,40
Rotava	3 449	12,03	286,70
Bublava	336	6,14	54,72
Jindřichovice	386	44,41	8,69
Oloví	1 901	19,05	99,79
Přebuz	73	29,79	2,45
Stříbrná	432	33,55	12,88
Šindelová	256	38,33	6,68
Dolní Nivy	271	18,79	14,42
Zájmové sdružení právnických osob Sokolov – západ:			
Březová	2 781	59,59	46,67
Dolní Rychnov	1 245	5,23	238,05
Šabina	285	5,07	56,21
Mikroregion Pod Chlumem:			
Chlum Svaté Maří	298	4,70	63,40
Bukovany	1 840	3,10	593,55
Dasnice	353	4,04	87,38
Citice	855	5,41	158,04
Svazek obcí Svatavka:			

Josefov	305	8,33	36,61
Krajková	832	35,23	23,62
Svatava	1 577	11,58	136,18
Habartov	5 390	21,16	254,73
Horní Slavkov	5 972	36,82	162,19
Kynšperk nad Ohří	5 160	23,31	221,36
Celkem	66 295	644,97	102,79

Pozn. Údaje ze sčítání lidu z roku 2001

Převážná část území MAS se vyznačuje **nižší mírou osídlení** tj. hustotou do 120 obyv./km² tak, jak na to poukazuje níže uvedená mapka. Existují zde ovšem také téměř liduprázdné oblasti s hustotou osídlení menší než 40 obyvatel na km², jsou to horské oblasti Slavkovského lesa a Krušných hor:

Mapa č. 8 **Hustota zalidnění na území MAS Sokolovsko**

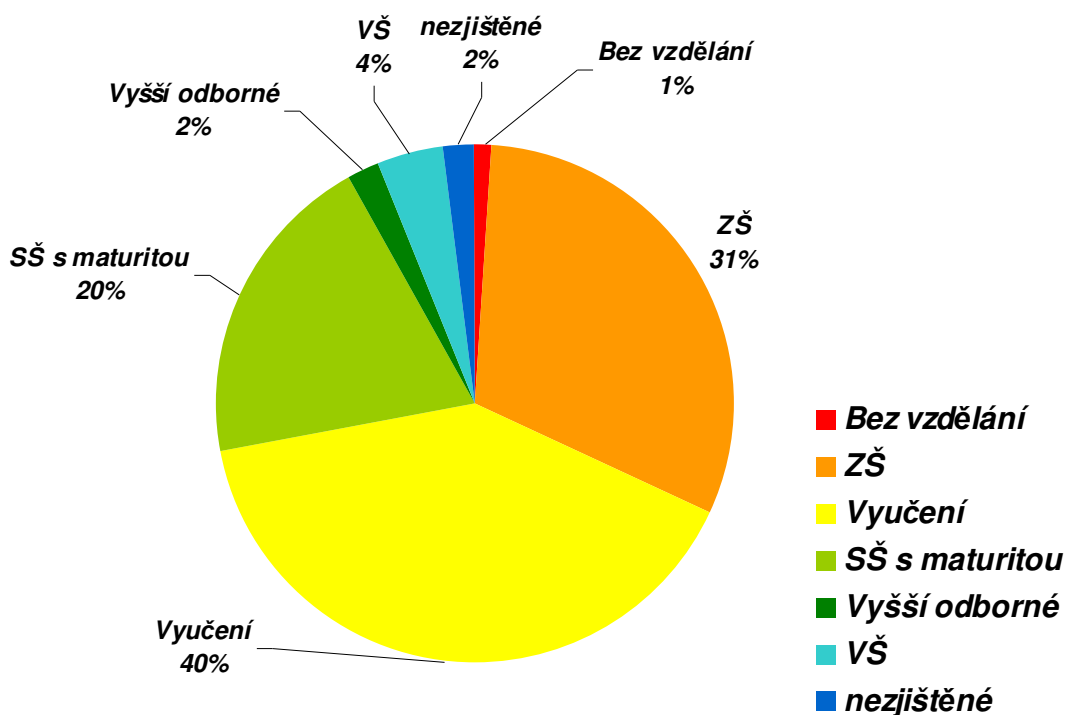
V souvislosti s výstupy komunitních workshopů, bylo navrženo, aby byla v rámci analýzy území prozkoumána také vzdělanostní struktura obyvatel MAS Sokolovsko. Pro přehlednost jsou statistické údaje prezentovány také v grafické podobě:

Tab. č. 4 Vzdělanostní struktura obyvatelstva (od 15 let) MAS

Dosažený stupeň vzdělání obyvatelstva (v%)	MAS	ČR
Bez vzdělání	1 %	0,4 %
Základní vzdělání vč. neukončeného	31 %	23 %
Vyučení a střední odborné bez maturity	40 %	38 %
Úplné střední s maturitou	20 %	24,9 %
Vyšší odborné a nástavbové	2 %	3,5 %
Vysokoškolské	4 %	8,9 %
Nezjištěné vzdělání	2 %	1,3 %

Pozn. Údaje ze sčítání lidu z roku 2001 – okres Sokolov

Graf č. 1 Vzdělanostní struktura obyvatelstva MAS

Dle uvedené statistiky cca **72 % obyvatel** MAS dosahuje vzdělání pouze **bez maturity**, což je v porovnání s průměrem ČR vyšší hodnota o více než 10 %. 32 % obyvatel MAS dosahuje maximálně základního vzdělání, což je opět výrazně horší hodnota než celorepublikových 23 %. V porovnání se statistikou ČR je evidentní zaostávání vzdělanostní úrovně Sokolovska za průměrem ČR. V nižších vzdělanostních stupních Sokolovsko dosahuje viditelně vyšší

hodnoty, a naopak ve vyšších vzdělanostních stupních, značně nižší. Lze konstatovat, že **vzdělanostní úroveň obyvatel MAS Sokolovsko je velmi nízká**, což odhaluje jednu ze stěžejních příčin vysoké nezaměstnanosti v zájmovém území. Tato skutečnost je jistě spojená také s výrazným trendem odlivu mladých mozků do větších měst ČR nebo do zahraničí.

MAS Sokolovsko je **součástí regionu NUTS II Severozápad**, který je z hlediska vzdělanostní úrovně obyvatel výrazně pod republikovým průměrem. V regionu Severozápad se nachází ve srovnání s ostatními regiony ČR **nejnižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním a nejvyšší podíl obyvatel, kteří dosáhli maximálně základního vzdělání**. Analýzy tento stav považují za základní příčinu vysoké míry nezaměstnanosti a s tím související průvodní sociální a hospodářské jevy.

Tab. č. 5 Školy a školská zařízení podle zřizovatele ve školním roce 2004/2005 v MAS

Školy/školská zařízení	Počet škol a školských zařízení				Zřizovatel		
	celkem	CH	KV	SO	kraj	obec	soukr.
Mateřské školy - samostatné	93	29	27	37		92	1
- součást ZŠ	27	9	14	4		27	
Základní školy - úplné	73	23	26	24		71	2
- neúplné	24	7	13	4		23	1
Základní školy (praktické a speciální)	26	9	10	7	11	15	
Střední školy	42	12	21	9	36		6
Gymnázia	9	4	3	2	8		1
Jazyk. škola s právem st. jaz. zkoušky	1		1		1		
Vyšší odborné školy	2		2		2		
Střediska praktického vyučování	2	1	1				2
Základní umělecké školy	19	5	8	6	4	15	
Základní umělecká škola součást ZŠ	1		1			1	
Domovy mládeže	2	1	1		2		
Dětské domovy	8	4	3	1	7		1
Domy dětí a mládeže	14	5	4	5	1	13	
Domy dětí a mládeže - součást ZŠ	1			1		1	
Pedagogicko-psychologické poradny	3	1	1	1	3		
Školní statek	1	1			1		
Samostatná školní jídelna	1	1				1	
Celkem	349	112	136	101	76	259	14

Stav k 31. 8. 2005, zdroj: www.kr-karlovarsky.cz

STRUKTURA VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY

Soustava škol, předškolních a školských zařízení, které působí v regionech Karlovarského kraje, je uvedena v předchozí tabulce, jednotlivé typy jsou pak rozděleny podle zřizovatele. Z tabulky je patrné, že okres Sokolov má v Karlovarském kraji nejmenší počet škol a školských zařízení.

Mateřské školy

Ve školním roce 2004/2005 bylo na území okresu Sokolov otevřeno celkem 108 tříd mateřských škol a navštěvovalo je více než 2,5 tisíce dětí. Počet mateřských škol, mateřských škol při základních školách, počet tříd i počet dětí je vcelku stabilní. Rovněž tak počet speciálních a specializovaných tříd a počet jejich dětí nedoznal podstatných změn.

Základní školy

V okrese Sokolov bylo ve školním roce 2004/2005 celkem 28 samostatných základních škol, což je o 2 méně než v předcházejícím školním roce. Tyto základní školy otevřely celkem 432 tříd a navštěvovalo je přibližně 9,5 tisíce žáků. V průměru tak na jednu třídu připadalo 21,9 dětí. Ve srovnání s předcházejícím školním rokem 2003/2004 ubylo v Karlovarském kraji 1417 žáků, což představuje pokles o 4,8 %.

Tab. č. 6 Počty žáků základních škol zřizovaných obcí a soukromníky v kraji

	Běžné třídy		Speciální třídy		Celkem	
	celkem	z toho dívek	celkem	z toho dívek	celkem	z toho dívek
Okres Sokolov	9.534	4.629	105	37	9.639	4.666
Karlovarský kraj	27.640	13.468	179	59	27.819	13.527

Stav k 30. 9. 2004, zdroj: www.kr-karlovarsky.cz

Dlouhodobé problémy spojené s prospěchem žáků a jejich absencí dokládá např. následující statistika. Z téměř 9,5 tisíce dětí v okrese Sokolov jich 316 neprospělo, což je 2x více než v okrese Cheb a 2,5x více než v okrese Karlovy Vary. Studenti základních škol v okrese Sokolov „nasbírali“ téměř tolik poznámek 2. a 3. stupně napomenutí jako děti okresů Cheb a Karlovy Vary dohromady. Průměrný počet omluvených hodin žáků v okrese Sokolov přesahuje 101 hod./žáka, což je přibližně o 12 hodin více než v ostatních okresech karlovarského kraje. Celkem studenti základních škol v okrese Sokolov za rok 2004/2005

dosáhli 944.750 omluvených a 7.208 neomluvených hodin. Do této statistiky nejsou zahrnuti 3 základní školy a 1 speciální škola města Chodov, které sice spadá pod MAS Sokolovsko, současně však leží na území okresu Karlovy Vary.

Střední školy

Na území místní akční skupiny Sokolovsko se nachází následující střední školy a školská zařízení:

Tab. č. 7 Střední školy a školská zařízení – 2006/2007 na území MAS

Zřizovatel: Karlovarský kraj	Obory
Odborné učiliště Horní Slavkov	kuchař, kuchařské a obráběcí práce, stavební výroba, zámečnické práce a údržba
Střední odborná škola ekonomická a gymnázium Chodov	ekonomické a všeobecné vzdělání
Střední průmyslová škola a SOU hudebních nástrojů, Kraslice	mechanik a výroba dechových a bicích hudebních nástrojů, uměleckořemeslná stavba hudebních nástrojů
Střední odborná škola Kynšperk nad Ohří	čalouník, tesař, truhlář, výroba čalounění, dřevěných a nábytkářských výrobků, zpracování dřeva
Střední průmyslová škola Loket	strojírenství, technické zařízení budov, management ve stavebnictví, informatika v ekonomice, pozemní stavitelství
Gymnázium Sokolov	všeobecné vzdělání
Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov	elektrotechnika, strojírenství, management, veřejnosprávní činnost, malíř, instalatér, zedník, tesař, truhlář, zámečnický, ...
Pedagogicko-psychologická poradna Sokolov	poradna
Zřizovatel: soukromá škola	
Soukromá obchodní akademie Sokolov , s.r.o.	ekonomické obory
Soukromé gymnázium a základní škola Mánesova v Sokolově s.r.o.	všeobecné vzdělání

Zdroj: [www. stránky výše uvedených škol](http://www.stranky.vyše.vedených.skol)

Kromě výše uvedených škol, existuje na území MAS Sokolovsko 6 základních uměleckých škol (z toho 1 ve městě Sokolov) a 5 domů dětí a mládeže (z toho 1 ve městě Sokolov) zřizovaných obcemi. O oblibě „lidušek“ svědčí počet dětí, které je navštěvují. Na území MAS Sokolovsko (vč. města Sokolov) se do ZUŠ v roce 2004 přihlásilo téměř 2,5 tisíce dětí. Nejoblíbenější jsou kroužky hudební, výtvarný a taneční. S těmito aktivitami souvisí také prezentace kvalitní práce pedagogů ZUŠ v zahraničí, nejčastěji v sousedním Německu.

Území MAS výrazně postihla **restrukturalizace středního školství**, o které rozhodli zástupci Karlovarského kraje v dubnu roku 2005. Rozhodlo se o zrušení hned čtyř středních škol, resp. učilišť s dlouholetou tradicí najednou. Jednalo se o SOU hudebních nástrojů v Lubech u Chebu, **SOU stavební v Královském Poříčí, SPŠ a SOU hudebních nástrojů v Kraslicích** a lesnické učiliště v Abertamech. Zachování škol nepomohlo ani to, že je na jednání zastupitelstva přišli podpořit zástupci dotčených obcí, učitelé, studenti a učni. Optimalizace sítě středních škol v Karlovarském kraji zásadním způsobem ovlivnila školství v regionu. Např. uzavření SOU stavebního v Královském Poříčí, které navštěvovalo až 687 žáků, znamená přesun většiny oborů pod jiné střední školy. S účinností od 1.7. 2006 bylo rozhodnuto o sloučení SPŠ, SOU a U Královské Poříčí s ISŠTE Sokolov, přičemž nástupnickou organizací je ISŠTE Sokolov. Studenti a učni měli v Královském Poříčí zabezpečeno kompletní zázemí včetně internátního ubytování. V současnosti obec řeší problém, jak efektivně využít opuštěné školní budovy, aby nedošlo k jejich chátrání, ničení apod.

Vysoké školy

Okres Sokolov nemá v dosahu žádné přirozené univerzitní spádové centrum. Stav v terciární vzdělávací infrastruktuře ukazuje následující tabulka. Je z ní patrné, že v celém okrese Sokolov existují pouze 2 vysoké školy, přičemž obě se nachází na území města Sokolov, který není součástí MAS Sokolovsko.

Tab. č. 8 **Vysoké školy okresu Sokolov**

Název VŠ/Fakulta	Sídlo a právní forma VŠ	Typ studijního programu	Počet studijních programů/počet zaměření ve st. programu)
Akademie J. A. Komenského	Sokolov; společnost s ručením omezeným	Bakalářský	4
		Navazující magisterský	2
Západočeská univerzita v Plzni/Fakulta strojní	Sokolov; veřejná vysoká škola;*	Bakalářský	2
		Navazující magisterský	1
		Doktorský studijní program	1

* Ve školním roce 2004/2005 nebyla výuka zahájena pro nezáměr uchazečů

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz

Dále je uvedena i oblast národnostního složení MAS, která potvrzuje vzájemnou propojenost zájmového území s původním německým obyvatelstvem a s bývalým Československem.

Tab.č. 9 Národnostní struktura obyvatelstva MAS Sokolovsko

NÁRODNOSTNÍ STRUKTURA % OBYVATELSTVA	MAS	ČR
Česká	85,2 %	90,4 %
Moravská	0,2 %	3,7 %
Slezská	0 %	0,1 %
Slovenská	5,3 %	1,9 %
Romská	0,5 %	0,1 %
Polská	0,1 %	0,5 %
Německá	4,6 %	0,4 %
Ukrajinská	0,3 %	0,2 %
Vietnamská	0,2 %	0,2 %

Pozn. Údaje ze sčítání lidu z roku 2001- okres Sokolov

Dle výše uvedené statistiky lze konstatovat, že výraznými národnostními menšinami na území MAS jsou dle předpokladu slovenská, německá a romská menšina. Zvýšená koncentrace osob slovenské a německé národnosti vyplývá z nedávné společné historie s těmito sousedními národy ČR. Co se týče kvantifikace velikosti romské menšiny na úrovni 0,5 %, je potřeba zmínit, že tento výsledek je poněkud skreslen. Je obecně známo, že Sokolovsko patří mezi popřední regiony ČR, které musí řešit otázky romské problematiky daleko intenzivněji. Je tedy zjevné, že na území Sokolovska žije mnohem větší skupina obyvatel romské národnosti než prezentuje uvedená statistika. Toto zkrácení platí obecně pro celou ČR. Skutečný počet Romů v České republice rozhodně nekoresponduje s daty získanými během sčítání lidu.

V roce 1991 se přihlásilo k romské národnosti 32 903 občanů, o deset let později, v r. 2001, dokonce cca o 20 000 občanů méně (-64,4 %), a to i přes nábor romských asistentů sčítacích komisařů. Při sčítání lidu v r. 2001 uvedlo romskou národnost 11 716 osob, ačkoli počet uživatelů romského jazyka byl odhadnut na 72 000 osob. V sčítáních lidu jde o aktivní přihlášení se k národnosti. Velká část Romů v České republice se však považuje za Čechy, popřípadě Slováky nebo Maďary.

Sociální odbory okresních úřadů v roce 1989 evidovaly 147 738 Romů, což však byla evidence vedená pracovníky těchto odborů, kteří tak prakticky určovali, kdo je Rom. Co se týče početní velikosti etnické skupiny slovenských Romů v České republice, jde o odhad blízký skutečnosti a i další šetření indikují početní velikost etnické skupiny slovenských Romů v České republice směrem k hranici 150 až 200 tisíc osob. Neexistuje však relevantní

odhad počtu Romů žijících v České republice v prostorově segregovaných lokalitách, které jsou většinou hostitelskými domácnostmi romských migrantů ze Slovenska.

Ostatní menšiny představují mizivé % zdejší populace.

Strukturální charakteristiky obyvatelstva MAS jsou dodnes významně ovlivněny **poválečnou imigrací a následně socialistickou industrializací** sokolovské pánevní oblasti. Ve srovnání s průměrem ČR má obyvatelstvo MAS Sokolovsko **mladší věkovou strukturu** s vysokým počtem živě narozených dětí na 1 000 obyvatel.

Sociální prostředí s vyšším zastoupením sociálně problémových skupin se projevuje mimo jiné vysokou kojeneckou úmrtností. Disharmonické sociální vazby jsou provázeny vysokým počtem rozvodů, stejně jako vysokým počtem potratů.

Tab. č. 10 **Věková struktura obyvatelstva MAS Sokolovsko**

Věková kategorie (% obyvatelstva)	MAS	ČR
0-4	5 %	4 %
5-14	14 %	12 %
15-19	7 %	7 %
20-29	17 %	17 %
30-39	15 %	13 %
40-49	14 %	14 %
50-59	14 %	14 %
60-64	5 %	5 %
65-74	7 %	8 %
75 + nezjištěno	3 %	6 %

Pozn. Údaje ze sčítání lidu z roku 2001- okres Sokolov

Ani MAS Sokolovsko se ovšem nevyhýbá obecný problém **stárnutí populace** v celé Evropě. Dle demografických predikcí do roku 2020 klesne podíl dětí na 12,4 % populace ČR, počet osob 65letých a starších dosáhne 21%. Počet 65letých a starších osob tedy přesáhne počet dětí do 14 let. Tyto skutečnosti mohou přinést velký sociální i hospodářský problém mnoha státům Evropy včetně ČR, a to prudkým vzrůstem ročních nákladů na penzijní pojištění a další sociální dávky. Již nyní je **nedostatek míst v ústavech sociální péče pro starší občany** a to je také problém Sokolovska. Provozování těchto ústavů je velmi finančně nákladné tzn., že bez podpory státu nebo jiné veřejné podpory nejsou tyto zařízení pro seniory schopny fungovat jen na základě jejich příspěvků z důchodové penze.

Urychlení populačního stárnutí v devadesátých letech 20. století je nejlépe patrné z porovnání odvozených syntetických ukazatelů. Průměrný věk obyvatel se mezi sčítáními lidu 1991 a 2001 zvýšil o 2,5 roku; takové zvýšení v 10letém intervalu mezi sčítáními lidu nebylo ještě nikdy zaznamenáno. Při extrapolaci stárnutí v nezměněném tempu by se průměrný věk obyvatel České republiky roku 2050 zvýšil o dalších 15 let, tj. zhruba na 54 roky, tedy na hodnotu, jež se vymyká jakékoli dosavadní historické zkušenosti kterékoli země světa. U žen překročil, poprvé v historii, průměrný věk hranici 40 let. Proti minulosti se výrazně zvýšil i věkový medián, tj. věk, kterého se k datu sčítání dožila polovina obyvatel. **Nejmarkantnější však byl vzestup indexu stáří**, konstruovaného jako poměr počtu obyvatel ve věku 60 a více let (což je dosud obvyklé v ČR) nebo počtu obyvatel ve věku 65 a více let (obvyklé v zahraničí a při mezinárodních srovnáních) k počtu obyvatel ve věku 0-14 let, násobený stem. Akcelerace růstu indexu stáří podle obou metodik byla v poslední dekádě 20. st. mimořádná.

Tab. č. 11 Syntetické ukazatele věkové struktury obyvatelstva ČR z výsledků sčítání lidu v letech 1950-2001

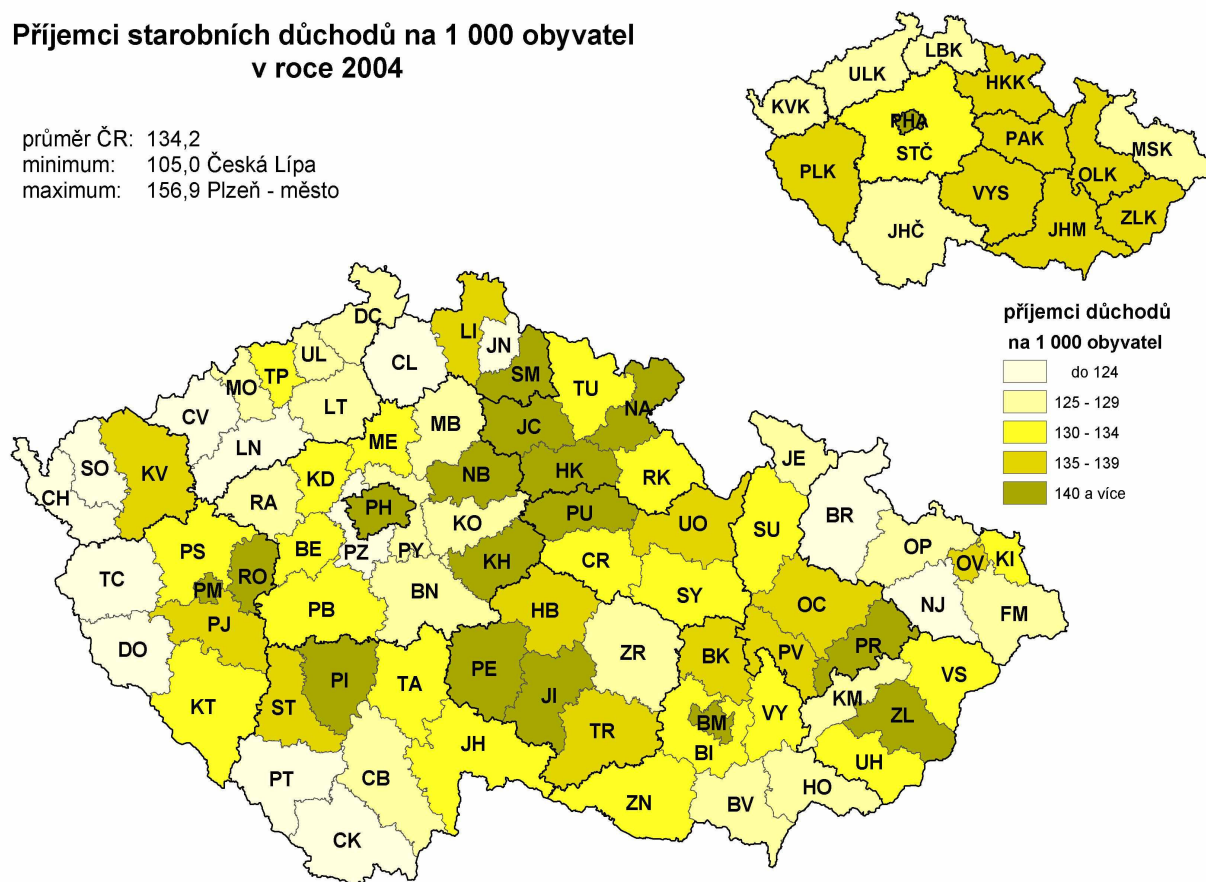
Ukazatel	Pohlaví	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Průměrný věk	muži	32,4	33,2	33,7	33,6	34,6	37,1
	ženy	34,4	35,8	36,8	37,0	38,0	40,3
	celkem	33,5	34,5	35,3	35,4	36,3	38,8
Věkový medián	muži	29,6	30,6	31,1	31,5	32,7	35,0
	ženy	33,5	33,8	35,8	34,5	37,1	38,6
	celkem	32,6	33,2	33,4	33,0	34,4	36,6
Index stáří (60+)	muži	44,1	47,1	69,6	56,0	66,0	89,8
	ženy	59,6	70,2	103,7	88,1	104,6	139,1
	celkem	51,7	58,4	71,6	71,7	84,8	113,8
Index stáří (65+)	muži	29,0	29,1	43,5	43,0	44,2	64,0
	ženy	39,9	46,4	71,6	71,5	104,6	107,6
	celkem	34,4	37,5	57,2	56,9	60,2	85,4

Přes tyto nepříznivé údaje ze statistik Českého statistického úřadu pro rok 2004 jasně vyplývá, že okres Sokolov spadá do skupiny okresů se 125 až 129 příjemci starobních důchodů na 1 000 obyvatel, což je podprůměrný stav (průměr činí 134,2 příjemců starobních důchodů, viz následující obrázek).

Mapa č. 9 Příjemci starobních důchodů v ČR

Příjemci starobních důchodů na 1 000 obyvatel v roce 2004

průměr ČR: 134,2
minimum: 105,0 Česká Lípa
maximum: 156,9 Plzeň - město

Zdroj: Český statistický úřad

K dané problematice bylo na území MAS Sokolovsko provedeno dotazníkové šetření měst a obcí. Z 31 odpovědí vyplynulo následující. **Ve 13 obcích, tj. přibližně 40 %, není zdravotní a sociální péče nijak řešena.** Nemají zde ordinace praktičtí lékaři, stomatologové apod., v provozu není žádný dům řešící sociální péči občanů. **Naopak 18 měst a obcí odpovědělo na danou otázku kladně.** Současně však musíme zohlednit, že často se jedná pouze o ordinace obvodních lékařů fungující jednou či dvakrát týdně. Nejbližší nemocnice (okresní nemocnice) pro vážnější zranění a odbornou péči jsou ve městech Sokolov a Karlovy Vary.

Poměrně dobré výsledky jsou v oblasti **sociální péče**. Z 31 dotázaných obcí 10 odpovědělo kladně, tj. na území obce (města) funguje např. domov důchodců, penzion či dům s pečovatelskou službou. Dokonce v Chodově je v provozu stacionář pro mentálně a tělesně postižené.

3.4 Ekonomická situace

Větší část zájmového území je charakterizována i nadále **komplikovanou strukturou ekonomické základny**, s převahou hornictví, energetiky, hutnictví, těžkého strojírenství a chemického průmyslu. Svým postavením **v těžbě hnědého uhlí** a ve výrobě energie nadále toto území plní úlohu důležité části palivo-energetické základny ČR.

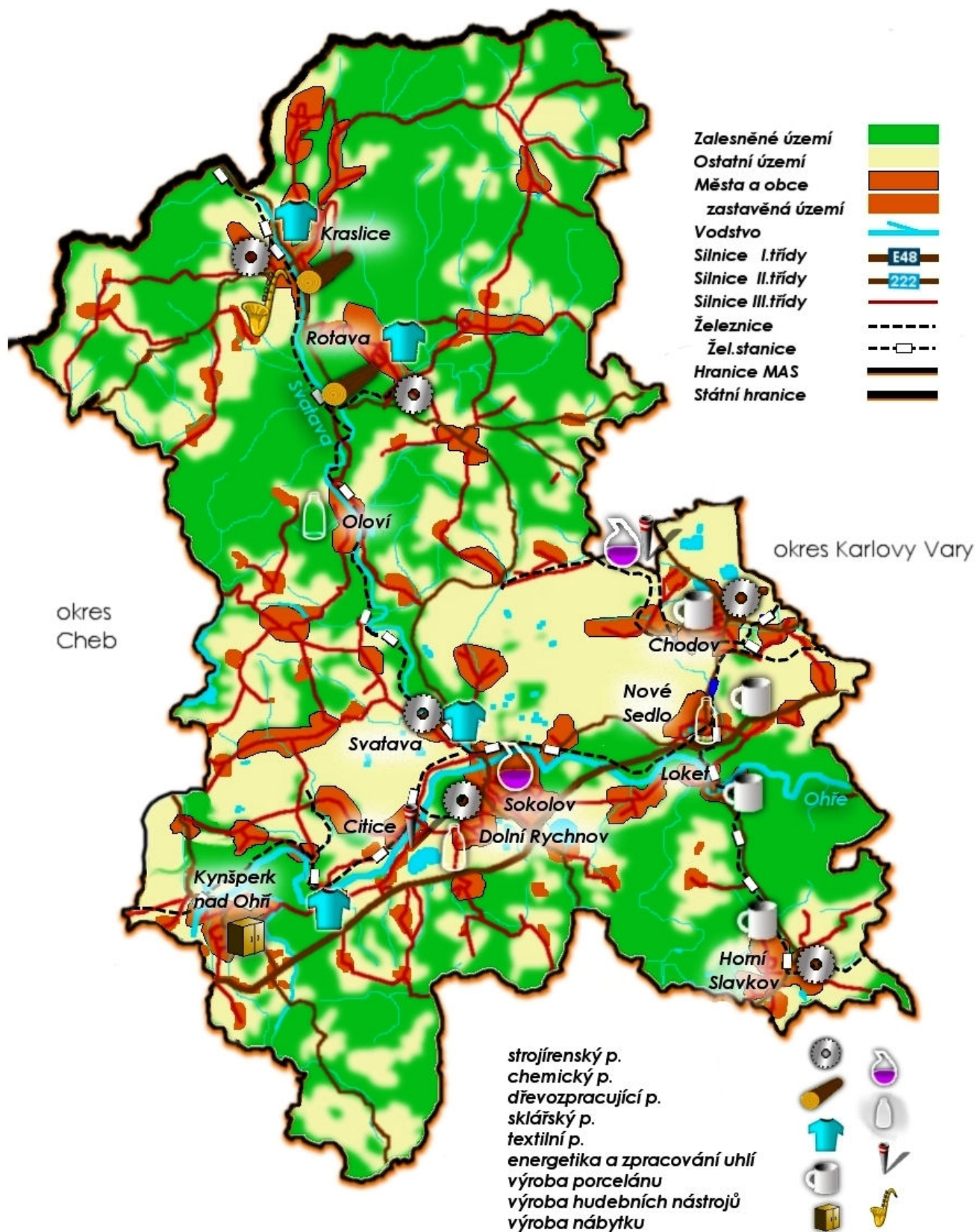
PRŮMYSL A ZEMĚDĚLSTVÍ

Hospodářství Sokolovska doznalo v posledních letech výrazných změn. Význam těžkého průmyslu po roce 1989 poklesl a část zaměstnaných přešla do lehkého průmyslu a především do sféry služeb. Výrazně také vzrostl význam soukromého podnikání. Další důležitou skutečností je výrazné zvýšení míry nezaměstnanosti, která se pohybuje nad republikovým průměrem (viz subkapitola Demografie).

Hospodářství před rokem 1989 lze charakterizovat jako centrálně plánované s velkým množstvím státních podniků, které zakládaly své závody nejen na místech, kde měl ten který průmysl dlouholetou tradici, ale i na tzv. „zelených loukách“, typickým příkladem může být vytvoření Palivového kombinátu ve Vřesové. Sokolovsko bylo hned po Plzni nejprůmyslovějším městem bývalého západočeského kraje. Byl zde soustředěn průmysl chemický, strojírenství a hlavně těžební průmysl, který v dobách největší produkce dokázal zajistit ¼ celostátní těžby uhlí, mimo to se v Horním Slavkově těžila také uranová ruda. Největší a nejvýznamnější podniky v Sokolově byly Chemické závody Sokolov, Sokolovské strojírny a především Hnědouhelné doly a briketárny Sokolov.

Tyto podniky zaměstnávaly několik tisíc lidí nejen z města Sokolov, ale i z širokého okolí. Sokolovsko mělo tradici a význam pro hospodářství země i v dalších odvětvích - sklářský průmysl a výroba porcelánu. Sklárny se nacházely v Dolním Rychnově, Novém Sedle a Oloví, porcelánky pak v Horním Slavkově, Lokti, Loučkách a Chodově. Strojírenský průmysl byl situován i mimo okresní město – v Kraslicích fungoval závod Autobrzd, který vyráběl automobilové díly. V Rotavě pak měly dlouholetou tradici strojírny a hutě Škoda. V Chodově byl závod na výrobu lisovacích strojů, v Horním Slavkově pak podnik Stasis, vyrábějící stavební a silniční stroje.

Mapa č. 10 Průmysl na území MAS před rokem 1989

Na **několikasetletou tradici** bylo navázáno i v **průmyslu textilním a při výrobě hudebních nástrojů**. Textilní průmysl reprezentovala výroba krajek a dalšího textilního materiálu v závodech národního podniku Krajka v Kraslicích, dále pak v Libavském Údolí a Chodově. Ve Svatavě byl situován závod na výrobu česané příze. Výrobu dechových a bicích hudebních nástrojů reprezentoval podnik Amati Kraslice. Dalším zástupcem byl průmysl nábytkářský se závodem Jitona v Kynšperku nad Ohří.

Na Sokolovsku dodnes funguje **jedna z nejstarších tepelných elektráren republiky – elektrárna Tisová**, která po svém uvedení do provozu zajišťovala zhruba desetinu výroby elektřiny v tehdejší ČSSR. Elektrickou energii vyrábí též firma Sokolovská uhelná a.s. v paroplynové elektrárně na Vřesové.

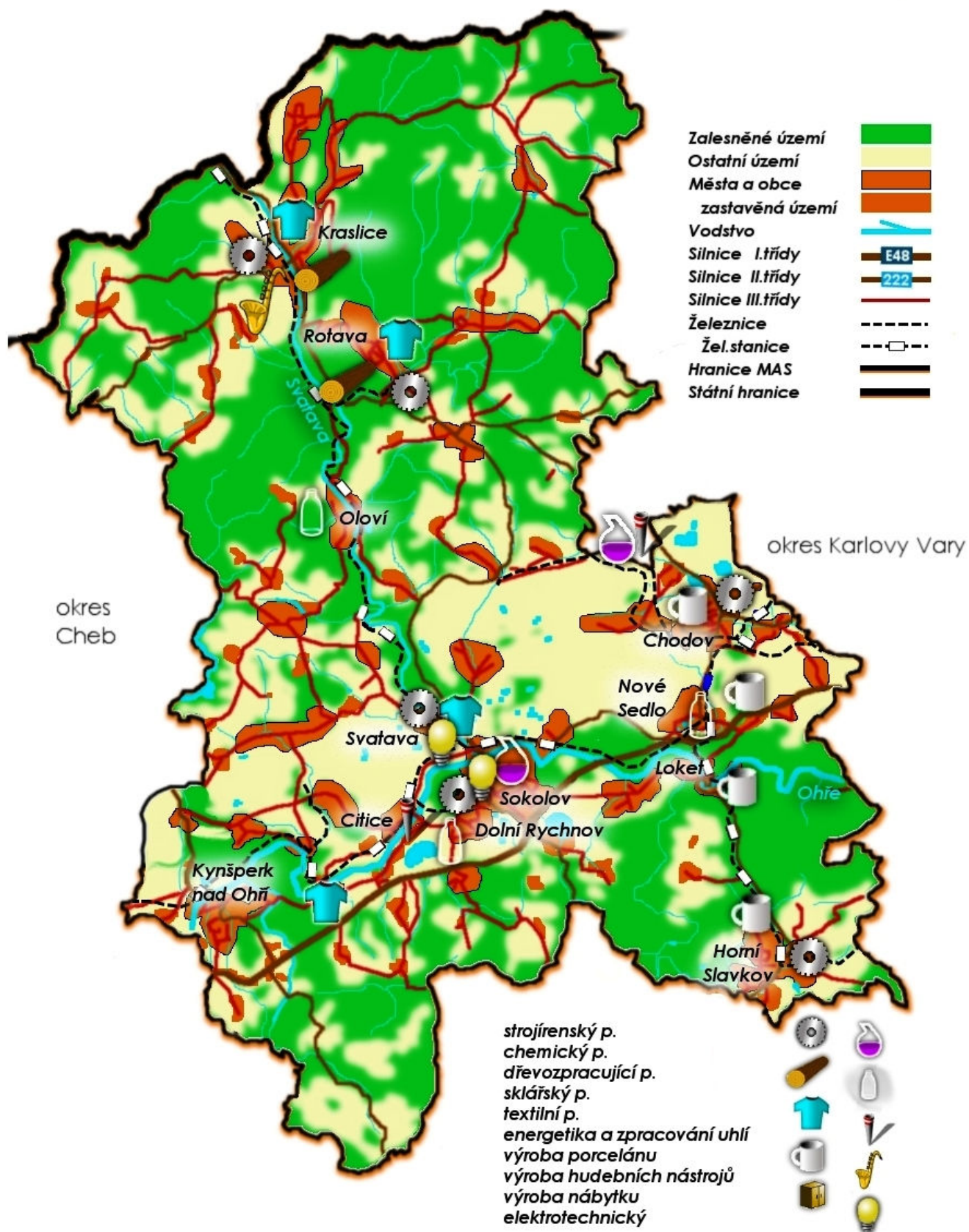
Zemědělství v letech minulých zaměstnávalo poměrně více lidí než dnes, i tak jeho význam na Sokolovsku nebyl nikterak velký.

Situace po roce 1989 doznala významných změn ve struktuře hospodářství. Jak již bylo uvedeno, razantně stoupla nezaměstnanost, především díky uzavírání některých provozů a restrukturalizaci podniků. Úpadek postihuje především průmysl textilní, lépe na tom není ani výroba hudebních nástrojů a strojírenství. Z někdejších obřích podniků vzniká množství menších, některé postupně úplně zanikají. Novým prvkem je příchod elektrotechnického průmyslu, především prostřednictvím zahraničních firem, zabývajících se výrobou či kompletací elektrických součástek (Svatava, Dolní Rychnov, Sokolov).

Strojírenský průmysl zaznamenal v devadesátých letech velký odliv pracovníků i zakázek. Útlum postihl Sokolovské strojírny, Svatavské strojírny, Kraslický závod Autobrzdý (dnes firma Kornet s. r. o.) , takřka zanikla výroba v Rotavě (dříve Škoda, dnes Rotavské strojírny). Byla omezena i produkce v Chodovských strojírnách a v podniku Stasis Horní Slavkov. Přes počáteční krizové období se některým firmám podařilo najít odběratele a získat významné zakázky a zlepšit svou ekonomickou situaci a tím i postavení na trhu.

Přes krizové období let devadesátých se přenesl i průmysl sklářský. Zanikla sice výroba skla v Dolním Rychnově, do dalších podniků však vstoupil strategický zahraniční partner, který pomohl udržet výrobu. V Oloví například byly vystavěny nové výrobní provozy a dle ekonomické situace je možné, že se výroba ještě rozšíří.

Mapa č. 11 Průmysl na území MAS v současnosti

Dalším odvětvím, které postihla změna hospodářství po roce 1989 je průmysl textilní. Některé provozy po roce 1989 zanikly (Svatava), do některých vstoupil zahraniční kapitál. Především v Kraslicích vznikly nové firmy, hlavně s německým kapitálem, které zde vyrábějí například textil pro automobilový průmysl. Úplně zanikly například česárny přáze ve Svatavě.

Díky levné konkurenci zahraničních firem se zhoršují ekonomické výsledky firem, které mají v regionu dlouholetou tradici. Jedná se především o firmu, zabývající se výrobou hudebních nástrojů Amati – Denak Kraslice, ale také o porcelánky v Lokti, Loučkách či Horním Slavkově.

Stabilní prvek hospodářství Sokolovska je těžba hnědého uhlí, která zde bude pokračovat ještě v horizontu 30 – 40 let. Sokolovská uhelná, která se těžbou, ale i zpracováním hnědého uhlí zabývá, je nadále největší firmou Karlovarského kraje a zaměstnává kolem 5.000 lidí. Po snížení počtu zaměstnanců a změně několika majitelů je i sokolovská chemička, která nyní spadá pod americký koncern Hexion Speciality chemicals.

NEZAMĚSTNANOST

Sokolovsko dlouhodobě trpí **palčivým problémem nezaměstnanosti**, které míra je pravidelně **vysoko nad průměrem ČR**. Tato skutečnost je spojená zejména se dvěma faktory: **s útlumem rozsáhlé těžební činnosti** v tomto regionu a se strukturou zdejšího obyvatelstva, která se vyznačuje markantním podílem rómského obyvatelstva. V souvislosti s poklesem těžební činnosti přišlo mnoho lidí o práci a se svojí kvalifikací je pro ně problematické získat nové zaměstnání v jiném oboru. Problém rómské menšiny souvisí **s nízkou vzdělanostní úrovní** této části obyvatelstva, která snižuje jejich šanci pro uplatnění na trhu práce.

Tab.č. 12 **Míra nezaměstnanosti ČR a regionů Karlovarského kraje**

Měsíc	ČR	Karlovarský kraj	Sokolov	Karlovy Vary	Cheb
IX/04	9,1	10,1	12,9	9,5	8,1
X/04	8,9	10,2	12,7	9,8	8,0
XI/04	8,9	10,2	12,6	9,9	8,2
XII/04	9,5	10,7	13,2	10,3	8,8
I/05	9,8	11,2	13,6	10,8	9,4
II/05	9,6	11,0	13,2	10,7	9,2
III/05	9,4	10,6	12,8	10,4	8,7

IV/05	8,9	10,1	12,2	10,0	8,2
V/05	8,6	9,8	12,1	9,7	7,7
VI/05	8,6	9,7	12,1	9,7	7,5
VII/05	8,8	10,0	12,2	9,8	7,8
VIII/05	8,9	10,0	12,2	10,0	7,7
IX/05	8,8	9,9	12,3	10,1	7,5
X/05	8,5	9,8	12,2	9,8	7,3
XI/05	8,4	9,8	12,3	9,7	7,6
XII/05	8,9	10,3	12,7	10,1	8,1
I/06	9,2	10,7	13,1	10,5	8,5
II/06	9,1	10,5	12,9	10,4	8,3
III/06	8,8	10,2	12,4	10,3	7,9
IV/06	8,3	9,7	11,7	9,9	7,5
V/06	7,9	9,3	11,3	9,6	6,7
VI/06	7,7	9,0	11,0	9,5	6,4
VII/06	7,9	9,1	11,2	9,5	6,5
VIII/06	7,9	9,0	11,2	9,2	6,6
IX/06	7,8	9,0	11,1	9,1	6,7

Z výše uvedené tabulky je patrné, že současná míra nezaměstnanosti okresu Sokolov (říjen 2006) se pohybuje na úrovni o 3,3 % nad průměrem ČR. Přestože nezaměstnanost na zájmovém území je markantní, MAS Sokolovsko se nepotýká s problémem bezdomovců až na ojedinělé případy. Tito lidé se stěhují do větších měst, kde mají větší šanci na přežití.

Tab.č. 13 Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání za X/2006, ÚP Sokolov

Dosažená vzdělanostní úroveň	Počet uchazečů	v %
Bez vzdělání	71	1,2
Neúplné základní vzdělání	784	13,6
ZŠ + praktická škola	2 327	40,6
Nižší střední vzdělání	5	0,1
Nižší střední odborné vzdělání	198	3,5
SOV s výučním listem	1 560	27,2
S nebo SOV bez maturity i výučního listu	34	0,6
Úplné střední všeobecné vzdělání	75	1,3
ÚSOV s vyučením i maturitou	110	1,9
ÚSOV s maturitou (bez vyučení)	524	9,1
Vyšší odborné vzdělání	10	0,2
Bakalářské vzdělání	9	0,2

Vysokoškolské vzdělání	31	0,5
Doktorské vzdělání	0	0
Celkem uchazečů v říjnu 2006	5 738	100

Pozn. Stav v říjnu 2006

Z celkového počtu nezaměstnaných na Sokolovsku je 2 978 žen a 2 760 mužů. **Z celkového počtu 5 738 uchazečů o zaměstnání na Sokolovsku má 3 182 tj. více než 55 % maximálně základní vzdělání.** Těmto problémům odpovídá i **nízká intenzita podnikatelské činnosti** na Sokolovsku ve srovnání s ostatními regiony v rámci ČR. Vlivem hospodářských problémů nedošlo ke stabilizaci podnikatelského prostředí, což se odrazilo v nedostatečném vzniku malých a středních firem. Řada malých a středních podnikatelů je na velkých firmách závislá. Tento jev je typický pro oblasti se soustředěným těžkým průmyslem a je jednou z příčin zdejších problémů, které spočívají v nedostatečné diverzifikaci a absorpci nezaměstnaných.

Zajímavé je také pohlédnout na věkovou strukturu uchazečů o zaměstnání v okrese Sokolov, kde **největší podíl nezaměstnaných představují mladí lidé** ve věku 19-24 let. Tento jev je spojen s vysokými nároky zaměstnavatelů na předešlou praxi, která této kategorii nezaměstnaných chybí. Druhou největší skupinou jsou nezaměstnaní ve věku 50 – 54 let, kteří sice paradoxně mají bohaté praktické zkušenosti, ale nevyhovují požadavkům zaměstnavatelů na současně preferovanou dynamičnost, perspektivnost a flexibilitu pracovníků.

Tab.č. 14 **Věková struktura uchazečů o zaměstnání**

Věkové rozpětí	Počet uchazečů o práci	% podíl uchazečů
do 19	528	9,2
19 – 24	796	13,9
25 – 29	677	11,8
30 – 34	684	11,9
35 – 39	606	10,5
40 – 44	567	9,9
45 – 49	642	11,2
50 -54	705	12,3
55 – 59	485	8,5
60 a více	48	0,8

Pozn. Stav v říjnu 2006

Značně vypovídajícím ekonomickým indikátorem charakterizujícím rozdíly v ekonomickém zaměření území je struktura zaměstnanosti dle sektorů. Především **zaměstnanost**

v **primárním a terciárním sektoru** se stále odlišuje od struktury celorepublikové zaměstnanosti. Na Sokolovsku je koncentrován těžký a těžební průmysl, což je příčinou vysoce **nadprůměrné zaměstnanosti v průmyslu** ve srovnání s průměrem ČR. Přestože se průmyslová zaměstnanost snižuje v celé ČR, na daném území probíhá tento proces značně pomaleji.

Dlouhodobě byl v regionu v minulém období poddimenzován **terciární sektor** (oblast služeb), což bylo mimo jiné ovlivněno silným postavením nosných průmyslových odvětví, s převažujícím postavením těžebního a těžkého průmyslu. Přes postupný nárůst zaměstnanosti v tomto sektoru a zvyšování jeho podílu na celkové zaměstnanosti jsou zde nadále vykazovány horší absolutní i relativní hodnoty v porovnání s celorepublikovým průměrem. Patrně díky pružnějšímu sektoru MSP a díky rozvoji terciární sféry nachází v některých okresech ČR práci více než 60 % uchazečů do 6 měsíců. Bohužel, nejhorší situace je v pánevních oblastech, kde téměř jedna **třetina nezaměstnaných se neuplatní ani** v horizontu **do jednoho roku**, což je i případ Sokolovska.

Při převaze zaměstnanosti ve veřejné správě a veřejných službách, s nárůstem vybraných služeb jako je peněžnictví, pojišťovnictví atd., mírně narůstala též zaměstnanost v odvětvích obchodu, pohostinství, ubytování a dalších. Ve srovnání s průměrem ČR jsou však právě spotřebitelské služby, dále služby pro podnikání a výrobní služby na podprůměrné úrovni. Existují zde však poměrně **dobré podmínky pro další rozvoj** některých terciárních odvětví, např. v **oblasti cestovního ruchu**.

Závěrem je třeba zdůraznit, že **mobilita na trhu práce**, a to jak prostorová, tak profesní, je v MAS velice **nízká**. Je to způsobeno např. nepružností trhu s byty a nezvyklostí vyjíždět za prací.

Problémy MAS v oblasti **zemědělství** jsou způsobeny především zánikem zemědělské činnosti v horských oblastech a silným omezením produkce v ostatních oblastech MAS v devadesátých letech. Podmínky pro zemědělskou produkci jsou tedy v MAS méně příznivé, protože její značná část je tvořena hornatým terénem a rozsáhlá území jsou využívána k průmyslové a těžební činnosti.

Tyto skutečnosti dokládá i následující statistika zemědělské a nezemědělské půdy v jednotlivých okresech Karlovarského kraje. **Podíl zemědělské půdy** na Sokolovsku **tvoří**

pouze **necelou třetinu** celkové rozlohy na rozdíl od sousedních okresů, kde tento podíl představuje téměř polovinu celkového území. Dále orná půda na Sokolovsku zabírá přibližně pouhých 23 % zemědělské půdy, kdežto v sousedních okresech se jedná o hodnoty v průměru kolem 50 %.

Tab.č. 15 **Druhy půdy dle okresů Karlovarského kraje**

Kraj, okresy	Země- dělská půda	z toho			Nezemě- dělská půda	v tom			
		orná půda	zahrady, ovocné sady	trvalé travní porosty		lesní pozemky	vodní plochy	zasta- vené plochy	ostatní
Karlovarský kraj	124.590	56.821	3.626	64.143	206.862	143.298	7.065	3.263	53.237
Cheb	43.725	25.070	1.017	17.637	49.547	37.164	2.880	977	8.527
Karlovy Vary	60.289	27.034	1.758	31.497	102.531	67.947	2.968	1.465	30.151
Sokolov	20.576	4.717	850	15.009	54.783	38.187	1.217	821	14.559

Významnějším problémem je **stagnující rozvoj venkovských oblastí**. Příčinou neutěšeného stavu na venkově jsou výrazně horší podmínky pro rozvoj intenzivního zemědělství v horských oblastech regionu, vysídlení původního obyvatelstva před a po druhé světové válce, zanedbaná dopravní infrastruktura, nedostatečná dopravní obslužnost a občanská vybavenost. Významný vliv na hospodářské problémy venkovských oblastí měl rozpad ekonomické základny v souvislosti se zánikem socialistické zemědělské velkovýroby po roce 1989.

V současné době je ovšem na území MAS k dispozici **dostatečná nabídka rozvojových průmyslových ploch** jak v rámci areálů řady současných podniků, tak nových území, vč. ploch po rekultivaci (bez infrastruktury). Jedná se např. o průmyslovou zónu **Vítkov** (17,9 ha), dále o zónu **Stará Chodovská** (5 ha) v katastrálním území města Chodov a o průmyslovou plochu **Na Dušánkovém** na území Dolního Rychnova o celkové rozloze 13,7 ha.

INFRASTRUKTURA

Silniční a železniční síť

Vlivem otevření západní státní hranice se území dostává do **aktivního prostoru silné mezinárodní osobní i nákladní dopravy**, a to jak silniční, tak i železniční. Neuspokojivý stav dopravní infrastruktury a její dlouhodobé neřešení je jednou z příčin obtížného řešení současné problematiky regionu. Zejména v pánevní oblasti regionu je třeba zkvalitnit propojení na vnitrostátní a především mezinárodní sítě, což by mělo napomoci rozvoji přeshraniční hospodářské a obchodní spolupráce.

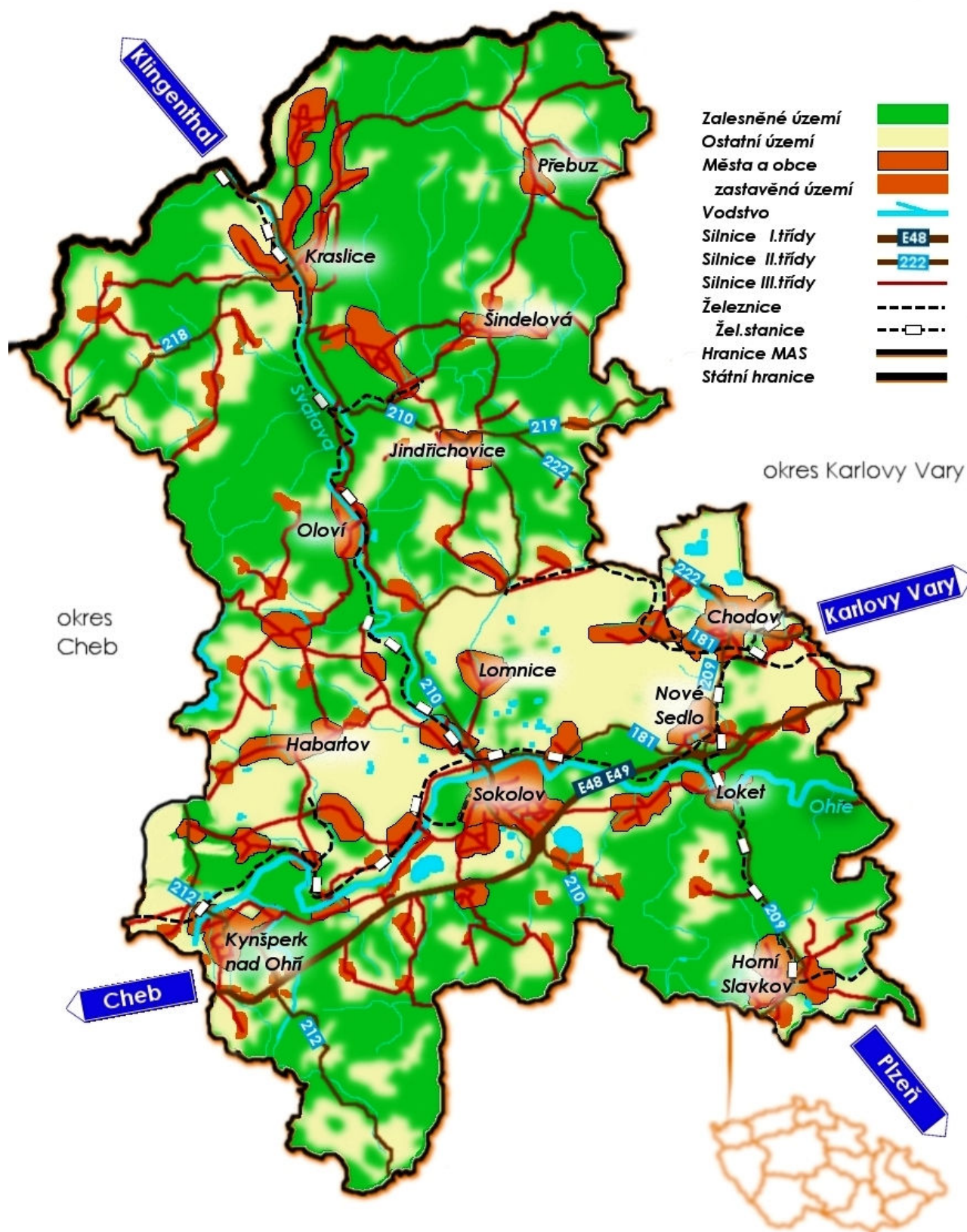
MAS má poměrně hustou síť silnic I., II. a III. třídy. Mezi **silnice nadregionálního významu** zasahující do pánevního okresu Sokolov patří především silnice **I/6** (E 48) Praha – Karlovy Vary – Sokolov – Cheb s návazností na hraniční přechod Pomezí – Schirnding. Vysoká intenzita provozu se značným podílem kamionové dopravy vyvolává potřebu modernizace na čtyřproudovou rychlostní komunikaci. Délka silnic I. třídy na území Sokolovska je 22 km, II. třídy 171 km a III. třídy 322 km.

Pro zajištění dopravní obslužnosti pánevního okresu Sokolov je nutné realizovat propojení komunikací Kraslice – Sokolov a silnice I/6 obchvatem města Sokolov, který by umožnil svedení nákladní dopravy mimo okresní město.

Přes okres Sokolov vede **železniční trať nadregionálního významu** po trase Praha - Chomutov - Karlovy Vary - Cheb a **dvě regionální tratě**. První je trať navazující na trasu Karlovy Vary – Mariánské Lázně: trať Nové Sedlo - Locket - Krásný Jez o celkové délce 18 km, z toho trasa Nové Sedlo – Locket (4 km) je funkční. Zbývajících 14km úsek není udržovaný a jeho oprava je Správou železniční dopravní cesty odhadována na 200 milionů Kč. Na přibližně 2 – 3 km chybí jedna nebo obě kolejnice, na dalším zhruba 1 km chybí šrouby a upevňovací materiál, sanaci budou vyžadovat opěrné zdi, viadukty i budovy zastávek a stanic. Vysoké náklady by na druhou stranu byly vyváženy rozvojem regionu spojeným s železniční dostupností, růstem zaměstnanosti apod.

Druhá regionální trať je provozována soukromou společností Viamont a.s. na trase Sokolov - Kraslice až k hraničnímu přechodu s pokračováním do SRN. Jediný hraniční přechod na území MAS je Kraslice – Klingenthal, který ročně použije cca 50 000 osob. Silniční a železniční síť v MAS názorně zachycuje následující mapka č. 10.

Mapa č. 12 Silniční a železniční síť na území MAS

Mosty

Co se týká stavu mostů a přemostění na území MAS, z dotazníkového šetření provedeného mezi všemi členskými městy a obcemi vyplynulo, že na území jedné třetiny obcí mosty nejsou. Zbývajících 2 třetiny obcí: přibližně polovina z nich se vyjádřila kladně ke stavu mostů na svém území, druhá polovina obcí se naopak s problematikou stavu mostů potýká, mnohé jsou v havarijním stavu, některé jsou dokonce určeny k demolici. Příkladem může být obec Svatava. Na jejím území se nachází celkem 5 mostů a 4 můstky, z čehož 1 most je nově zrekonstruovaný, ostatní jsou ve špatném stavu (1 most je navržen k demolici).

Kanalizace, vodovod, ČOV

Rozsah kanalizací co do počtu připojených obyvatel je v řešeném území nižší než u vodovodů. Rovněž tak počet obcí s kanalizací a čistírnou odpadních vod (ČOV). Přesto však došlo v několika předchozích letech k významnému posunu v této problematice. Byla vybudována řada čistíren, zlepšena výkonnost nebo účinnost stávajících a řada obcí se připojila k programu výstavby kanalizací a ČOV. V oblasti se rozšiřuje skupinová kanalizace, např. kanalizační skupiny menšího rozsahu jsou připojeny na ČOV Sokolov a ČOV Chodov.

Z dotazníkového šetření provedeného mezi 31 členskými městy a obcemi vyplynulo následující:

Tab. č. 16 Inženýrské sítě na území MAS

	Kompletní příp. se nyní buduje	Částečná, plánuje se rozšíření nebo napojení na jinou obec	Není vůbec
Kanalizace	14	9	8
Vodovod	31	-	-
ČOV	16	6	9

Z údajů je patrné, že vodovodní síť v současnosti již není pro žádnou obec problémem. Přibližně 50 % měst a obcí má komplexní kanalizaci a ČOV, naopak necelá jedna čtvrtina obcí nemá kanalizaci a ČOV vůbec. Z dotazníkového šetření také vyplynulo, že problémy s kanalizací a čističkou odpadních vod mají spíše menší obce či okrajové části měst. Naopak města a větší obce mají danou situaci obvykle již vyřešenou.

Nevyužité prostory vhodné pro podnikání

Součástí výše zmiňovaného dotazníkového šetření byla také otázka na existenci nevyužitých budov či pozemků na území obce (města) vhodných pro podnikání. Z 31 dotázaných měst a obcí 4 na danou otázku neodpověděly, příp. danou situaci nemají dosud zmapovanou. Dále 9 obcí uvedlo, že na svém území nemá žádné vhodné prostory. Naopak 18 obcí (necelých 60 %) uvedlo, že na svém území má především vhodné pozemky, některé obce i budovy (často nezbytná rekonstrukce). Příkladem vhodně dokládajícím danou situaci jsou následující města a obce:

- ☞ Horní Slavkov nemá na svém území větší počet vhodných prostor k podnikání především z důvodu poddolování
- ☞ Šabina má k dispozici přibližně 2,2 ha vhodných např. pro agroturistiku
- ☞ Nové Sedlo má průmyslovou zónu
- ☞ Chlum sv. Maří má možnosti podnikání silně omezeny tím, že patří do první památkové zóny

Veřejně přístupný internet

V rámci dotazníkového šetření bylo také zjištěno, že 70 % členských měst a obcí místní akční skupiny Sokolovsko poskytuje veřejně přístupný internet. Obvykle je tato problematika řešena v rámci městských a obecních knihoven. Přesto 30 % především menších obcí v současné době veřejně přístupný internet svým občanům neposkytuje.

CESTOVNÍ RUCH

S výše uvedenou mapou dopravní obslužnosti území MAS Sokolovsko souvisí bezpochyby i rozvoj cestovního ruchu. MAS Sokolovsko představuje oblast spojenou s na první pohled špatnou pověstí (vlivem těžby uhlí a poškozeným životním prostředím). Toto však již dávno není pravdou. Na daném území se nachází nepřeborné **množství památek historických i církevních**, koná se zde řada slavností, jarmarků, oslav či ukázek řemeslné výroby (viz kapitola Historie a Kultura). Neopomenutelnou výhodou je také **umístění MAS Sokolovsko na hranicích se sousedním Německem a současně v srdci „lázeňského trojúhelníku“** tvořeném městy Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně. Toto, ve spojení s nedotknutou přírodou v CHKO Slavkovský les a Krušné hory, tvoří dosud nedoceněnou kombinaci lákadel vhodných pro využití v oblasti cestovního ruchu.

3.5 Kultura

Území MAS Sokolovsko má bohatou tradici v rukodělných řemeslech, kterou nelze opomenout. Bohužel, důsledkem vykořeněnosti pramenící z odsunu obyvatelstva z tohoto území, bylo velmi málo vesnických tradic a řemesel zachováno, přestože mají bohatou historii.

TRADIČNÍ ŘEMESLA – HISTORIE A SOUČASNOST

Za třicetileté války byla oblast Sokolovska zpustošena průtahy soldatesky a přímými válečnými akcemi. Vyjma Kraslic, kde ve 2. pol. 17. stol. přechodně vzrostla těžba mědi, přivodila válka definitivní úpadek těžby rud v báňských městech Krušnohoří a Slavkovského lesa, projevující sestupnou tendenci již od poloviny 16. Století. Tradiční hornická centra zaznamenala stagnaci počtu obyvatel a jejich orientaci na jinou výrobní činnost, m.j. na **krajkářství, knoflíkářství, lžičkářství, tkalcovství, výrobu hraček, hudebních nástrojů** apod. Např. obec Krajková se proslavila výrobou krajek zejména **jemných bruselských krajek**. V 80. letech 19. století bylo zavedeno i **šití stuh**, které vzalo rychlý vzestup nejen v Krajkové, ale i v okolí. Tkalcovství bylo rozšířeno zejména v Březové a jejím okolí. Na krušnohorském venkově se rozšířilo hlavně **paličkování** krajek a výroba pleteného zboží, později i **truhlářství**. Nejrozšířenějším řemeslem v Kynšperku bylo soukenictví a umělecké truhlářství. Právě tito řemeslníci se chopili vyřezávání figurek a sestavování betlémů a založili tak v polovině 19. století novou místní tradici. Od vyřezávání oltářů a tabernáklů neměli tito umělci řezbáři k betlémům daleko. Vznikla tak **lidová betlemářská tvorba**, zastoupená jak malíři, tak řezbáři.

Po roce 1620 byla oblast až do sklonku 17. století rekatolizována a období protireformace a vypjaté religiozity se projevilo též stavbou mariánských a trojičných sloupů (Hřebený 1696, Kynšperk 1700, Sokolov 1701, Loket 1719), přestavbou křižovnického kláštera v Chlumu sv. Maří a mnoha barokními přestavbami kostelů, zámků, radnic apod., což ilustrují snímky stavebních plánů radnice v Lokti a děkanství v Horním Slavkově. Od poloviny 18. století působila v **Lokti** a jeho širokém okolí **rodina sochařů a řezbářů Wildtů**, původem z Vídně. Proslulosti dosáhly též některé **rody loketských varhanářů** a krásenských a **slavkovských cínařů**. Od konce 18. století se na Sokolovsku začíná rozvíjet průmyslové podnikání, zejména těžba hnědého uhlí a výroba chemikálií v minerálních závodech (Dolní Rychnov, Staré Sedlo, Stříbrná aj.).

Na tradici železných hamrů navázala nosticovská železárna v Rotavě a Šindelové, vznikly přádelny ve Svatavě a v Libavském Údolí, Kynšperk proslavila **výroba nábytku** a Kraslice **výroba hraček a zejména hudebních nástrojů**. V obci Krajková, která získala svůj název právě pro rozsáhlou výrobu krajek byla spojena také se známou **sklářskou výrobou**. V 19. století byla v obci založena továrna na zrcadla a zrcátka. V Lokti, Chodově a Horním Slavkově vznikly **výrobní porcelánu**, přičemž porcelánka v Horním Slavkově (založena 1792) je nejstarší v Čechách.

MUZEA, STÁLÉ VÝSTAVY, EXPOZICE, SKANZENY

Na podzim roku 2006 byl slavnostně otevřen zrekonstruovaný **statek Bernard** v Královském Poříčí. Statek má sloužit jako krajské **centrum tradičních řemesel** lákající návštěvníky na živé ukázky tradičních řemesel a možnost vyzkoušet si ze široké nabídky řemesel rozmanité tvůrčí techniky. Statek bude v budoucnu disponovat nejméně 25 dílnami různých řemeslníků a bude sloužit také jako centrum dění vesnických slavností, trhů, jarmarků a jiných společenských příležitostí. Ve stádiu přípravy na statku Bernard je také muzeum řeky Ohře.

Dále např. v obci **Kostelní Bříza** v současnosti probíhá rekonstrukce kostela sv. Petra a Pavla, který bude následně sloužit jako muzeum zaniklých obcí. V **Lokti** je otevřeno muzeum umělecké knižní vazby, v Chodově je pro veřejnost přístupná Sín historie města.

V Horním Slavkově např. můžete navštívit pobočku Muzea Karlovarského kraje. Muzeum prezentuje hlavní historické mezníky a významné obory lidské činnosti, které ovlivnily dějiny města (ukázky rud a hornické industrie, hornické památky, cínařství, produkce porcelánu, Chráněná krajinná oblast Slavkovský les, dějiny architektury města). Součástí expozice je unikátní měšťanská černá kuchyně a expozice historie a vybavení špitálního kostela Sv. Anny v Horním Slavkově. Součástí jsou i krátkodobé tematické výstavy.

ZÁJMOVÉ SPOLKY

K dané problematice bylo provedeno podrobné dotazníkové šetření. Ve většině dotázaných měst a obcí fungují klasické spolky jako dobrovolní hasiči, fotbalisté, rybáři, myslivci či zahrádkáři. Celkově se dá říci, že spolková činnost na území MAS Sokolovsko je poměrně rozvitá, jen ve městě Chodov funguje kolem 30 různých zájmových sdružení a spolků (např. Kickbox Chodov, SK potápěčů Nautilus Chodov, Žíla Chodov – šipky, Bowling klub

Chodov, Český svaz včelařů a další). I v dalších městech a obcích se objevily zajímavé zájmové skupiny, jako loutkaři v Habartově, Military Car Club ve Starém Sedle, občanské sdružení META v Novém Sedle, Spolek přátel města Kraslic, hornický spolek v Horním Slavkově (Nadace Georgia Agricolly), v obci Přebuz funguje Svaz pro občanské záležitosti, střelecký a modelářský klub v Lomnici, Český červený kříž v Březové a mnoho dalších.

TRADIČNÍ KULTURNÍ A SPORTOVNÍ AKCE

V rámci této problematiky proběhlo na území MAS Sokolovsko dotazníkové šetření. Z 31 oslovených měst a obcí se 26 vyjádřilo pozitivně k otázce existence vhodných prostor pro konání kulturních a sportovních akcí. Přibližně polovina z nich však vyžaduje investice do drobných oprav, dovybavení apod.

Na území všech členských obcí probíhá řada tradičních akcí a to jak historických, tak např. církevních. **Z historických akcí** jmenujme např. tradiční stavění a kácení máje, pálení čarodějnic, jarmarky (7. neděle po velikonocích v Chlumu sv. Maří), setkává občanů (po 5 letech v obci Šabina, setkání „Vintířováků“ apod.), oslavy založení obce (r. 2004 proběhla oslava 700 let od založení obce Bukovany), každých 5 let se konají oslavy povýšení Chodova na město (nejbližší oslava proběhne v roce 2009), v Lokti se pravidelně konají Slavnosti purkrabího Půty, v Horním Slavkově je to např. Příjezd sv. Martina a mnoho dalších akcí.

K tradičním církevním akcím zařadíme např. tradiční masopust, vánoční trhy, Mikulášská jízda v Josefově, Mariánská pouť v srpnu na Chlumu sv. Maří nebo Svatomichalská pouť v Oloví, posvícení na sv. Annu v obci Šabina či Václavské posvícení v Chodově, Svatováclavské slavnosti v Kraslicích nebo štědrovečerní setkání u vánočního stromu v Habartově.

Kromě historických a církevních akcí probíhá na území MAS Sokolovsko řada jiných **kulturních a také sportovních aktivit**. Na následujících řádcích jmenujeme některé z nich.

- ☉ Den Ohře v Královském Poříčí
- ☉ Hartenbergské strašení v Josefově (potažmo obec Hřebeny)
- ☉ Koncerty festivalu Mitte Evropa
- ☉ Festival uprostřed Evropy v Šabině
- ☉ Loučení s létem, Vánoční a Velikonoční turnaj ve stolním tenise v Jenišově

- ☞ Ležnické bio dožínky v Horním Slavkově
- ☞ Výročí padlých četníků v Habartově
- ☞ Sportovní akce: Cena Lyšáka – sjezdové lyžování, Stříbrná stopa – běžecké lyžování pořádané obcí Stříbrná
- ☞ Vánoční turnaj ve stolním tenise a letní turnaj v nohejbale v obci Přebuz
- ☞ Výlet do pohádky, výstava zahrádkářských výpěstků, mistrovské soutěže ve vzpírání v obci Rotava
- ☞ Březovský lístek, Porta, mezinárodní sportovní akce v řeckořímském zápase, v motokrosu, biketriálu a mnoho dalších v Březové
- ☞ Významné a tradiční turistické akce pro veřejnost pořádané na území Sokolovska (s pravidelnou účastí 100 – 400 turistů):
 - Pořádané místními odbory Klubu českých turistů (v roce 2007: Slavkovským lesem na hrad Loket, 14. ročník; Vandr kolem Kraslic, 7. ročník; Sokolovská padesátka, 41. ročník; Lobežský žabák a puleček, 18. ročník; Světový den turistiky, 6. ročník; Setkání turistů pod krásenskou věží, 17. ročník)
 - Pořádané obč. sdruženími (v roce 2007: Habartovské toulky, 17. ročník)

3.6 Životní prostředí

Území MAS Sokolovska patří k nejvíce postiženým oblastem v ČR. Rozhodujícími faktory destrukce prostředí jsou znečištění ovzduší, devastace a denaturalizace krajiny. Podle úrovně znehodnocení prostředí lze řešené území rozdělit na tyto zcela odlišné části:

- **Sokolovská pánev** - území s mimořádnou koncentrací zdrojů znečištění ovzduší a vod (těžba, průmysl, sídla, doprava) a mimořádným rozsahem devastovaných ploch. Velmi nepříznivé geo-klimatické podmínky (inverze).
- **Krušné hory** - zdroje znečištění omezeny na sídla. Zásadním problémem je poškození lesních ekosystémů vlivem dálkového transferu škodlivin.
- **Slavkovský les** - zdroje znečištění jen lokálního charakteru. Místy je výrazné plošné poškození prostředí zemědělskou činností.

VODA A OVZDUŠÍ

V oblasti vodního hospodářství pokračuje trend snižování vypouštěného znečištění vlivem výstavby ČOV a útlumu zemědělské výroby. Úroveň kontaminace podzemních vod na území MAS Sokolovsko však není zcela podchycena.

Lom Michal po hydrické rekultivaci

Očekává se, že revitalizace vodních toků se začne uskutečňovat nejdříve v pánevích oblastech Sokolovska v rámci rekultivačních prací. Přeložené toky budou navraceny do původních tras (i když nově vybudovaných), nejmasivnější regulace z betonových prvků budou nahrazovány přijatelnějšími. Všechny tyto akce mohou ovlivňovat příslušné orgány v rámci stavebního povolení rekultivačních prací.

Celkově se dá říct, že kvalita vody na území MAS Sokolovska každým rokem roste. Dochází k tomu vlivem ukončení činnosti některých znečišťovatelů a dodržováním zákonných limitů na vypouštění nebezpečných a odpadních látek do vodních toků. Většina území je zásobována z veřejných skupinových vodovodů, které spravují vodárenské podniky.

Povrchovým zdrojem vody pro oblast Sokolovska je nádrž Horka na Libockém potoce. Úpravna vody Krásný jez, odebírá surovou vodu z řeky Teplé a zásobuje město a okolní obce

Horního Slavkova. Dále je zde úprava vody Rotava a Stříbrná, které zásobují Kraslicko. Vzhledem k cenám vody dochází každoročně k poklesu odběrů a je předpoklad, že i při zvýšení počtu odběratelů bude možné spotřebu vody zabezpečit ze stávajících zdrojů. Klíčovým problémem však zůstává technická zastaralost rozvodů, které vyžadují postupnou rekonstrukci. K růstu kvality a množství vod přispívá také poměrně velké procento **tzv. hydrických rekultivací některých výsypek** na Sokolovsku.

Charakteristika znečištění ovzduší Sokolovska byla dlouho hodnocena třetím, tj. nejhorším stupněm. Počínaje rokem 1992 se v našem okrese začal realizovat rozsáhlý ekologický program zaměřený na splnění požadavků legislativy k ochraně vod a ovzduší před znečišťujícími látkami a na ekologické ukládání odpadů. Prioritními opatřeními ke zlepšení kvality ovzduší ve městě Sokolově byl přechod Elektrárny Tisová na fluidní spalování a změna palivové základny (náhrada tuhých paliv zemním plynem). Dalšími opatřeními bylo zavedení efektivních a ekologicky šetrných technologií a produktů v rámci ekologických programů Sokolovské uhelné a.s. a Chemických závodů Sokolov a.s. O účinnosti uvedených opatření svědčí i to, že ve městě dlouhodobě nedochází k vyhlášení smogové situace.

Mezi základní sledované znečišťující látky, vznikající především při spalování tuhých a kapalných paliv a vypouštěné do ovzduší, patří tuhé látky (poléťavý prach, popílek), oxid siřičitý (SO_2), oxid uhelnatý (CO) a uhlovodíky (C_xH_y). Rostoucí tendenci mají oxidy dusíku (NO_x) a to především vlivem prudkého rozvoje silniční dopravy v regionu. Naopak o snaze přispět ke zlepšení stavu životního prostředí svědčí následující tabulka České statistického úřadu. Dokládá objem prostředků investovaných do ochrany životního prostředí v jednotlivých okresech Karlovarského kraje v roce 2003, údaje jsou v tisících Kč.

Tab.č. 17 Investice do ochrany ŽP, Karlovarský kraj 2003

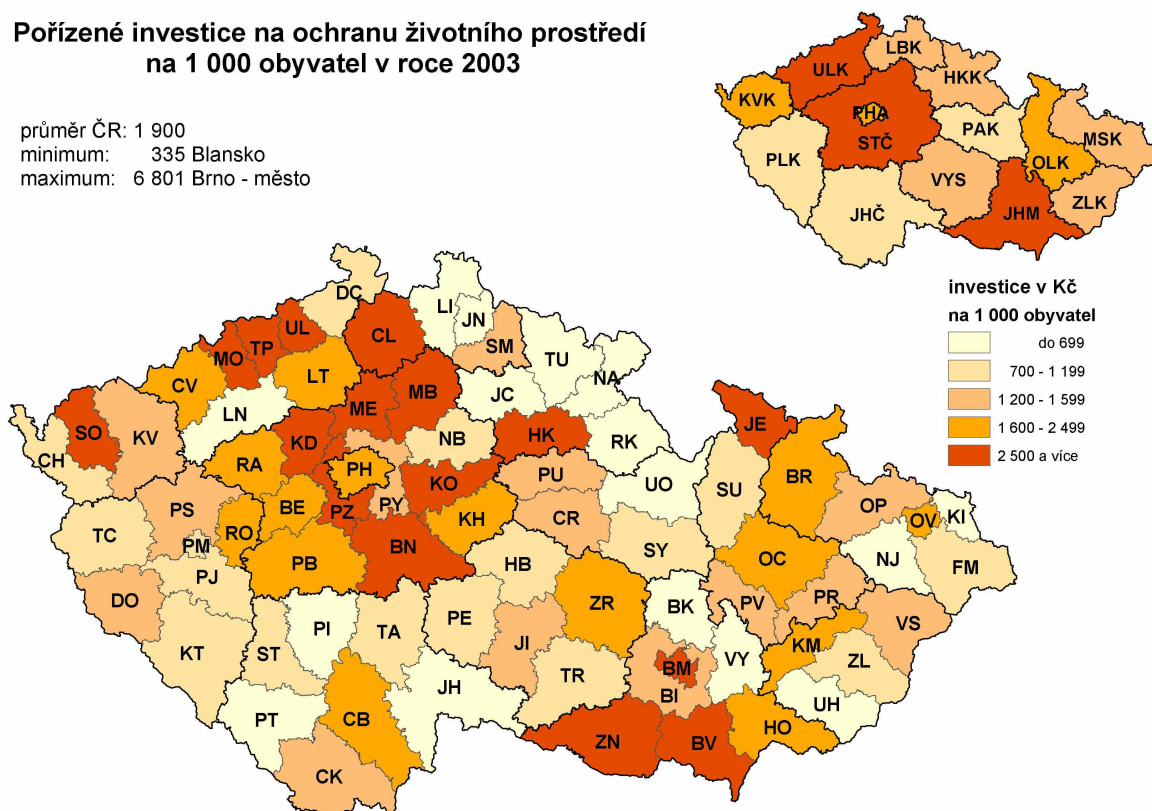
Kraj, okresy	Celkem	Ochrana ovzduší a klimatu	Nakládání s odpadními vodami	Nakládání s odpady	Ostatní investice
Karlovarský kraj	534.931	262.023	206.968	31.697	34.243
Cheb	85.933	9.749	55.728	-	-
Karlovy Vary	187.593	33.398	114.793	6.303	33.099
Sokolov	261.405	218.876	36.447	-	-

Z tabulky je patrné, že téměř polovina prostředků investovaných v Karlovarském kraji do ochrany životního prostředí je vynaložena v okrese Sokolov, z toho většina byla vynaložena na ochranu ovzduší a klimatu. Stejně tak v rámci celé České republiky patří okres Sokolov a potažmo i území MAS Sokolovsko mezi **16 okresů s největšími investicemi na ochranu životního prostředí**.

Mapa č. 13 Investice na ochranu ŽP v ČR

Pořízené investice na ochranu životního prostředí
na 1 000 obyvatel v roce 2003

průměr ČR: 1 900
minimum: 335 Blansko
maximum: 6 801 Brno - město

Zdroj: Český statistický úřad

PŮDA A HORNINY

Situace je charakterizována pokračujícím snižováním rozlohy orné půdy a omezováním vodní eroze. Mnohé plochy zemědělské půdy jsou ponechány ladem. Velkým problémem je sanace území postiženého povrchovou těžbou uhlí. Část řešeného území MAS Sokolovska (okres Sokolov) je oblastí zvýšeného výskytu radonu v půdním vzduchu. Tuto skutečnost je nutno vzít v úvahu při nové výstavbě objektů, zvláště obytných. Je nutno provést měření v konkrétní lokalitě, která může být ovlivněna dalšími vlivy jako jsou tektonické poruchy, oblasti redistribuce uranu a podobně.

ZÁSOBOVÁNÍ ELEKTRICKOU ENERGIÍ A TEPEM

Na území MAS Sokolovsko jsou provozovány následující **zdroje elektrické energie**, které pracují přes Rozvodnu Vítkov do celostátního energetického systému:

- ☉ **Elektrárna Tisová** o celkovém elektrickém výkonu 272 MWe, vybavena 2 fluidními kotli s odsířením spalující hnědé energetické uhlí
- ☉ **Sokolovská uhelná a.s.** se závodní teplárnou ve Vřesové o el.výkonu 220 MWe, spalující hnědé uhlí a paroplynovým zařízením s celkovým instalovaným výkonem 2 x 200 MWe

Řešené území je v současné době zásobováno teplem:

- ☉ ze soustav centralizovaného zásobování (CZT)
- ☉ decentralizovaným způsobem z blokových, závodových a domovních kotlen
- ☉ lokálním způsobem

Svým charakterem a výkonem do soustavy CZT patří tepelná zařízení v lokalitách ETI-Sokolovsko, Chodov, Rotava a Horní Slavkov. Převažujícím palivem zdrojů CZT je hnědé uhlí. V posledním období se projevuje nepříznivý trend odpojování jednotlivých odběratelů od CZT s náhradou nejčastěji plynem. Toto se nepříznivě projevuje nejen na zvyšování množství plyných exhalací (zvláště NO_x) v sídlech, ale i na další snižování konkurenceschopnosti takto omezovaného provozu CZT. Jak u zdrojů tepla decentralizovaného tak i lokálního zásobování převažuje využití tuhých paliv.

NEJVĚTŠÍ ZNEČIŠŤOVATELÉ

Díky tomu, že území MAS leží z velké části v průmyslové oblasti Sokolovské pánve je i míra znečištění přírodních složek větší než je tomu v okolním území. Poškození přírodních složek krajiny, ale i zdraví tisíců lidí žijících na území MAS dnes probíhá **v menší míře než v letech minulých**, kdy průmyslová výroba v honbě za stoprocentně plněnými plány, bezohledně drancovala přírodní zdroje. Poškození životního prostředí zájmového území nadále probíhá díky těžbě hnědého uhlí (prašnost, exhalace z důlních požárů, doprava materiálu atd.), díky průmyslu, dopravě a v menší míře i díky zemědělství, které však má na Sokolovsku zanedbatelný význam.

Největší znečišťovatel, působící na území MAS je **zpracovatelský komplex Sokolovské uhelné a.s. ve Vřesové**. Tento podnik je zároveň největším znečišťovatelem Karlovarského kraje a figuruje i v tabulkách největších znečišťovatelů celé ČR v několika oblastech. Jednou z nich je tabulka znečištění *reprotoxickými látkami* (nebezpečné pro rozmnožování), kde zpracovatelský kombinát figuroval v roce 2005 na 8. místě. V množství vypouštěných skleníkových plynů pak obsadila Sokolovská uhelná a.s. dokonce 5. místo, stejně jako v tabulce pořadí firem, které vypouštění plyny přispívají k tvorbě kyselých dešťů. Pátou příčku pak obsadila firma v žebříčku provozů vypouštějících do vody nejvíce kyanidů.

V tabulkách IRZ (Integrovaného Registru Znečišťování), dělených dle různých hodnotících kritérií, můžeme najít na území MAS Sokolovsko další zdroje znečišťování. Například ve vypouštění *rakovinotvorných* či *pravděpodobně rakovinotvorných* látek dominuje společnost **Amati – Denak Kraslice**, na dalších místech pak figuruje **sklárna firmy Avirunion a.s. v Novém Sedle**, zpracovatelský komplex Sokolovské uhelné a.s. na Vřesové, **elektrárna Tisová (ČEZ a. s.)** či **Transformovna Vítkov** (společnost ZČE a. s.).

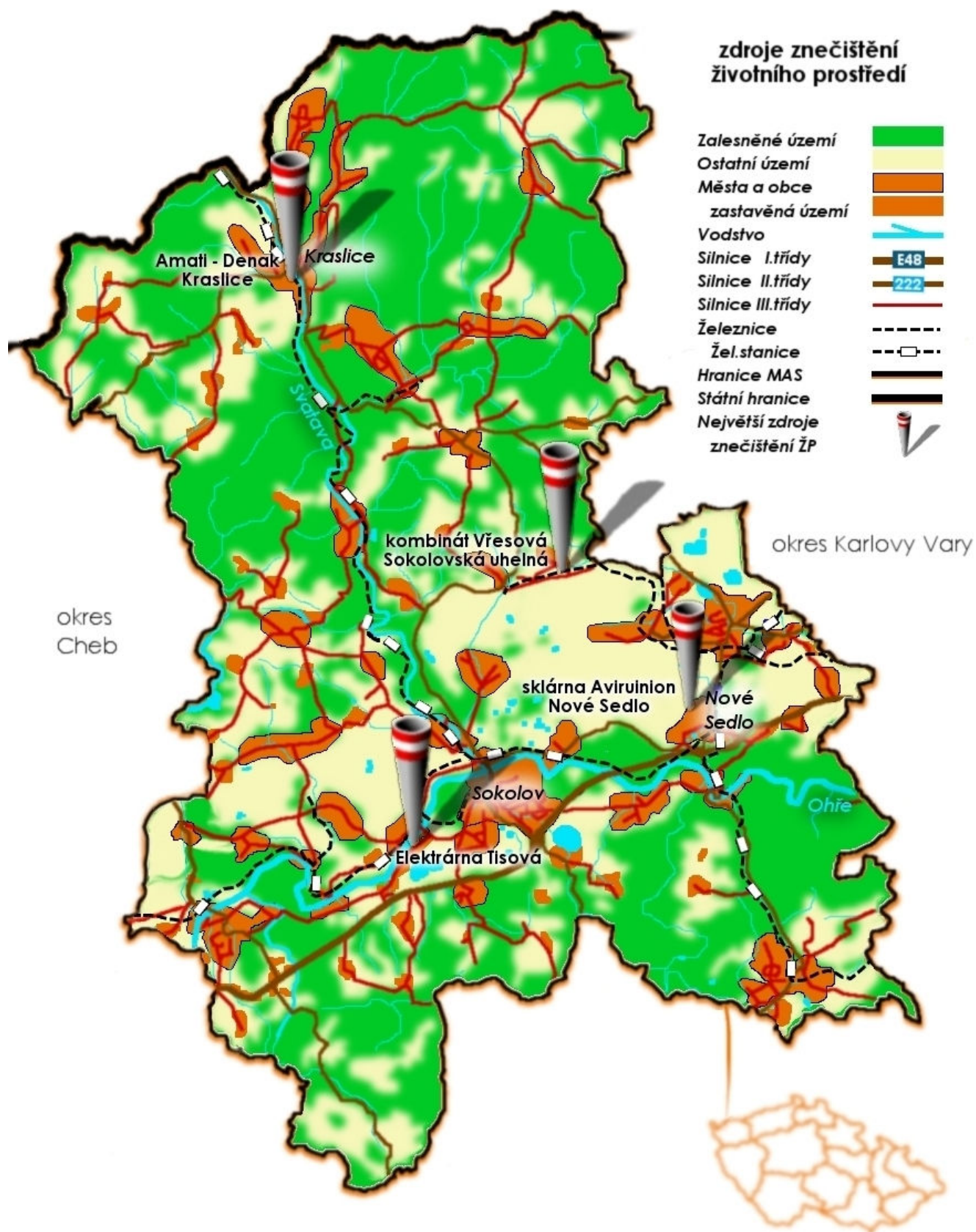
Ve vypouštění látek *reprotoxických* (poškozuji rozmnožování – např. arsen, benzen, chrom, kadmium, olovo, oxid uhelnatý, polychlorované bifenylly (PCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAHs), rtuť, tetrachlorethylen (perchlor), toluen a další; tato kategorie zahrnuje i oxid uhelnatý) vede **Sokolovská uhelná a. s.**, před sklárnou v Novém Sedle a elektrárnou v Tisové.

Ve vypouštění *látek reprotoxických* (bez oxidu uhelnatého) je na první příčce opět zpracovatelská část společnosti Sokolovská uhelná a. s. následovaná sklárnou v Novém Sedle a elektrárnou Tisová.

V produkci *skleníkových plynů* opět dominuje zpracovatelská část Sokolovské uhelné se 4,5 mil. tun vypuštěných látek/rok, následována firmou ČEZ a. s. a její elektrárnou Tisová (téměř 1,5 mil. tun/rok). Tyto zdroje znečištění dominují i ve vypouštění plynů, způsobujících vznik *kyselých srážek*.

Poslední kategorií je vypouštění *rtuti a jejích sloučenin*, v níž opět dominují tyto dva provozy, i když v opačném pořadí – první je elektrárna Tisová s 50,8 kg vypuštěných látek za rok, druhý pak závod ve Vřesové s 34,3 kg za rok.

Mapa č. 14 Největší znečišťovatelé na území MAS

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Nakládání s odpady je upraveno **zákonem č.125/1997 Sb. o odpadech**. Zajistit využití či zneškodnění odpadů je povinností původce. V současné době nemá skládkování ekonomicky rovnocennou alternativu. Ve výhledu je však nutno počítat s přechodem na sice finančně nákladnější, ale z hlediska přístupu k ochraně životního prostoru nezbytné - spalování odpadů, důslednou separaci a recyklaci odpadů, tak jak je to požadováno ve vyspělých státech EU.

Dosud nevyřešeným problémem je existence mnoha černých **skládek a tzv. staré zátěže**, tj. skládky, na něž byl ukládán odpad nejrůznějšího charakteru, aniž by byla lokalita dostatečně zabezpečena. V řešeném území je evidováno několik set skládkových lokalit, přitom je téměř jisté, že nejsou podchyceny všechny.

Okres Sokolov, potažmo MAS Sokolovsko lze z hlediska hospodaření s odpady charakterizovat následujícím způsobem:

- Ⓢ produkce největšího množství odpadů v kraji
- Ⓢ nejnižší separace komunálního odpadu v kraji
- Ⓢ nedostatek sběrných dvorů, sběrné dvory mají pouze některé obce v kraji – ostatní obce řeší sběr odpadu mobilním způsobem
- Ⓢ chybějící skládky nebezpečného odpadu
- Ⓢ v celém kraji nejsou provozovány žádné spalovny odpadů
- Ⓢ z evidovaných zařízení pro kompostování je pouze 1/3 skutečnými kompostárnami dle zákona o odpadech

PRIORITNÍ PROBLÉMY

Nejrozsáhlejší souvisle **devastovaná území** MAS Sokolovsko se nacházejí v **Sokolovské pánvi**, kde byla zlikvidována řada sídel, prováděny rozsáhlé přeložky komunikací včetně železničních tratí, rozvrácen vodní režim a zničen původní reliéf. Na ostatním území se devastace těžbou projevují ve větším rozsahu např. v okolí Horního Slavkova.

Výsypka Antonín po lesnické rekultivaci

Těžba kamene a rašeliny se projevuje jen lokálně, zato často v cenných přírodních lokalitách. Také historická těžba rud a později uranu v rušných horách a Slavkovském lese znamenala značné devastace krajinného prostoru. Další vývoj krajiny směřuje k obnově horské lesní krajiny v Krušných horách, vytvoření nové pánevní krajiny v Podkrušnohorské pánvi a obnovení poškozeného území Slavkovského lesa.

Na Sokolovsku bude nadále probíhat především těžba hnědého uhlí, výše roční těžby se mírně sníží na cca 10 milionů tun, s předpokládaným vyuhlením kolem roku 2035. V sokolovském hnědouhelném revíru bude celkově až do vyuhlení zasaženo celkem 9264 ha plochy, z toho bude cca 515 ha teprve povrchovou těžbou zasaženo. Naproti tomu plně je dokončena rekultivace např. vnějších **výsypek Matyáš a Antonín**. Z celkové zasažené plochy bude provedeno přibližně 16 % zemědělských, 20 % hydričských a přes **60 % lesnických rekultivací**.

CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ

Na území MAS Sokolovska existuje velké množství chráněných území (velkoplošné i maloplošné – přírodní parky, národní přírodní rezervace a památky apod. – viz. kap. 3.1.

Pravděpodobně nejvýznamnější je **CHKO Slavkovský les**, byla vyhlášena v roce 1974. Jedná se o osobitý krajinný celek se specifikou geologickou a geomorfologickou stavbou, bohatými výrony minerálních pramenů a plynů a charakteristickou vegetací. Vhodnými aktivitami v těchto oblastech jsou zemědělství a lesní hospodářství zaměřené na ekologicky šetrné formy hospodaření a na údržbu krajiny, a specifické formy cestovního ruchu a rekreace "citlivé k přírodě" (pěší a vodní turistika, lyžařská turistika, turistika na koních, cykloturistika).

Součástí výše uvedené mapy ochrany přírody na území MAS Sokolovsko je také přehled o **Natuře 2000**. Co je to vlastně **Natura 2000**? Jedná se o soustavu chráněných území, jejímž cílem je chránit rostlinné a živočišné druhy a přírodní stanoviště ptáků, významné z evropského hlediska. Povinnost vyhlásit tato území a zajistit jejich ochranu mají všechny členské země Evropské Unie včetně České republiky. Na území MAS Sokolovsko se nachází celkem 6 takto evropsky významných lokalit, přičemž nejrozsáhlejší je tzv. Krušnohorské plató v severní části území.

FLORA A FAUNA

Příroda Sokolovska má typický charakter pro tuto především vrchovinnou, na severu a jihu pak i hornatinou krajinu. Nacházejí se zde kromě běžně se vyskytujících rostlin a živočichů i druhy chráněné, na území CHKO Slavkovský les pak druhy endemitní. Patrně nejznámější rostlinou, která je i ve znaku CHKO Slavkovský les je **arnika horská**. Mezi nejvzácnější druhy rostlin patří například rožec kuříčkolistý nebo svízel sudetský, vzácné jsou též rostliny z čeledi orchidejovitých, ostřice, kapradovitě a další. Velmi

zajímavé oblasti představují vrcholové partie Krušných hor a Slavkovského lesa s četnými rašeliništi a pro ně typickými společenstvy rostlin (pomalu rostoucí dřeviny, masožravé rostliny – rosnatka bahenní) a živočichů.

Velkým problémem, který stojí za zmínění je hojný výskyt **bolševníku velkolepého**. Tato původem asijská rostlina je obzvláště nebezpečný invazní druh, který rozvrací místní ekosystémy. Do Čech se tato rostlina dostala díky kancléři Metternichovi v polovině 19. století, kdy si jimi nechal vyzdobit park na zámku Kynžvart. Tato úchvatná, avšak velice nebezpečná rostlina může způsobit vážná zdravotní rizika (poleptání pokožky) a díky svému specifickému růstu postupně zabírá více a více území, tím, že zabraňuje růstu ostatních rostlin. Prakticky jediným způsobem redukce množství takto přemnožených rostlin je jejich fyzická likvidace člověkem, která na Sokolovsku již několik let soustavně probíhá.

Fauna žijící na území MAS Sokolovsko, se nikterak neliší od fauny okolního území. Pro zajímavost můžeme uvést například výskyt naší nejmenší sovy – **kulíška nejmenšího**, či naopak mohutného dravce jestřába lesního. Málo přístupné lesy obývá jelen evropský, od roku 1994 se zde zabydluje i naše největší kočkovitá šelma – **rys ostrovid**. Neobvyklý není ani výskyt netopýrů, kteří obývají například stará hornická díla ve Slavkovském lese. V čistých potocích a říčkách lze najít střevle potoční a raky, ve vlhčích a teplejších oblastech (například pískovna Erika mezi Sokolovem a Boučím) pak množství obojživelníků, zastoupených především čolkem obecným, nebo čolkem velkým, dále pak ropuchami, skokany či rosničkami.

3.7 SWOT analýza

Co si vlastně pod pojmem SWOT analýza představit. Jedná se o zkratku anglických slov:

STRENGTHS – silné stránky

WEAKNESSES – slabé stránky

OPPORTUNITIES – příležitosti

THREATS – hrozby

Stručně řečeno, jedná se o **eliminaci hrozeb a řešení slabých stránek při současném využití silných stránek a realizaci příležitostí**. Přičemž silné a slabé stránky jsou považovány za součást vnitřní situace MAS. Příležitosti a ohrožení jsou naopak dány zvnějšku a považujeme je za vnější situaci. Jinak samozřejmě silné stránky a příležitosti jsou pozitivní a naopak silné stránky a ohrožení jsou negativní faktory.

Formální úprava SWOT analýzy není pevně standardizována. Je možné SWOT analýzu zpracovat pouze jako text. Ovšem obvyklejší je zpracování tabulkové. SWOT analýza tedy v podstatě koncentruje poznatky plynoucí z analýzy území. Kapitola poskytuje **SWOT analýzu na každou ze 6 řešených oblastí v rámci analýzy území a na závěr poznatky agreguje do jedné tzv. integrované SWOT analýzy území**.

V případě, že zpracovatelé strategie uznali za vhodné více přiblížit, co se skrývá za jednotlivými hesly SWOT analýzy, využili možnosti vysvětlivek k jednotlivým SWOT.

SWOT MAS SOKOLOVSKO – GEOGRAFICKÁ ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • poloha uprostřed „lázeňského trojúhelníku“ • geopark • hranice s Německem • rozsáhlé chráněné krajinné oblasti a maloplošná chráněná území, přírodní parky • lyžařské terény pro sjezd i běžky • rozsáhlé kosodřeviny • údolí řeky Ohře s celoroční splavností • památné stromy 	<ul style="list-style-type: none"> • nevyjasněné majetkoprávní vztahy, nedokončené komplexní pozemkové úpravy • zdevastovaná oblast Sokolovské pánve • velký podíl neobhospodařovaných území • velké geografické rozdíly na území • záplavová pásma • nedostatečné zmapování přírodních památek • chybí komplexní strategie vývoje území
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • využití husté sítě cyklostezek a lyžařských terénů • využití polohy v lázeňském trojúhelníku • využití možností geoparku • propagace území • prostor pro nové vodní plochy 	<ul style="list-style-type: none"> • správní reforma, která vytváří střediskové obce s okrajovým charakterem menších obcí • živelné pohromy (povodně, globální oteplování, vichřice a ostatní živelné pohromy)

Vysvětlivky:

Pod pojmem geopark jsou chápány všechny kamenolomy, pískové lomy, zkameněliny jako např. dvojčata karlovarská, kaolínky, montánní turistika, stará důlní díla, apod.

CHKO – Krušné hory, dále např. NPR Velké Jeřábí jezero, NPP Jan Svatoš, PR V rašelinách a spousta dalších – viz. kap. 3.1.

Údolí řeky Ohře se vyznačuje celoroční splavností a neustále se zlepšující infrastrukturou pro vodáky.

Pod geografickými rozdíly je myšlena kontrastnost území – na jedné straně zničená sokolovská pánev a na druhé straně nádherná příroda CHKO, dále jsou tím také myšleny rozdílné přístupy v péči o krajinu.

SWOT MAS SOKOLOVSKO – HISTORIE ÚZEMÍ

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • množství historických památek typu hrady, zámky apod. • zajímavá muzea a stará důlní díla • množství významných církevních památek včetně hřbitovů • výroba porcelánu • Loket jako městská památková rezervace • vesnické chráněné památkové zóny • mausoleum Jindřichovice • staré a obnovené pivovary • významné historické osobnosti • pomníky z I. a II. světové války • židovské památky a rozhledny • Erfurtská tzv. Solná stezka 	<ul style="list-style-type: none"> • následky komunistického režimu (např. zánik desítek obcí) • neznalost tradic, historie kraje • poválečný odsun německého obyvatelstva a s tím související chybějící kořeny nových osídlenců • důsledky rozsáhlé těžby • devastace historických památek • nedostatek studijních a propagačních materiálů o historii území
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • budování naučných stezek včetně technického zázemí • publikační činnost o historii území • zájem turistů o zdejší historické památky • zapojení místních firem do obnovy památek • využití postavení památníků pro 49 zaniklých obcí • prostor pro zachování technických památek • dobré česko-německé vztahy • webové stránky obcí • využití forem vlastnictví kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> • pokračující likvidace historických památek (vandalismus, bourání) • nedostatek financí pro obnovu a propagaci památek • restrukturalizace muzejnictví • deformace prezentování historických fakt na školách • nekoncepčnost v obnově památek • nezmapování drobných památek • skanzeny totality

Vysvětlivky:

Stará důlní díla známá i doposud nereprezentovaná (Slavkov, Oloví).

Velké množství významných církevních památek jako např. poutní místo Chlum Svaté Maří, kostel sv. Mikuláše, poutní místo Loket, boží muka, kaple, křížky, sloupy, sochy svatých aj.

Vesnické chráněné památkové zóny – zejména Královské Poříčí, Dolní Rychnov, kde je možné najít zachovalé typické hrázdné stavby pro tuto oblast.

Významné historické osobnosti – Goethe, May, Schwarz aj.

Následky komunistického režimu – budování vojenského prostoru, rozsáhlá dolová činnost.

Devastace historických památek za účelem budování voj. prostoru a dolů.

Nedostatek studijních a propagačních materiálů o historii území – nejsou zpracovány překlady zejména z německého jazyka.

Restrukturalizace muzejnictví – Karlovarský kraj má v úmyslu sloučit okresní muzea v Sokolově, Karlových Varech a v Chebu do jednoho krajského muzea se sídlem v Chebu.

SWOT MAS SOKOLOVSKO – DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> mladá věková struktura obyvatelstva národnostní a náboženská snášenlivost nárůst obyvatel v malých obcích poměrně malé procento bezdomovců vhodné osídlení podle dvou os – Ohře a Svatava 	<ul style="list-style-type: none"> nevyhovující struktura školství nízká vzdělanostní úroveň odliv mozků následky vysídlení vysoká kojenecká úmrtnost lokální separace rómského etnika vysoký podíl obyvatel nemajících zájem pracovat
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> dostatek potenciální pracovní síly prostor pro využití stávajícího školství dle potřeb trhu práce soužití s německou a vietnamskou menšinou 	<ul style="list-style-type: none"> pokračující nedostatečná motivace pro mladé lidi zvětšený nárůst obyvatel důchodového věku růst počtu obyvatel závislých na sociální podpoře pokračující migrace obyvatel nízký rozvoj bydlení včetně slabé dopravní obslužnosti

Vysvětlivky:

Mladá věková struktura obyvatelstva v porovnání s průměrem ČR.

Národnostní a náboženská snášenlivost pramenící z dlouhodobého soužití s německou a vietnamskou menšinou, zažitý německý jazyk.

Vhodné osídlení dle komunikačních toků – podle dvou os – řek Ohře a Svatava.

Nevyhovující struktura školství – oblast zasažena optimalizací školství - rušení a slučování škol, vznik monopolizace, chybí VŠ, střední školství neodpovídá potřebám trhu práce.

Odliv mozků – do zahraničí a do velkých měst.

Následky vysídlení (třikrát byl region tvrdě zasažen – těžbou, poválečným odsunem a budováním vojenského prostoru) a z toho plynoucí vykořeněnost.

Nedostatečná motivace pro mladé lidi, aby zůstali, pracovali a žili zde na Sokolovsku.

Dostatek potenciální pracovní síly plynoucí z většího podílu mladých lidí na populaci.

Prostor pro využití stávajícího školství dle potřeb trhu práce – rozvoj středního a učňovského školství, univerzita III. věku, škola tradičních řemesel.

SWOT MAS SOKOLOVSKO – EKONOMICKÁ SITUACE

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> rozvinutá turistika ekonomicky silné společnosti (ČEZ, SUAS, VOSS) příprava průmyslové zóny Sokolov a dalších vznik nových rekreačních oblastí dobrá situace stavebních firem rozvinutý příhraniční styk – obchod, služby 	<ul style="list-style-type: none"> dopravní nedostupnost v rámci regionu nepřipravenost území k podnikání nedostatečná kvalifikační struktura a s tím související nízké mzdy vysoká nezaměstnanost podniky s malou přidanou hodnotou a nízkými nároky na kvalifikaci nevyužívání dotačních titulů nedostatečně rozvinutá terciární sféra
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> využití dotačních fondů prostor pro budování průmyslových zón využití turisticky zajímavých míst v rámci ČR součást Schengenského prostoru (2008) prostor pro budování obytných zón využití stávajících neudržovaných průmyslových areálů a podniků využití volných zemědělských ploch dostavba rychlostní komunikace R6 	<ul style="list-style-type: none"> náročnost dotačního systému negativní dopady globalizace slabá podpora živností a řemesel nízký rozvoj vědy a výzkumu zvýšení daní vyčerpání zdrojů uhlí oddalování komplexního řešení dopravní obslužnosti omezující legislativa EU

Vysvětlivky:

Rozvinutá turistika – příhraniční, lázeňská, horská.

Vznik nových rekreačních oblastí jako např. Medard.

Dopravní nedostupnost v rámci regionu – chybí veřejná doprava, nedokončená komunikace R6 (Cheb – Karlovy Vary – Praha).

Nepřipravenost území k podnikání je příčinou téměř nulových zahraničních investic.

Nevyužívání dotačních titulů – podnikatelé z Karlovarského kraje čerpají nejméně dotací z celé ČR.

Náročnost dotačního systému zabraňuje čerpání dotací a odrazuje podnikatele od jejich získávání.

Negativní dopady globalizace – konzumní způsob života, likvidace malých firem a ohrožení v soběstačnosti - nekonkurenceschopnost tradičních firem.

Omezující legislativa EU kromě lobbistických skupin.

Schengenská dohoda byla podepsána již v roce 1985, ale ke zrušení hraničních kontrol na vnitřních hranicích však došlo až v roce 1999. ČR se má stát od roku 2008 součástí Schengenského prostoru, což výrazně ovlivní ekonomiku pohraničí.

SWOT MAS SOKOLOVSKO – KULTURA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> divadla, kina, představení amatérských souborů tradiční sportovní akce volnočasové aktivity mládeže včetně mezinárodních akcí tradiční církevní akce rozvinuté pohostinství konání trhů, jarmarků spolková činnost zlepšující se přístup k internetu vesnické a městské knihovny 	<ul style="list-style-type: none"> slabá kulturní úroveň obyvatel zaniklé tradice zničené památky nedostatek financí na kulturu nedostatek kulturních center neatraktivní lokalita nedostatek kulturních akcí
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> využití stávajících kulturních tradic a rozvíjení nových mezinárodní projekty dotační programy v oblasti kultury výchova ke kultuře a tradicím kulturní osobnosti s vazbou na region využití knihoven i pro jiné prospěšné účely 	<ul style="list-style-type: none"> prohlubující se nedostatek vůdčích osobností v kultuře klesající kulturní vzdělanost prohlubující se nedostatek financí nerovnoměrné rozdělení financí zejména mezi sport a kulturu vytlačování tradiční kultury televizí, počítači a internetem pokračující slabá kulturní propagace

Vysvětlivky:

Tradiční sportovní akce jako závody motokrosu, cyklotriálu, turnaje golfu aj., tj. dobré využití sportovních areálů.

Tradiční církevní akce – masopusty, poutě, Velikonoční a Vánoční akce.

Konání trhů, jarmarků – tradiční řemesla, vesnická kultura, zvyky, tradice, budování statku Bernard v Královském Poříčí jako krajského centra tradičních řemesel.

Spolková činnost – baráčníci, hasiči, ostrostřelci, včelaři aj.

Slabá kulturní úroveň obyvatel – nedostatek profesionálních i amatérských zapálených lidí pro manažerské funkce v kultuře.

Zničené památky – církevní, zámky, hrady, hrázděnky i důsledkem vandalizmu.

Využití stávajících kulturních tradic a rozvíjení nových – podpora spolkové činnosti (finance, management, legislativa) s akcentem na vesnické slavnosti.

Mezinárodní projekty – mezinárodní výměny, workcampy, festivaly.

Nerovnoměrné rozdělení financí zejména mezi sport a kulturu – podporují se mega sportovní akce a není dostatek financí na malé kulturní akce.

SWOT MAS SOKOLOVSKO – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • minimálně narušené prostředí (CHKO Slavkovský les, Kraslicko, maloplošná chráněná území apod.) • kvalitní pitná voda (nádrž Horka) • zlepšující se kvalita vody v Ohři • centrální zdroje vytápění a vysoké % plynofikovaných obcí • vyřešeno centrální zásobování pitnou vodou a vysoké % odkanalizování a čištění odpadových vod • sanace starých skládek • výskyt chráněných endemitů • velký výskyt vysoké zvěře a houbařské lokality • ekologické hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> • slabá výchova obyvatel k ochraně ŽP • vysoká exhalace • nedostatečná vymahatelnost zákonů • nedostatečné řešení nakládání s odpady • nízký podíl drobné zvěře a zavčelení • zdevastovaná území po důlní činnosti • nekvalitní péče o půdní fond • vysoký stav černé zvěře • nedostatek zájmových environmentálně orientovaných skupin • nedostatek vodních ploch
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • rozsáhlé rekultivace po těžbě • revitalizace krajiny ve smyslu její údržby • zavádění ekologického způsobu vytápění • využití nových technologií • zaměření na vymahatelnost legislativy • vodní nádrž Michal 	<ul style="list-style-type: none"> • neudržovaná krajina • likvidace odpadů dle EU • nedodržování zákonů v rámci ŽP • necitlivé zásahy do vodních toků • otevírání nových ložisek těžby • zvyšující se doprava

Vysvětlivky:

Revitalizace krajiny ve smyslu její údržby (úpravy toků, břehů, likvidace invazivních rostlin aj.)

Zavádění ekologického způsobu vytápění (biopalivo).

Ekologické hospodářství – ekofarmy např. Ležnice.

Využití nových technologií (čističky odpadových vod, odsíření apod.)

Slabá výchova obyvatel k ochraně ŽP (čistota obcí, lesů, devastace krajiny čtyřkolkami apod.)

Vysoká exhalace (Vřesová, ETI, chemička, silniční doprava apod.) + noví znečišťovatelé

Nedostatečné řešení nakládání s odpady – chybí spalovna, nedostatečná recyklace odpadů.

Nekvalitní péče o půdní fond – rozšířené invazivní rostliny jako bolševník, křídlatka aj.

Neudržovaná krajina (invazivní rostliny, černé skládky, aj.)

Likvidace odpadů dle EU - všechno je potřeba třídit a recyklovat i na skládkách, není to legislativně vyřešeno.

Zvyšující se automobilová doprava i motokros – negativní dopady na ovzduší.

INTEGROVANÁ SWOT MAS SOKOLOVSKO – VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> minimálně narušené prostředí (CHKO Slavkovský les, Kraslicko, maloplošná chráněná území apod.) kvalitní pitná voda (nádrž Horka) zlepšující se kvalita vody v Ohři divadla, kina, představení amatérských souborů tradiční sportovní akce volnočasové aktivity mládeže včetně rozvinutá turistika ekonomicky silné společnosti (ČEZ, SUAS, VOSS) příprava průmyslové zóny Sokolov a dalších mladá věková struktura obyvatelstva národnostní a náboženská snášenlivost nárůst obyvatel v malých obcích množství historických památek typu hrady, zámky apod. zajímavá muzea a stará důlní díla množství významných církevních památek včetně hřbitovů poloha uprostřed „lázeňského trojúhelníku“ geopark hranice s Německem 	<ul style="list-style-type: none"> slabá výchova obyvatel k ochraně ŽP vysoká exhalace nedostatečná vymahatelnost zákonů slabá kulturní úroveň obyvatel zaniklé tradice zničené památky dopravní nedostupnost v rámci regionu nepřipravenost území k podnikání nedostatečná kvalifikační struktura a s tím související nízké mzdy nevyhovující struktura školství nízká vzdělanostní úroveň odliv mozků následky komunistického režimu (např. zánik desítek obcí) neznalost tradic, historie kraje poválečný odsun německého obyvatelstva a s tím související chybějící kořeny nových osídlenců nevyjasněné majetkoprávní vztahy, nedokončené komplexní pozemkové úpravy zdevastovaná oblast Sokolovské pánve velký podíl neobhospodařovaných území

INTEGROVANÁ SWOT MAS SOKOLOVSKO – VNĚJŠÍ PROSTŘEDÍ

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> rozsáhlé rekultivace po těžbě revitalizace krajiny ve smyslu její údržby zavádění ekologického způsobu vytápění využití stávajících kulturních tradic a rozvíjení nových mezinárodní projekty dotační programy v oblasti kultury využití dotačních fondů (ekon. potenciál) prostor pro budování průmyslových zón využití turisticky zajímavých míst v rámci CR dostatek potenciální pracovní síly prostor pro využití stávajícího školství dle potřeb trhu práce soužití s německou a vietnamskou menšinou budování naučných stezek včetně technického zázemí publikační činnost o historii území zájem turistů o zdejší historické památky využití husté sítě cyklostezek a lyžařských terénů využití polohy v lázeňském trojúhelníku využití možností geoparku 	<ul style="list-style-type: none"> neudržovaná krajina likvidace odpadů dle EU nedodržování zákonů v rámci ŽP prohlubující se nedostatek vůdčích osobností v kultuře klesající kulturní vzdělanost prohlubující se nedostatek financí náročnost dotačního systému negativní dopady globalizace slabá podpora živností a řemesel pokračující nedostatečná motivace pro mladé lidi zvětšený nárůst obyvatel důchodového věku růst počtu obyvatel závislých na sociální podpoře pokračující likvidace historických památek (vandalismus, bourání) nedostatek financí pro obnovu a propagaci památek restrukturalizace muzejnictví správní reforma, která vytváří střediskové obce s okrajovým charakterem menších obcí živelné pohromy (povodně, globální oteplování, vichřice a ostatní živelné pohromy)

4. Strategická část

4.1 Vize

Změníme Sokolovsko ve skutečný **domov**
obrozením duše a krajiny.

Vítězný obrázek z dětského výtvarného workshopu ve 3. a 4. ročníku na
Základní škole ve Svatavě.

4.2 Priority

Agregací opatření zvolených na 4. komunitně plánovacím workshopu jsou stanoveny následující čtyři priority místní akční skupiny Sokolovsko.

4.3 Opatření

Každá ze čtyř výše uvedených priorit je podrobněji rozčleněna na jednotlivá opatření. V rámci jednotlivých opatření budou podporovány jak projekty měkkého, tak i tvrdého, investičního charakteru.

1. KVALITA ŽIVOTA

1.1. Zkvalitnění života na venkově a rozvoj občanské společnosti

(podpora spolků, řemesel, tradic, NNO, sportovní a volnočasové aktivity, kulturní akce místního charakteru, občanská vybavenost – opravy a rekonstrukce místních budov a objektů, dětská a sportovní hřiště, sociální služby, zdravotnictví, podpora ze společnosti vyloučených či jinak problémových osob – bezdomovci, sociálně slabé skupiny; podpora bydlení, projektová dokumentace v souvislosti s projekty aj.)

1.2. Rozvoj krajiny a péče o ní ve prospěch životního prostředí a člověka

(rekultivace, revitalizace, údržba krajiny, biopaliva, péče o ovzduší, parky, centrální zdroje vytápění, řešení odpadového hospodářství, kanalizace, vodovodní síť, rekonstrukce septiků, úprava toků, vodní nádrže, dendrologické a jiné průzkumy a studie, návrat původní zvěře do krajiny aj.)

1.3. Obnova a zkvalitnění dopravní infrastruktury a veřejných

prostranství (výstavba a úprava parkovacích ploch, parků, klidových zón, náměstí, návší, oprava a výstavba místních komunikací, chodníků, mostů, lávek, dopravních zastávek, nádraží, veřejného osvětlení, odvodnění ploch, úprava a doplnění dopravního značení apod.)

2. OBNOVA PAMÁTEK A ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU

2.1. Podpora cestovního ruchu a rekreace (zázemí - ubytovací a stravovací služby, parkoviště, koupaliště, půjčovny sportovního vybavení, amfiteátry, propagace a marketing – propagační materiály, webové stránky, mapy, tvorba komplexních turistických produktů, komplexní management cestovního ruchu, turistické cíle – stezky naučné, cyklo, hippo, turistické, lyžařské a běžkařské oblasti, výletní trasy a vyhlídky, kongresová turistika menšího rozsahu; podpora šetrných forem cestovního ruchu – cyklo, agroturistika; budování muzeí, výstav, aktivity vedoucí k prodloužení turistické sezóny a projekty na udržení návštěvníků v oblasti po delší časové období – kulturní akce většího rozsahu jako festivaly, koncertní cykly aj.)

2.2. Obnova památek a charakteristických prvků kulturního dědictví a jejich využití (obnova a údržba památek historických, církevních, technických, lidové architektury, oprava či výstavba památníků a různých replik památek, podpora jejich využití v rámci rozvoje cestovního ruchu aj..)

3. LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST

3.1. Podpora vzdělávání, výzkumu a šíření informací (celoživotní vzdělávání – kurzy PC, cizí jazyky; knihovny, podpora informačních a komunikačních technologií, zřizování vzdělávacích center např. na školách včetně nákupu vybavení, podnikatelské inkubátory, informační kiosky, tabule, systémy apod.)

3.2. Podpora zaměstnanosti, malého a středního podnikání (rekvalifikace, podpora vzdělávání, podpora podnikání zejména se zaměřením na místní charakteristickou produkci a aktivity, tradiční řemesla, ekologické zemědělství, agroturistika aj.; podnikatelské záměry a marketingové studie pro podnikatele)

4. PODPORA PARTNERSTVÍ

4.1. Rozvoj mezinárodní a místní spolupráce (výměnné pobyty, workcampy, festivaly a společenské akce, poznávací akce, zahraniční partnerská města a obce, budování zázemí pro pravidelnou mezinárodní spolupráci, partnerství s dalšími obcemi a MAS, partnerství veřejného a soukromého sektoru,...)

4.2. Podpora činnosti MAS (finanční, organizační, vzdělávací a jiná podpora místních akčních skupin)

4.4 Aktivita

Tab. č. 18 Seznam projektů MAS dle priorit a opatření

PRIORITA 1 – KVALITA ŽIVOTA				
Poř.č.	Název projektu	Žadatel	Investice v Kč	Opatření
1	Dětské hřiště na statku Bernard	Královské Poříčí	700 tis.	1.1
2	Oprava střechy márnice	Královské Poříčí	80 tis.	1.1
3	Instalace sněhových zábran na střechu obecního úřadu	Královské Poříčí	250 tis.	1.1
4	Oprava hřbitovní zdi	Královské Poříčí	460 tis.	1.1
5	Dětská hřiště	Rotava	700 tis.	1.1
6	Oprava střechy obecního úřadu	Dasnice	450 tis.	1.1
7	Oprava fasády budov obecního úřadu	Dasnice	300 tis.	1.1
8	Oprava hřbitovní zdi	Jenišov	1,5 mil.	1.1
9	Víceúčelové hřiště	Habartov	2 mil.	1.1
10	Dětské hřiště pro nejmenší (Sluníčko II)	Habartov	600 tis.	1.1
11	Dětské hřiště pro nejmenší (Sluníčko)	Habartov	600 tis.	1.1
12	Dětské hřiště Hrušková	Sokolov	1,9 mil.	1.1
13	Sportovní víceúčelové hřiště	Stříbrná	1,2 mil.	1.1
14	Oprava fasád objektů Mateřské školy	Horní Slavkov	1,75 mil.	1.1
15	Oprava fasády objektu ZŠ	Horní Slavkov	1,25 mil.	1.1
16	Přestavba školy na bytové jednotky	Citice	12 mil.	1.1
17	Dětské hřiště u panelových domů	Citice, ČEZ Duhová energie	500 tis.	1.1
18	Přestavba bývalé družiny (čp.102) na OÚ	Citice	10 mil.	1.1
19	Výstavba kolumbária	Lomnice	300 tis.	1.1
20	Vypracování PD na multifunkční objekt - Rudolec	Březová	170 tis.	1.1
21	Dětské hřiště v Březové	Březová	750 tis.	1.1
22	PD bytového domu v Březové	Březová	600 tis.	1.1
23	PD zasíťování pro budoucí výstavbu RD - Rudolec	Březová	500 tis.	1.1
24	PD zasíťování pro budoucí výstavbu RD - Březová	Březová	1 mil.	1.1
25	Výměna oplocení – areál F.K. Olympie Březová	Březová	800 tis.	1.1

26	Rekonstrukce, výměna vnitřního vybavení – Olympie fitness Březová	Březová	500 tis.	1.1
27	Sportovní víceúčelové hřiště - Rudolec	Březová	615 tis.	1.1
28	Rozvoj hornických tradic	Hornický spolek Krušných hor	250 tis.	1.1
29	Oprava střechy hasičské zbrojnice SDH	Bukovany	100 tis.	1.1
30	Veřejné velké dětské hřiště	Bukovany	500 tis.	1.1
31	Oprava hráze rybníka	Královské Poříčí	490 tis.	1.2
32	Budování kanalizace	Dolní Rychnov	1,2 mil.	1.2
33	Změna způsobu vytápění v čp. 80 a kuželně	Šabina	1,5 mil.	1.2
34	Rekonstrukce stávajícího septiku panelového domu (27 bytů)	Dolní Nivy	500 tis.	1.2
35	Oprava a vyčištění víceúčelové nádrže	Dolní Nivy	250 tis.	1.2
36	Pramen Vítkov	Sokolov	1,6 mil.	1.2
37	Řešení části kanalizace	Stříbrná	6 mil	1.2
38	Úpravy rybníka u restaurace Start	Březová	700 tis.	1.2
39	Vybudování nové vodní nádrže	Přebuz	500 tis.	1.2
40	Vypracování studie řešení problematiky rokle - Rudolec	Březová	490 tis.	1.2
41	Odkanalizování, ČOV v obci Lobzy	Březová	1 047 000	1.2
42	Dendrologický průzkum dřevin zámeckého parku, Kostelní Bříza	Březová	80 tis.	1.2
43	Zkapacitnění veřejného vodovodu - Kamenice	Březová	2 mil	1.2
44	Oprava komunikace ke garážím	Královské Poříčí	650 tis.	1.3
45	Oprava lávky pro pěší přes řeku Svatavu	Svatava	1.5 mil.	1.3
46	Oprava místní komunikace Sportovní	Svatava	1,9 mil.	1.3
47	Oprava místní komunikace ČSA	Svatava	cca 2 mil.	1.3
48	Oprava mostů a můstků přes řeku Svatava a Lomnický potok	Svatava	do 2 mil.	1.3
49	Úprava prostranství před poutním klášterem Chlum Sváté Maří	Chlum Sváté Maří	250 tis.	1.3
50	Oprava mostku – přemostění Habartovského potoka	Dasnice	1 mil.	1.3
51	Oprava mostku – přístup k čp. 34	Dasnice	500 tis.	1.3
52	Rekonstrukce části místní komunikace	Dasnice	500 tis.	1.3
53	Rekonstrukce a rozšíření vozovek mezi „Finskými domky“	Dasnice, ČD	1 mil.	1.3

54	Údržba místních komunikací	Šabina	1,8 mil.	1.3
55	Revitalizace zeleně – vytvoření klidové zóny	Habartov	1,5 mil.	1.3
56	Rekonstrukce veřejného osvětlení	Mírová	250 tis.	1.3
57	Výstavba místní komunikace na p. pč. 415/2 a 415/3	Mírová	900 tis.	1.3
58	Místní komunikace – asfaltové povrchy	Stříbrná	4 mil.	1.3
59	Oprava mostu Anger	Stříbrná	2 mil.	1.3
60	Úprava parčíku v Zámecké ulici	Staré Sedlo	250 tis.	1.3
61	Oprava komunikace k zámečku	Staré Sedlo	700 tis.	1.3
62	Vybudování oddechové zóny	Staré Sedlo	1 mil.	1.3
63	Rekonstrukce chodníku – Týn u Lomnice, Dvořákova ul.	Lomnice	200 tis.	1.3
64	Rekonstrukce komunikace a chodníku – Hornická kolonie	Lomnice	500 tis.	1.3
65	Nová návěs u rybníka	Jindřichovice	1,8 mil.	1.3
66	Obslužná komunikace s parkovištěm	Březová	990 tis.	1.3
67	Březová – parkovací místa na p. pč. 61/1	Březová	1 184 431	1.3
68	Kostelní Bříza – stavební úpravy na p. pč. 352/14	Březová	584 671	1.3
69	Stavební úpravy komunikace na p. pč. 223/1 – Černý mlýn	Březová	1 555 661	1.3
70	Komplexní oprava chodníků – ul. Sklářská , Březová	Březová	1 030 000	1.3
71	Rekonstrukce autobusového nádraží	Habartov	1,5 mil.	1.3
72	Víceúčelová plocha, opěrná zeď Rudolec	Březová	300 tis.	1.3
73	Úprava návsi a ozelenění - Arnoltov	Březová	500 tis.	1.3
74	Revitalizace zeleně – zámecký park Kostelní Bříza	Březová	500 tis.	1.3
75	Úprava a ozelenění návsi v obci Rudolec	Březová	1,2 mil.	1.3
76	Komplexní rekonstrukce obslužní komunikace k byt. objektu čp. 93, 94 - Březová	Březová	1,9 mil.	1.3
77	Komplexní oprava chodníků – ul. Okružní, Březová	Březová	1,89 mil.	1.3
78	Úprava veřejného prostranství, parkoviště – F.K. Olympie Březová	Březová	800 tis.	1.3
79	Úpravy místní komunikace - Rudolec	Březová	250 tis.	1.3
80	Úprava veřejné zeleně - Kamenice	Březová	250 tis.	1.3
81	Komplexní oprava chodníků, komunikace ul. Odborářů, Elektrárenská - Březová	Březová	2 mil.	1.3
82	Úprava obecních komunikací - Lobzy	Březová	400 tis.	1.3

83	Úprava místní komunikace – Kostelní Bříza	Březová	400 tis.	1.3
84	Ozelenění návsi – Kostelní Bříza	Březová	150 tis.	1.3
85	Úpravy místní komunikace – Rudolec 136/14	Březová	1,9 mil.	1.3
86	Výměna autobusových zastávek - Březová	Březová	550 tis.	1.3
87	Výsadba zeleně - Březová	Březová	1 mil.	1.3
88	PD rekonstrukce parkoviště p. pč. 61/1 – ul. Komenského 123, březová	Březová	150 tis.	1.3
89	Komplexní oprava chodníků, komunikace – ul. Lipová, Březová - Drahotín	Březová	1,944 mil	1.3
90	Úprava místní komunikace - Kamenice	Březová	300 tis.	1.3
91	Rekonstrukce parkoviště p. pč. 61/1 – ul. Komenského 123	Březová	2 mil.	1.3
92	Vybudování nového chodníku podél hlavní silnice 251/2 Citice – Chlum Svaté Maří	Bukovany	600 tis.	1.3
PRIORITA 2 – OBNOVA PAMÁTEK A ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU				
Poř.č.	Název projektu	Žadatel	Investice v Kč	Opatření
93	Cyklus varhanních koncertů	Římskokatolická farnost Loket	140 tis.	2.1
94	Obnova turistických stezek a cyklostezek	Rotava	1,2 mil.	2.1
95	Cyklostezka podél řeky Svatavy (I. etapa)	Mikroregion Svatavka	900 tis.	2.1
96	Turistické značení - informační mapy a materiály „Mikroregionu Pod Chlumem“	Mikroregion Pod Chlumem	250 tis.	2.1
97	Vybudování parkovacích míst pro osobní automobily	Dasnice	450 tis.	2.1
98	Zvětšení ubytovacích kapacit v obci	Dasnice	1 mil.	2.1
99	Cyklostezka Jenišov - Dvory	Jenišov	1 mil.	2.1
100	Sociální zázemí – přírodní amfiteátr Pod skalou	Šabina	400 tis.	2.1
101	Vybudování stezky pro pěší a kola: Medard – Lítov - Kaceřov	Habartov	1,5 mil.	2.1
102	Vybudování stezky pro pěší a kola: Kluč - Hrádek	Habartov	1 mil.	2.1
103	Vybudování stezky pro pěší a kola: Lítov – Na Rovince – Horní Částkov	Habartov	800 tis.	2.1
104	Vybudování muzea a knihovny v budově 1. české národní školy na Kluči	Habartov	1,5 mil.	2.1

105	Vybudování stezky pro pěší a kola: Medard – budova muzea na Kluči	Habartov	700 tis.	2.1
106	Podpora rozvoje turistiky	Habartov	600 tis.	2.1
107	Revitalizace rekreační plochy	Habartov	2 mil.	2.1
108	Oprava stávajícího lyžařského vleku	Horní Slavkov	1,85 mil.	2.1
109	Revitalizace Nám. 28. října – zřízení parkovacích míst	Kraslice	23 mil.	2.1
110	Publikace o historii obce Jindřichovice včetně jejich osad	Jindřichovice	300 tis.	2.1
111	Přírodní amfiteátr	Jindřichovice	1,5 mil	2.1
112	Parkoviště Kostelní Bříza	Březová	1 508 111	2.1
113	Parkoviště - Arnoltov	Březová	200 tis.	2.1
114	Parkoviště, revitalizace návsi - Lobzy	Březová	600 tis.	2.1
115	Úprava veřejného prostranství, parkoviště - Kamenice	Březová	200 tis.	2.1
116	Parkoviště u kapličky - Kamenice	Březová	200 tis.	2.1
117	Obnova Císařské cesty – Kostelní bříza - Arnoltov	Březová	1,8 mil.	2.1
118	Informační systém turistických , běžkařských a turistických tras	Březová	2 mil.	2.1
119	Vybavení přírodního amfiteátru - Březová	Březová	900 tis.	2.1
120	Výletní trasa – Vítkov, Noviny, Hrušková	Sokolov	1,4 mil.	2.1
121	Publikace: Průvodce po památkách, přírodních zajímavostech a tradičních akcí regionu	Nadace Renesance 21	1 mil.	2.1
122	Obnova vyhlídkových míst romantického parku Hartenberské domény	Nadace Renesance 21	1,2 mil.	2.1
123	Prezentace pivovarnictví 19. století v regionu	Nadace Renesance 21	500 tis.	2.1
124	Turistická ubytovna v pohostinství čp. 34 Rudolec	Březová	485 tis.	2.1
125	Výstava a trvalá expozice Hartenberg	KiF invest + partneři	350 tis.	2.1
126	Naučná zastavení „Osudová místa a události Sokolovska 1938-1948“	Občanské sdružení Historická skupina Četnická pátrací stanice Praha, pobočka Haberspirk	250 tis.	2.1
127	Tematický turistický odznak „Církevní památky Karlovarského kraje“	Klub českých turistů Krušné hory se sídlem v	150 tis.	2.1

128	Oprava kapličky na Zeleném vrchu	Sokolově		
129	Oprava kapliček a božích muk v okolí Krajkové	Chlum Svaté Maří	300 tis.	2.2
130	Zpřístupnění krypty kostela sv. Václava v Lokti	Krajková	300 tis.	2.2
131	Oprava kostela Nejsvatější Trojice ve Starém Sedle	Římskokatolická farnost Loket	300 tis.	2.2
132	Oprava božích muk	Římskokatolická farnost Loket	450 tis.	2.2
133	Oprava památníků padlých četníků	Jenišov	150 tis.	2.2
134	Oprava kaple v Habartově	Habartov	750 tis.	2.2
135	Oprava památníku ČSL přísahy a úprava okolí - Hrušková	Římskokatolická církev	1,5 mil.	2.2
136	Smírčí kříž - Hrušková	Sokolov	1,6 mil.	2.2
137	Oprava hřbitovní zdi	Sokolov	120 tis.	2.2
138	Sanace židovského hřbitova - Arnoltov	Horní Slavkov	1,5 mil.	2.2
139	Úprava okolí kostela a hřbitova – Kostelní Bříza	Březová	500 tis.	2.2
140	Obnova barokní kaple – Kostelní bříza	Březová	500 tis.	2.2
141	Sanace a zpřístupnění barokních sklepů – areál zámku Kostelní Bříza	Březová	680 tis.	2.2
142	Výstavba kaple - Rudolec	Březová	1,5 mil.	2.2
143	Záchrana lidové architektury – příprava (poté II. fáze – realizace)	Březová	200 tis.	2.2
		Občanské sdružení Hartenberg	300 tis. (150 mil.)	2.2
PRIORITA 3 – LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚŠTANOST				
Poř.č.	Název projektu	Žadatel	Investice v Kč	Opatření
144	Počítačová učebna v ZŠ	Rotava	400 tis.	3.1
145	Elektronický informační kiosek + informační tabule a cedule	Rotava	750 tis.	3.1
146	Komunitní škola – internetová vzdělanost	Krajková	250 tis.	3.1
147	Internetová učebna	Staré Sedlo	300 tis.	3.1
148	Městský informační systém - Březová	Březová	300 tis.	3.1
149	Mediální prezentace multifunkčního centra	Březová	200 tis.	3.1
150	Enviromentální institut Hřebený	KiF invest s.r.o.	2 mil	3.1
151	Výměna střešní krytiny – Konírna Rudolec	Ivo Černožorský	1 mil.	3.2
152	Oprava fasády – Konírna Rudolec	Ivo Černožorský	250 tis.	3.2

153	Demolice základů – příprava výstavby selského dvora	Kofroň Miroslav	300 tis.	3.2
154	Oprava polních cest – Kostelní Bříza, Arnoltov, Kamenice	Ivo Černohorský	320 tis.	3.2
155	Demolice kravína Rudolec	Ivo Černohorský	400 tis.	3.2
156	Oprava oplocení zemědělských areálů Rudolec, Kostelní Bříza	Ivo Černohorský	450 tis.	3.2
PRIORITA 4 – PODPORA PARTNERSTVÍ				
Poř.č.	Název projektu	Žadatel	Investice v Kč	Opatření
157	Mezinárodní dobrovolnická základna pro obnovu kult. a přír. dědictví	Nadace Renesance 21	2 mil.	4.1
158	Mezinárodní hartenberské kulturní léto	Občanské sdružení Hartenberg	750 tis.	4.1

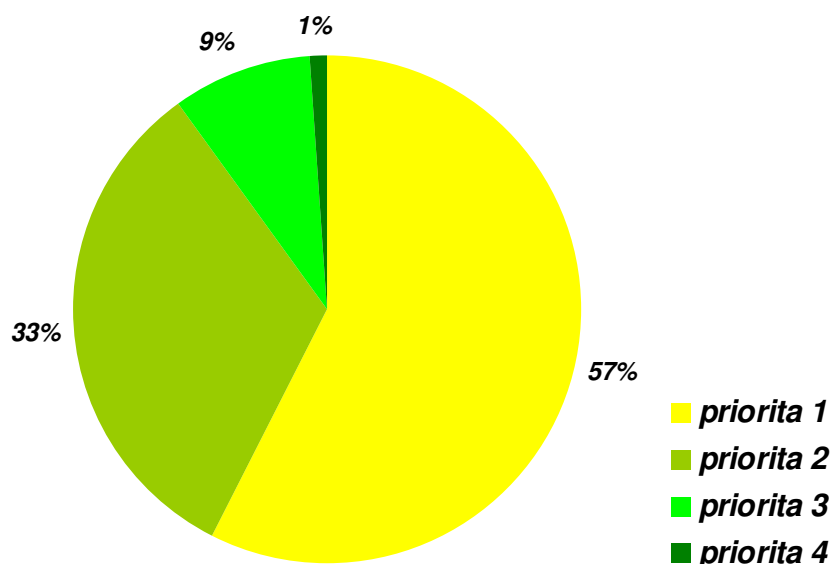
Pozn. podbarvené sumy investic poukazují na projekty s rozpočtem nad 2 mil. Kč, které pravděpodobně nebudou moci být podpořeny z prostředků Leader s ohledem na jejich značný rozsah.

VYHODNOCENÍ SBĚRU PROJEKTŮ MAS SOKOLOVSKO

Celkem bylo sesbíráno **158 projektů**, přičemž z toho 5 přesáhlo přijatelnou hranici pro financování metodou Leader tj. rozpočet nad 2 mil.Kč. MAS ovšem očekává, že při vyhlášení výzvy jistě dojde k rozšíření portfolia projektů v důsledku intenzivnější propagace MAS Sokolovsko a samotného programu Leader. Následující statistiky mapují dosud sesbíraných přijatelných 153 projektů. Monitoring projektů je zaměřen na:

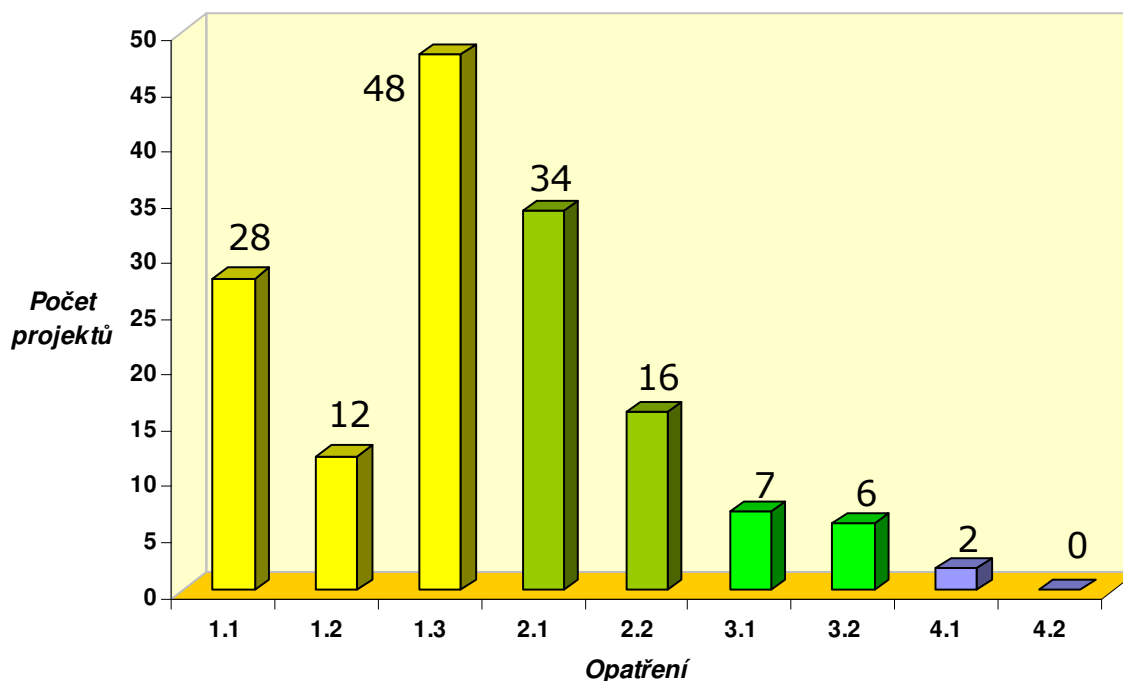
- 📍 rozdělení počtu projektů dle priorit a opatření
- 📍 původ projektů (veřejný sektor, neziskový sektor, podnikatelský sektor)

Graf č. 2 Počet projektů MAS dle priorit

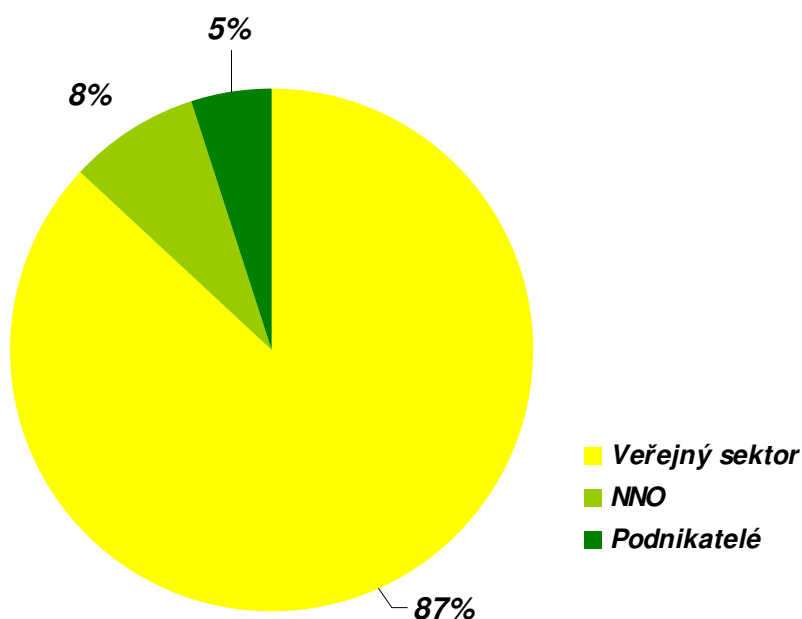
Z grafu je evidentní, že **největší zájem je o projekty z 1. priority Kvalita života** – zde se nasbíralo 88 projektů, pak následuje priorita 2 Obnova památek a rozvoj cestovního ruchu – 50 projektů, dále prioritu č. 3 Lidské zdroje a zaměstnanost prezentuje 13 projektů a naposled prioritu č. 4 Podpora partnerství zastupují 2 projekty.

Graf č. 3 Rozdělení projektů MAS dle opatření

Z opatření jednoznačně vede **1.3. Obnova a zkvalitnění dopravní infrastruktury a veřejných prostranství** (48 projektů), pak následuje **2.1 Podpora cestovního ruchu a rekreace** (34 projektů) a na třetím místě je opatření **1.1 Zkvalitnění života na venkově a rozvoj občanské společnosti** (28 projektů).

Graf č.4 Původ projektů MAS

Z grafu je zřejmé, že nejvíce se do komunitního plánování zapojili obce, a že projekty podnikatelského a neziskového sektoru značně zaostávají. Toto je signál pro MAS, aby intenzivněji začala **propagovat Leader a místní partnerství** a **systematicky začala pracovat na komunikaci** s podnikateli a neziskovým sektorem. Zde bude velmi důležitá role zástupců obcí, kteří mají přehled o působnosti podnikatelů a NNO na svém katastrálním území.

4.5 Principy realizace strategie

Partneři MAS Sokolovsko si dobře uvědomují, že nalezení sebelepších nástrojů pro rozvoj venkova není zárukou, že k tomuto rozvoji opravdu dojde. Podstatné je i to, jakým způsobem se tyto nástroje používají. Proto MAS Sokolovsko zformulovala **principy realizace** strategie, za kterých se tento proces musí uskutečňovat, aby přinesl očekávané výsledky. S ohledem na fakt, že záměr MAS vychází z její strategie, jsou tyto principy platné také pro realizaci předkládaného záměru. Jedná se o realizaci projektů tzv. **cestou VENKOV**:

VIZE Vybrané projekty či akce musí být v souladu s vizí strategie MAS, aby byly naplněny její cíle, které byly definovány společnými silami partnerů MAS.

EKOLOGIE Venkovský prostor Sokolovska značně utrpěl na stavu životního prostředí, a to rozsáhlou těžební činností v posledních desetiletích. S útlumem těžby jsou obce postaveny před problémem rozsáhlé rekultivace území. Proto jednotlivé projekty by měly přispívat ke kultivaci území, být šetrné k životnímu prostředí a přispívat k jeho větší kvalitě a kráse. Princip navazuje na horizontální kritérium EU o udržitelném rozvoji, kde při realizaci podporovaných projektů musí být zajištěna rovnováha mezi sociálním, ekonomickým, ale i enviromentálním rozměrem.

NÁVRATNOST Vybrané projekty k realizaci by měly být za každých okolností rentabilní, tudíž by z nich měl plynout dostatečný ekonomický přínos a při ziskových projektech také stabilní finanční přínos. Jedině tak bude zajištěna dlouhodobá udržitelnost projektů.

KONTINUITA Nástroje pro uplatňování strategie mohou být úspěšné pouze za předpokladu, když si uvědomíme, že život na venkově se musí rozvíjet v kontinuitě dědictví minulých generací. Projekty by tedy měly navazovat na historický vývoj jak v oblasti hospodářské, tak i kulturní. Navíc MAS Sokolovsko má bohatou tradici v rukodělných řemeslech,

kterou nelze opomenout. Zde se může výrazně projevit princip kontinuity, kdy podporovaný rozvoj tradičních řemesel, zpracovávajících místní suroviny, přináší nová pracovní místa. Zároveň je však potřebné si uvědomit, že i my jsme tvůrci dědictví, které po nás převezmou příští generace a s tímto vědomím tedy musíme přistupovat k rozvoji našeho venkova. Princip navazuje na horizontální kritérium EU o udržitelném rozvoji, který praví, že rozvoj je považován za udržitelný tehdy, jestliže naplní potřeby současné generace, aniž by ohrozil možnosti naplnit potřeby generací příštích.

OTEVŘENOST Jedná se o princip otevřenosti předkládaných projektů všem skupinám obyvatel, a to zejména těm znevýhodněným. Princip navazuje na horizontální kritérium EU o rovných příležitostech. Na projektech se tedy také bude hodnotit do jaké míry jsou otevřené a přínosné pro skupiny ohrožené sociálním vyloučením jako jsou např. dlouhodobě nezaměstnaní, osoby s nízkou kvalifikací, osoby tělesně a duševně postižené, absolventi škol, osoby z obtížně dopravně dostupných oblastí, osoby vracející se z výkonu trestu atd.

VZÁJEMNÁ SPOLUPRÁCE Je to princip, který navazuje na místní partnerství podporované metodou Leader. Přičemž nevyzdvihujeme pouze vzájemnou spolupráci při komunitním plánování MAS, ale také při realizaci integrované rozvojové strategie prostřednictvím vybraných projektů.

Naplnění výše uvedených principů realizace strategie je také bodováno v rámci hodnotících kritérií pod názvem „**princip VENKOV**“.

5. Závěr

V závěru tohoto dokumentu chceme vyjádřit své přesvědčení, že i přes handicap značného mládí místní akční skupiny Sokolovsko, jsme svou pečlivostí a „opravdovostí“ při práci na rozvojové strategii prokázali své schopnosti a dovednosti (ať již v oblasti administrativní, finanční, organizační či partnerské). Doufáme v úspěch při podání žádosti o finanční podporu z programu Leader České republiky v roce 2007 a Programu rozvoje venkova na období 2007 až 2013.

Věříme, že jsme v rámci tohoto dokumentu dostatečně doložili životaschopnost MAS Sokolovsko a její aktivitu při řešení problémů i využívání příležitostí na svém území. Doufáme v úspěšné pokračování vývoje kontaktů a partnerství navázaných mezi veřejnými, neziskovými i podnikatelskými subjekty při tvorbě integrované strategie rozvoje. Svou činností budeme všemi silami podporovat dodržování zásad jejich korektního vývoje.

6. Použitá literatura

1. Dotazníkové šetření mezi obcemi MAS Sokolovsko
2. Publikace: Březová, brána do Slavkovského lesa, 2006
3. Publikace: Řešení konfliktů a umění komunikovat, Jiří Plamínek
4. <http://www.portal.mpsv.cz>
5. <http://www.omks.cz>
6. www.mvcr/dokumenty/migrace/2003/zprava03.html#add1
7. Státní program rozvoje regionu Severozápad
8. www.iri.cz/vuc/kvary/obsah.htm - ÚPN VÚC Karlovarsko-sokolovské aglomerace, návrh 11/2000, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Zpracovatel: Institut regionálního a územního plánování s. r. o., Karlovy Vary
9. www.kr-karlovarsky.cz
10. www.diamo.cz/hpvt/2002/sekce/zahlazovani/Z14/P_14.htm
11. www.falknovsko.wz.cz/hlavni.htm
12. www.zanikleobce.cz
13. www.czso.cz
14. <http://www.voss.cz/home.asp> - Vodohospodářská společnost s. r. o.
15. <http://www.mu-sokolov.cz/www/podnikatel/informace.html>
16. <http://www.ceskehory.cz/>
17. <http://www.slavkovskyles.ochranaprirody.cz/>
18. <http://www.krusnehory.net/zajimavosti/varhanky.htm>
19. www.hornictvi.info
20. www.plavcik.cz
21. http://www.stezka.cz/lokality/sokolov/ns-velka_krusnohorska_vysypka.htm
22. <http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/117168-bolsevník-velkolepy>
23. <http://www.slavkovskyles.ochranaprirody.cz/>
24. http://priroda-kv.cz/lokality/piskovna_erika/index.php
25. <http://bezjedu.arnika.org/media/aktualita.shtml?x=1930925>
26. http://bezjedu.arnika.org/downloads/irz_karlovarsky2005.pdf
27. www.cmkos.cz
28. www.rrae.cz
29. www.prolife.cz
30. www.volny.cz/muzeumsokolov

31. www.halonoviny.cz
32. [www stránky středních škol na území MAS](#)
33. Rozvojová studie Využití církevní turistiky pro rozvoj regionu pod poutním místem Chlum Svaté Maří
34. http://www.pametihodnosti.cz/pamatka/513/info/horni_slavkov_dum.html

7. Přílohy integrované rozvoje strategie MAS Sokolovsko

- Př. č. 1** Zápisy a pozvánky z jednotlivých workshopů vč. fotodokumentace
- Př. č. 2** Workshop s dětmi na Základní škole Svatava vč. fotodokumentace
- Př. č. 3** Dotazníky na projekty řazené abecedně dle subjektů do 2 kategorií
- obce
 - neziskové subjekty a podnikatelé

Příloha č. 1 Záписy a pozvánky z jednotlivých workshopů vč. fotodokumentace

Pozvánka

Dobrý den, zdravíme všechny příznivce rozvoje venkova na Sokolovsku, v souvislosti s tím, že dne 18.10. 2006 v Březové správní rada MAS rozhodla o zpracování rozvojové strategie MAS Sokolovsko, si Vás tímto dovoluujeme pozvat na

1. plánovací workshop MAS Sokolovsko

Toto pracovní setkání se uskuteční
dne 22. listopadu 2006 od 16:00 v Královském Poříčí
v prostorách záměcku - zasedací místnost obecního úřadu
Těšíme se na setkání a na spolupráci s Vámi!

Cílem tohoto workshopu bude podrobněji obeznámit přítomné s existencí a činností Místní akční skupiny Sokolovsko a ustanovit pracovní tým, který se v průběhu následujících týdnů bude pravidelně setkávat.
Cílem všech těchto workshopů bude vypracování obsahu rozvojové strategie, která je jedním ze základních dokumentů MAS.
Bez strategie nelze úspěšně rozvíjet svou činnost a ucházet se o dotační prostředky EU.

Prosíme, potvrďte svou účast e-mailem na adresu abri@volny.cz nebo na telefonním čísle asistentky společnosti ABRI, slečny Slunčíkové - 352 466 056

ABRI s.r.o.
facilitátor
MAS Sokolovsko

Zápis z 1. plánovacího workshopu MAS Sokolovsko

Místo konání: Královské Poříčí, zasedací místnost obecního úřadu

Datum a čas konání: 22. listopad 2006, od 16:00 hodin

Počet zúčastněných osob: 15 přítomných, 5 osob omluveno

Facilitace: Ing. Miroslav Makovička, Ing. Kristína Rozsypalová, Ing. Ivana Jágriková

V pořadí 1. plánovací workshop pracovní skupiny MAS Sokolovsko zahájil **přivítáním** všech **přítomných** Ing. Ivan Stefan, starosta Královského Poříčí. Následoval krátký **úvod** **předsedy správní rady MAS Sokolovsko** a současně starosty Březové, pana **Miroslava Boudy**.

Úvod samotné prezentace, tj. představení facilitačního a organizačního týmu a harmonogram workshopu **připadl** Ing. Miroslavu Makovičkovi, manažerovi místní akční skupiny

Sokolovsko. V jeho režii bylo i navržení a odsouhlasení tzv. pravidel hry, tedy způsobu chování a jednání přítomných na workshopech.

Následovala **teoretická část v podání Ing. Kristíny Rozsypalové.** Seznámila přítomné s iniciativou Leader a jejím uplatnění v České republice, především v rámci programů Leader ČR a Program rozvoje venkova ČR – IV. osa Leader. Současně informovala přítomné o existenci cca 140 tzv. místních akčních skupin, o podmínkách jejich existence a činnosti všeobecně.

Druhá část teoretického bloku byla zpracována Ing. Ivanou Jágrikovou. Seznámila členy workshopu se vznikem a existencí MAS Sokolovsko, vč. údajů o počtu členů, rozloze území apod. Následovala krátká ukázka struktury strategie rozvoje, tvořená strategickou a analytickou částí vč. seznamu aktivit. Představa přítomných o fungování iniciativy Leader byla doplněna prezentací úspěšných MAS ve Francii, Velké Británii i v České republice (LAG Podralsko). Zahraniční zkušenosti doplnil Ing. Makovička prezentací aktivit irského regionu Duhallow.

Praktická část byla zahájena **tvorbou 3 pracovních týmů po 5 členech.** Všichni zúčastnění se navzájem představili, uvedli svou profesi a své záliby. Toto představení bylo doplněno zajímavými odpověďmi na otázku: „Co od strategie rozvoje MAS Sokolovsko očekáváte?“

Poté začala práce na tvorbě obsahu socio-ekonomické analýzy. Úkolem týmů bylo stanovit co si představují pod 6 předem definovanými tématy. Každý tým zpracoval 2 témata, která posléze mluvčí týmu odprezentoval ostatním. Zbývající týmy měly možnost doplnění a diskuse. Výsledkem této činnosti je souhrn oblastí, kterým by se jednotlivé kapitoly (témata) socio-ekonomické analýzy měly blíže věnovat:

- ☉ **Geografie** – geopark, CHKO a přírodní památky, doly, vodstvo (vodní toky, rybníky)
- ☉ **Historie** – pamětihodnosti (církevní, přírodní, lidové), muzea a skanzeny, hřbitovy, historie kraje a obcí před a po 2. sv. v., zaniklé obce
- ☉ **ŽP** – fauna a flóra, revitalizace území, CHKO, odpadové hospodářství, kvalita vod, největší znečišťovatelé prostředí
- ☉ **Demografie** – struktura obyvatel dle vzdělání, pohlaví, věku (stárnutí obyvatel), etnika v regionu, školství, problematika bezdomovců
- ☉ **Kultura** – kulturní centra, tradiční akce, slavnosti, zájmové spolky, rozvoj tradičních řemesel, příležitosti pro volnočasové aktivity – sportovní centra, povodí Ohře, cyklostezky, naučné a turistické stezky, běžecké a lyžařské trasy, hippostezky
- ☉ **Ekonomická situace** – nezaměstnanost (dle věku, vzdělání), nejvýznamnější podniky, nevyužitý průmyslové prostory a zemědělská území, infrastruktura, rozvojový potenciál turistického ruchu, neziskové organizace (zdrav. a soc. péče)

Celý průběh poměrně myšlenkově náročného workshopu byl na závěr oživen ukázkou obrázků, které nakreslily děti ze základní školy v obci Svatava. Ústředním tématem byla vize Sokolovska očima dětí. Současně byl členy workshopu vybrán nejhezčí obrázek, který se stane součástí strategie rozvoje MAS Sokolovsko.

Pozvánka

Dobrý den, zdravíme všechny příznivce rozvoje venkova na Sokolovsku,
V souvislosti s vypracováním rozvojové strategie místní akční skupiny Sokolovsko, si Vás tímto dovoluujeme pozvat na

2. plánovací workshop MAS Sokolovsko

Toto pracovní setkání se uskuteční

dne 28. listopadu 2006 od 16:00 na Březové
v zasedací místnosti zastupitelstva městského úřadu
Těšíme se na setkání a na spolupráci s Vámi!

Cílem tohoto workshopu bude:

- seznámení přítomných s průběžnými výsledky zpracování socio-ekonomické analýzy včetně jejich připomínkování
- ukázka SWOT analýz jiných místních akčních skupin
- tvůrčí práce při zpracování SWOT analýzy MAS Sokolovsko

V případě, že se nebudete moci 2. workshopu zúčastnit, informujte nás o tom, prosím, e-mailem na adresu abri@volny.cz nebo na telefonním čísle asistentky společnosti ABRI s. r. o., slečny Slunčikové 352 466 056.

facilitátor
MAS Sokolovsko

Zápis z 2. plánovacího workshopu MAS Sokolovsko

Místo konání: Březová, zasedací místnost městského úřadu

Datum a čas konání: 28. listopad 2006, od 16:00 hodin

Počet zúčastněných osob: 18 přítomných, 3 osoby omluveny

Facilitace: Ing. Kristína Rozsypalová, Ing. Ivana Jágriková

Dne 28. listopadu 2006 se uskutečnil 2. plánovací workshop pracovní skupiny MAS Sokolovsko. Akci zahájil **přivítáním** všech **přítomných** předseda správní rady MAS Sokolovsko a současně starosta Březové – **pan Miroslav Bouda**.

Úvod prezentace byl věnován **shrnutí výsledků socio-ekonomické analýzy**, zjištěných během jednoho týdne od konání 1. plánovacího workshopu. Závěry analýzy byly podpořeny barevnými mapkami, grafy i přehlednými tabulkami. Tato úvodní, teoretická část byla plně v gesci facilitátorky Ing. K. Rozsypalové.

Následoval úvod do problematiky tvorby **SWOT analýz** v podání Ing. Ivany Jágrikové. Seznámila přítomné s metodologií řešení a tabulkovým zápisem této analýzy (pro představu byly odprezentovány vzory SWOT analýz dvou konkurenčních MAS).

Poté se rozproutila krátká diskuse k otázce z řad přítomných členů, zda je nutné SWOT analýzu zpracovat za MAS Sokolovsko, když již existuje v jednotlivých členských obcích a mikroregionech. Odpověď na otázku byla jednoznačná: „Ano“.

Tato diskuse jen potvrdila angažovanost přítomných a jejich snahu **pracovat na strategii „opravdově“**.

Následující hodiny workshopu byly věnovány **zpracování vnitřních faktorů SWOT analýzy**, tj. silným a slabým stránkám MAS Sokolovsko.

Pracovalo se ve 3 týmech po 6 členech. K řešení úkolu bylo využito tzv. kolečko, kdy každý tým pracoval na silných stránkách jednoho tématu ze socio-ekonomické analýzy. Poté svoji práci předal 2. týmu, který téma dále rozvíjel. Na závěr se téma přesunulo k 3. týmu, který

informace agregoval, čísloval a podobně. Ke každému ze 6 takto zpracovaných témat socio-ekonomické analýzy proběhlo veřejné hlasování. Každý měl 2 hlasy, které mohl v rámci daného tématu využít. Stejným způsobem proběhlo vyhledávání a určování prioritnosti i v rámci slabých stránek SWOT analýzy. Z hlasování vyplynulo, že největší prioritu dává pracovní skupina MAS Sokolovsko stránkám uvedeným na následujících dvou listech.

Na závěr bylo dohodnuto místo a čas konání 3. workshopu.

SILNÉ STRÁNKY

Geografie:

- poloha uprostřed „lázeňského trojúhelníku“ – 10 hlasů
- geopark (montánní turistika apod.) – 9 hlasů
- hranice s Německem – 6 hlasů

Životní prostředí:

- minimálně narušené prostředí (CHKO Slavkovský les, Kraslicko, maloplošná chráněná území apod.) – 11 hlasů
- rozsáhlé rekultivace a revitalizace po dolové činnosti – 9 hlasů
- kvalitní pitná voda (nádrž Horka) – 6 hlasů

Demografie:

- mladá věková struktura obyvatelstva – 12 hlasů
- národnostní a náboženská snášenlivost díky dlouhému spolužití s německou menšinou – 10 hlasů
- nárůst obyvatel v malých obcích – 9 hlasů

Ekonomie:

- rozvinutá turistika (příhraniční, lázeňská, horská, aj.) – 10 hlasů
- dobrá ekonomická situace SU a.s. – 8 hlasů
- příprava průmyslové zóny Sokolov – 7 hlasů

Kultura:

- prostor pro kulturní vyžití (přírodní divadla, amatérské soubory) – 9 hlasů
- prostor pro sportovní vyžití (sportovní centra, golf, motokros, aj.) – 8 hlasů
- rozvinuté pohostinství, volnočasové aktivity mládeže a církevní akce – po 5 hlasech

Historie:

- množství historických památek (hrady, zámky apod.) – 11 hlasů
- muzea – 7 hlasů
- stará důlní díla (důl Jeroným, Slavkov, Oloví) – 6 hlasů

SLABÉ STRÁNKY

Geografie:

- nevyjasněné majetkoprávní vztahy, nedokončené pozemkové úpravy – 13 hlasů
- zdevastovaná oblast Sokolovské pánve – 10 hlasů
- velký podíl neobhospodařovaných území – 7 hlasů

Životní prostředí:

- slabá výchova obyvatel k ochraně ŽP (čistota obcí, lesů, devastace krajiny čtyřkolkami apod.) – 10 hlasů
- exhalace (Vřesová, ETI, silniční dopravy apod.) – 6 hlasů
- nedostatečná vymahatelnost zákonů – 5 hlasů

Demografie:

- nevyhovující struktura škol (chybí VŠ a SŠ) – 12 hlasů
- nízká vzdělanostní úroveň - 8 hlasů
- odliv „mozků“ a následky poválečného vysídlení – shodně po 4 hlasech

Ekonomie:

- nevyhovující dopravní infrastruktura vč. veřejné dopravy (chybí silniční spojení R6) – 10 hlasů
- nepřipravenost území k podnikání – 9 hlasů
- nízká úroveň platů spojená s nedostatečnou kvalifikační strukturou – 8 hlasů

Kultura:

- slabá kulturní úroveň obyvatelstva a s tím spojený nedostatek profesionálních i amatérských „tahounů“ v manažerských funkcích – 12 hlasů
- nedostatek udržovaných či po válce obnovených tradic – 7 hlasů
- poškozené památky (historické i církevní) – 6 hlasů

Historie:

- následky komunistického režimu (vojenský prostor, rozsáhlá dolová činnost) – 11 hlasů
- neznalost tradic, historie kraje, chybějící kořeny nových osídlenců – 7 hlasů
- poválečný odsun německého obyvatelstva (zánik desítek obcí) – 5 hlasů

Pozvánka

Dobrý den, již potěšíme všechny příznivce rozvoje
venkova na Sokolovsku
V souvislosti s vypracováním rozvojové strategie
místní akční skupiny Sokolovsko, si Vás tímto dovoluujeme pozvat na

3. plánovací workshop MAS Sokolovsko

Toto pracovní setkání se uskuteční
dne 5. prosince 2006 od 16:00 v Chlumu sv. Máří
v restauraci na náměstí, vedle úřadu (před kostelem)
Těšíme se na setkání a na spolupráci s Vámi!

Cílem tohoto workshopu bude:

- seznámení přítomných s výsledky 1. poloviny SWOT analýzy MAS Sokolovsko včetně jejich připomínkování
- zpracování 2. části SWOT analýzy – hledání příležitostí a hrozeb MAS Sokolovsko
- ukázka vizí jiných MAS a některých mikroregionů MAS Sokolovsko
- tvorba vlastní vize MAS Sokolovsko

V případě, že se nebudete moci 2. workshopu zúčastnit, informujte nás o tom, prosím, e-mailem na adresu abri@volny.cz nebo na telefonním čísle asistentky společnosti ABRI s. r. o., slečny Slunčikové 352 466 056.

facilitátor
MAS Sokolovsko

Zápis z 3. plánovacího workshopu MAS Sokolovsko

Místo konání: Chlum Svaté Maří, restaurace na náměstí vedle obecního úřadu

Datum a čas konání: 5. prosince 2006, od 16:00 hodin

Počet zúčastněných osob: 17 přítomných, 4 osoby omluveny

Facilitace: Ing. Miroslav Makovička, Ing. Kristína Rozsypalová, Ing. Ivana Jágriková

Dne 5. prosince 2006 se uskutečnil 3. plánovací workshop pracovní skupiny MAS Sokolovsko. Akci zahájil **přivítáním** všech **přítomných** facilitátor Ing. Makovička.

Úvod prezentace byl věnován **shrnutí výsledků vnitřních faktorů** (silných a slabých stránek) **SWOT analýzy**, na kterých se pracovalo na předcházejícím workshopu. Shrnutí bylo prezentováno facilitátorkou Ing. Jágrikovou s podporou powerpointové prezentace. Následoval teoretický úvod do problematiky tvorby **vnějšího prostředí** (ohrožení a příležitosti) **SWOT analýzy** pomocí STEP analýzy. Byla rozebrány příklady jednotlivých vnějších faktorů (sociálně-kulturních, technologických, ekonomických a politicko-právních). Opět podpořeno powerpointovou prezentací v gesci Ing. Jágrikové.

Druhá část workshopu byla věnována **facilitaci skupinové práce** s cílem samotného zpracování vnějších faktorů SWOT analýzy, tj. **příležitostí a ohrožení** MAS Sokolovsko.

Pracovalo se ve 3 týmech po 6 resp. 5 členech. K řešení úkolu bylo využito tzv. papírové kolečko. Každý tým pracoval na příležitostech dvou témat ze socio-ekonomické analýzy. Poté svoji práci předal 2. týmu, který

poznámky dále rozvíjel. Na závěr se téma přesunulo i k 3. týmu, který informace doplnil do konečné podoby, agregoval, čísloval položky a podobně.

Ke každému ze 6 takto podrobně zpracovaných témat socio-ekonomické analýzy proběhlo veřejné **hlasování** o prioritnosti jednotlivých příležitostí. Každý měl 2 hlasy, které mohl v rámci daného tématu využít. Stejným způsobem proběhlo vyhledávání a určování prioritnosti i v oblasti ohrožení. V rámci hlasování

Ohrožení - Ekonomické situace měli členové týmu každý 3 hlasy s ohledem na četnost uvedených položek a naopak v rámci Ohrožení – Geografie pouze 1 hlas.

Z hlasování vyplynulo, že největší prioritu dává pracovní skupina MAS Sokolovsko níže uvedeným příležitostem a ohrožením:

PŘÍLEŽITOSTI:

Geografie:

- hustá síť cyklostezek a lyžařských terénů – 8 hlasů
- využití polohy v lázeňském trojúhelníku – 8 hlasů
- dostavba komunikace R6 – 5 hlasů

Životní prostředí:

- rozsáhlé rekultivace po těžbě – 11 hlasů
- revitalizace krajiny ve smyslu její údržby (úpravy toků, břehů, likvidace invazivních rostlin) – 10 hlasů
- zavádění ekologického způsobu vytápění (biopalivo) – 5 hlasů

Demografie:

- velký podíl mladých lidí (potenciální pracovní síla) – 15 hlasů
- využití stávajícího školství dle potřeb trhu práce (rekvalifikace apod.) - 14 hlasů
- německá a vietnamská menšina – 1 hlas

Ekonomie:

- dotační fondy – 10 hlasů
- prostory pro průmyslové zóny – 9 hlasů
- turisticky zajímavá místa – 7 hlasů

Kultura:

- využití stávajících kulturních tradic a rozvíjení nových – 13 hlasů
- mezinárodní projekty (výměnné pobyty, festivaly) – 11 hlasů
- dotační programy a výchova ke kultuře a tradicím – shodně po 3 hlasech

Historie:

- budování naučných stezek včetně technického zázemí – 12 hlasů
- publikační činnost o historii území – 6 hlasů
- zájem turistů o zdejší historické památky – 5 hlasů

OHROŽENÍ

Geografie:

- správní reforma, která vytváří střediskové obce s okrajovým charakterem ostatních obcí – 10 hlasů
- živelné pohromy (povodně, globální oteplování, vichřice a ostatní živelné pohromy – 6 hlasů

Životní prostředí:

- neudržovaná krajina (invazivní rostliny, černé skládky, aj.) – 12 hlasů
- likvidace odpadů dle EU – 10 hlasů
- nedodržování zákonů v rámci ŽP – 3 hlasů

Demografie:

- nedostatečná motivace pro mladé lidi (aby zůstali a pracovali na Sokolovsku a aby se sem přilákali další) – 10 hlasů
- nárůst obyvatel důchodového věku - 9 hlasů
- růst počtu obyvatel závislých na sociální podpoře – 4 hlasy

Ekonomie:

- náročnost dotačních systémů – 11 hlasů
- globalizace přinášející konzumní životní styl a nekonkurenceschopnost tradičních firem – shodně po 9 hlasů
- nízký rozvoj vědy a výzkumu a slabá podpora živností a řemesel – shodně po 6 hlasů

Kultura:

- pokračující nedostatek vůdčích osobností organizujících a provozujících kulturní činnost a akce – 10 hlasů
- nízká vzdělanost v kultuře – 7 hlasů
- nedostatek financí a jejich nerovnoměrné rozdělení – shodně po 6 hlasů

Historie:

- likvidace historických památek (vandalismus, bourání) – 11 hlasů
- nedostatek financí pro obnovu a propagaci památek – 4 hlasy
- restrukturalizace muzejnictví – 4 hlasy
- deformace prezentování historických fakt na školách – 4 hlasy

Dalším bodem programu bylo uvedení do tématu: **vize strategie**. Účastníci workshopu byli obeznámeni s teoretickými požadavky na vizi. Dále byly k dispozici ukázky vizí některých mikroregionů v rámci MAS Sokolovsko, ale i jiných MAS. Cílem bylo naladit účastníky na téma příštího workshopu a také jim dát dostatečný prostor přemýšlet o vizi do dalšího setkání, protože vize je ozdobou každé strategie, tudíž by jí měla být věnována značná pozornost.

Pozvánka

Dobrý den, srdečně zdravíme všechny příznivce rozvoje
venkova na Sokolovsku
V souvislosti s tvorbou rozvojové strategie
místní akční skupiny Sokolovsko si Vás tímto dovoluujeme pozvat již na

4. plánovací workshop MAS Sokolovsko

Toto pracovní setkání se uskuteční
dne 11. prosince 2006 od 16:00 hodin v Jenišově
obecní úřad - zasedací místnost v 1. patře
Těšíme se na další setkání a spolupráci s Vámi!

Cílem 4. workshopu bude:

- seznámení přítomných s výsledky 2. poloviny SWOT analýzy MAS Sokolovsko včetně jejich připomínkování
- tvorba vlastní vize
- vypracování priorit MAS Sokolovsko

V případě, že se nebudete moci workshopu zúčastnit, informujte nás o tom, prosím, e-mailem na adresu abri@volny.cz nebo na telefonním čísle asistentky společnosti ABRI s. r. o., slečny Slunčikové 352 466 056.

facilitátor
MAS Sokolovsko

Zápis z 4. plánovacího workshopu MAS Sokolovsko

Místo konání: Jenišov, zasedací místnost obecního úřadu

Datum a čas konání: 11. prosince 2006, od 16:00 hodin

Počet zúčastněných osob: 10 přítomných

Facilitace: Ing. Kristína Rozsypalová, Ing. Ivana Jágriková

Dne 11. prosince 2006 se uskutečnil 4. plánovací workshop pracovní skupiny MAS Sokolovsko. Akci zahájila **přivítáním** všech přítomných facilitátorka Ing. Rozsypalová a hostitel workshopu, pan Truksa, starosta obce Jenišov.

Úvod prezentace byl věnován **shrnutí výsledků vnějších faktorů** (ohrožení a příležitostí) **SWOT analýzy**, na kterých se pracovalo na předcházejícím workshopu. Shrnutí bylo prezentováno facilitátorkou Ing. Rozsypalovou s podporou powerpointové prezentace.

Následoval teoretický úvod do problematiky tvorby **vize strategie**. Byly prezentovány teoretické požadavky na vizi. Účastníkům byl připomenut 1. workshop MAS, na kterém se vyjadřovali i k otázce: „Co očekávají od vize?“ Jejich odpovědi byly prezentovány do light

motivů, ze kterých se skupina odrazila při práci na tvorbě vize. Inspirací při tvorbě vize byly i některé **obrázky dětí z výtvarného workshopu**, zejména ten vítězný od Lucky Goliášové ze

4. ročníku. Děti ze ZŠ ve Svatavě kreslily technikou kolorované kresby, jak si představují resp. nepředstavují svou obec za 10 let. Teorie k vizi byla opět podpořena powerpointovou prezentací v gesci Ing. Jágrikové.

Poté následovala samotná práce na tvorbě vize. Facilitátorky vybraly **formu společného brainstormingu**. Nejdřív obeznámily účastníky s touto speciální technikou. Všechny nápady na motivy vize i jednotlivé nápady formulace vizí byly zaznamenávány formou společného zápisu, který byl celou dobu trvání brainstormingu všem účastníkům na očích. Účastníci se tak inspirovali navzájem svými nápady až dospěli ke konečné formulaci vize, za kterou hlasovalo 9 z 10 přítomných členů pracovní skupiny:

Změníme Sokolovsko ve skutečný domov
obrozením duše a krajiny.

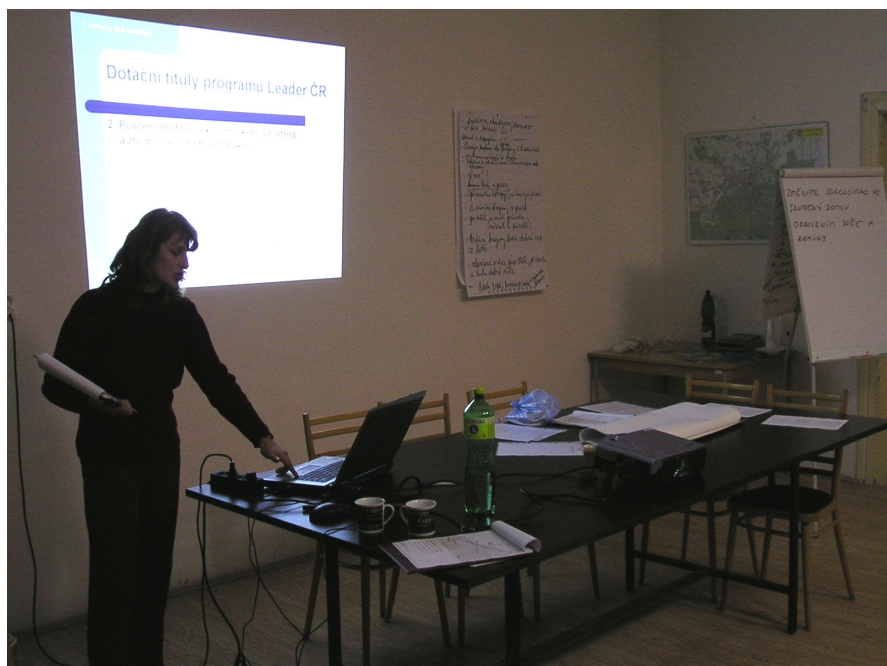
Dalším bodem programu byla **definice priorit MAS Sokolovsko**. Účastníkům byly připomenuty priority programu Leader ČR a osy Leader v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 -2013, se kterými byly obeznámeni na 1. workshopu MAS. Součástí prezentace byly i ukázky priorit jiných MAS v ČR.

Poté se přistoupilo k **týmové spolupráci** na vydefinování priorit MAS Sokolovsko. Pracovalo se ve 2 týmech po 5 členech. Účastníci měli k dispozici v tištěné podobě integrovanou SWOT MAS a priority Leaderu v podmínkách ČR. Každý tým vydefinoval své priority a poté se formou společného zápisu tyto priority agregovaly resp. jiným způsobem upravovaly, ke spokojenosti všech přítomných.

Další část byla věnována **podrobnému popisu vybraných priorit** tj., co si členové pracovních skupin pod jednotlivými prioritami blíže představují (typové akce a oblasti podpory). Níže jsou uvedeny priority MAS Sokolovsko, popř. jejich stručný popis:

- 1. Podpora zaměstnanosti, malého a středního podnikání** (zejména se zaměřením na místní charakteristickou produkci a aktivity, tradiční řemesla, rekvalifikace)
- 2. Podpora CR a rekreace** (ubytovací služby – zejména hotely, kempy, levné ubytování, stravovací služby – např. rodinného typu, parkoviště, koupaliště, muzea, půjčovny, propagace, stezky – naučné, cyklo, hippo, turistické, kongresová turistika menšího rozsahu, tvorba komplexních turistických produktů, kulturní akce, komplexní management CR)
- 3. Obnova a zkvalitnění dopravní infrastruktury a veřejných prostranství**
- 4. Podpora vzdělávání, výzkumu a šíření informací** (celoživotní vzdělávání zejména pro seniory – PC, cizí jazyky, inkubátory, knihovny, zavádění internetu, zřízení vzdělávacích center na školách apod.)
- 5. Zkvalitnění života na venkově a rozvoj občanské společnosti** (spolky, tradice, řemesla, NNO, sportovní aktivity, aj.)
- 6. Rozvoj krajiny a péče o ní ve prospěch ŽP a člověka** (rekultivace, revitalizace, údržba krajiny, biopaliva, péče o ovzduší, parky, centrální zdroje vytápění, řešení odpadového hospodářství)
- 7. Rozvoj mezinárodní a místní spolupráce** (výměnné pobyty, workcampy, festivaly, společenské akce, poznávací akce)
- 8. Obnova památek a charakteristických prvků kulturního dědictví a jejich využití**
- 9. Podpora činnosti MAS** (finanční, organizační, vzdělávací aj.)

Dalším bodem programu bylo **uvedení do tématu tvorby jednotlivých akcí** tj. projektů strategie. Účastníci workshopu byli obeznámeni s požadavky na jednotlivé projekty a byli

vyzváni k přípravě na další workshop. Příprava na 5. workshop bude také podpořena rozesláním dotazníku o projektech připravovaných do strategie MAS Sokolovsko.

Na závěr bylo dohodnuto místo a čas konání 5. workshopu – Hartenberg, 19.12. 2006 od 16.00 hod. s možností před zahájením workshopu navštívit věž zříceniny Hartenberg s hostitelem panem Bedřichem Loosem.

V rámci expertní analýzy byly s ohledem na početnost vybraných preferovaných oblastí stanoveny tyto priority jako opatření a byly agregovány do 4 následujících priorit:

- 1. Kvalita života**
- 2. Obnova památek a rozvoj cestovního ruchu**
- 3. Lidské zdroje a zaměstnanost**
- 4. Podpora partnerství**

Pozvánka

Dobrý den, srdečně zdravíme všechny příznivce rozvoje
venkova na Sokolovsku
V souvislosti s tvorbou rozvojové strategie
místní akční skupiny Sokolovsko si Vás tímto dovoluujeme pozvat již na

5. předvánoční plánovací workshop

Toto pracovní setkání se uskuteční

MAS Sokolovsko

dne 19. prosince 2006 od 16:00 hodin
na hradě Hartenberg (Hřebeny)

Těšíme se na další setkání a spolupráci s Vámi!

Pro zájemce je od 15:30 připravena prohlídka hradu
a dle počasí také výstup do hradní věže.
Sportovní oblečení a vánoční náladu s sebou!!!

Cílem 5. workshopu bude:

- seznámení přítomných s vizí a prioritami MAS Sokolovsko
- tvorba seznamu projektů (aktivit)

V případě, že se nebudete moci workshopu zúčastnit, informujte nás o tom,
prosim, e-mailem na adresu abri@volny.cz nebo na telefonním čísle asistentky
společnosti ABRI s. r. o., slečny Slunčíkové 352 466 056.

ABRI
s.r.o.

facilitátor
MAS Sokolovsko

Zápis z 5. plánovacího workshopu MAS Sokolovsko

Místo konání: Hřebeny (Hartenberg)

Datum a čas konání: 19. prosince 2006, od 16:00 hodin

Počet zúčastněných osob: 16 přítomných

Facilitace: Ing. Miroslav Makovička, Ing. Kristína Rozsypalová, Ing. Ivana Jágriková

Dne 19. prosince 2006 se uskutečnil již 5. plánovací workshop pracovní skupiny MAS Sokolovsko. Pro účastníky, kteří se na tento workshop dostavili již v 15:30 hod., byla připravena prohlídka přilehlé zříceniny hradu Hartenberg.

Samotnou akci zahájila **přivítáním** všech přítomných facilitátorka Ing. Rozsypalová. Současně poděkovala za poskytnuté prostory a přípravu vánoční výzdoby hostiteli, panu Loosovi, kastelánovi zříceniny hradu Hartenberg. **Úvod prezentace** byl věnován **shrnutí výsledků z minulého workshopu**. Jednalo se především o seznámení s vizí MAS Sokolovska a s definicemi vytvořených 9 priorit a jejich obsahu. Všechny tyto údaje měli přítomní k dispozici v písemné podobě na každém stole.

Následoval krátký teoretický úvod do problematiky tvorby **seznamu projektů** (aktivit). Účastníci byli informováni o tom, že představitelé všech obcí byli požádáni o vyplnění 2 dotazníků. První, **všeobecný dotazník**, vyžaduje základní informace o obci a blízkém okolí. Druhý **dotazník** je tvořen několika tabulkami, do nichž se **plánované projekty** zapisují. Dotazník byl doplněn stručnými pokyny pro vyplnění. Tento druhý dotazník současně dostali všichni členové pracovní skupiny. Jak představitelé obcí, tak členové pracovní skupiny byli požádáni, aby vyplněné dotazníky zaslali nejpozději do 5. ledna na e-mailovou adresu některého z facilitátorů MAS. Dále byly prezentovány některé **projekty dvou** konkurenčních **MAS** (Sdružení růže a MOST Vysočiny – Komunitní obec Bory), aby přítomní získali představu o tom, jaké plány mají ostatní MAS. Touto částí přítomné provedla Ing. Jágriková.

Následujících 15 minut, přítomní promýšleli své projekty a zapisovali je do vytištěných formuláře dotazníku projektů (viz výše dotazník č. 2). Během další hodiny všichni přítomní odprezentovali **obsah a stručný popis svých projektů**, vč. odhadu rozpočtu akce. U každého projektu bylo poté určeno, do které priority bude zařazen. Tímto systémem bylo současně zjištěno o které priority je největší zájem a kde proběhne největší konkurenční boj mezi jednotlivými projekty.

Nejvíce projektů (minimálně 16) bylo zařazeno do **priority č. 2, tj. Podpora cestovního ruchu a rekreace**. Následuje priorita č. 5 Zkvalitnění života na venkově a rozvoj občanské společnosti s 11 projekty, poté priorita č. 8 Obnova památek a charakteristických prvků kulturního dědictví a jejich využití s 9 projekty a priorita č. 6 Rozvoj krajiny a péče o ní ve prospěch životního prostředí a člověka s 8 projekty. Do zbývajících priorit bylo zařazeno 3 až 5 projektů.

V závěru workshopu Ing. Makovička zodpověděl přítomným **dotazy**. Jednalo se především o otázky přístupu nových zájemců do MAS Sokolovsko (např. obec Kačerov, OSVČ pan Slánský apod.) a o způsobu výběru projektů, stanovení povinných orgánů MAS apod.

Na závěr bylo dohodnuto, že další workshop proběhne v závěru měsíce ledna 2007 v obci Kačerov, opět od 16.00 hodin.

Příloha č. 2 Workshop s dětmi na Základní škole Svatava (včetně dokumentace)

Vzhledem k tomu, že jsme strategii rozvoje území MAS Sokolovsko chtěli dělat opravdu inovačním způsobem, rozhodli jsme se zapojit děti a jejich představy do plánování budoucnosti a tvorby strategie.

Vymysleli jsme následující.

Náhodně jsme vybrali Základní školu v obci Svatava a 10. listopadu 2006

jsme zorganizovali workshop s dětmi této základní školy.

Celkem se zúčastnilo 11 dětí ze 3. a 4. ročníku. Jednalo se práci s dětmi v rámci hodiny výtvarné výchovy a děti měly

za úkol nakreslit odpověď na následující otázky:

„Jak chtějí, aby Sokolovsko, resp. jejich obec Svatava, vypadala za 10 let?“

„Co zde naopak nechtějí mít?“

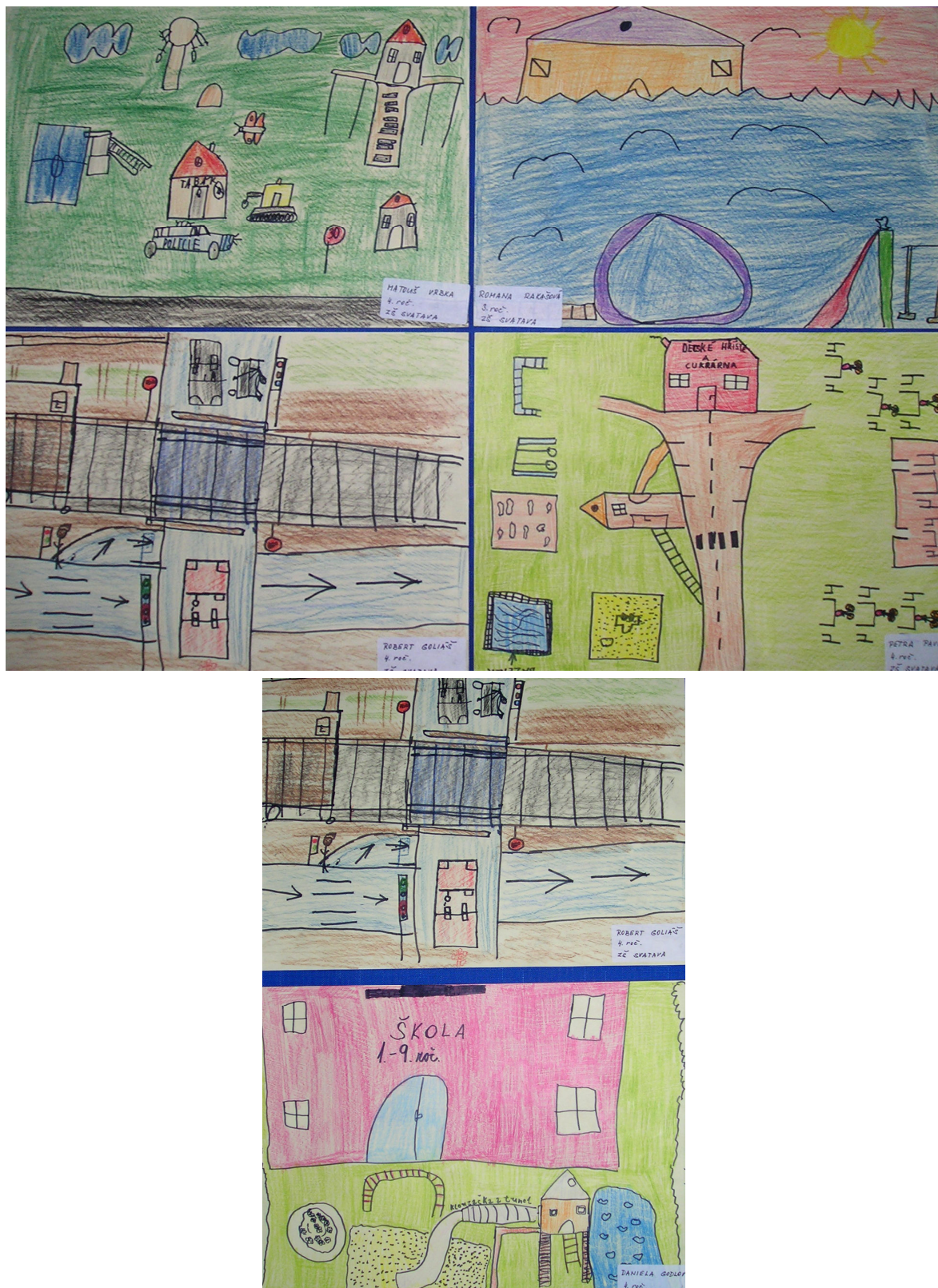

Děti ke své práci využily výtvarnou techniku **kolorované kresby**, kdy základy obrázku,

všechny obrysy a kontury nakreslily černou fixou a poté obrázek barevně vymalovaly. Všechny děti získaly za svou usilovnou snahu sladkou odměnu.

Vy si nyní můžete některé obrázky prohlédnout.

V rámci 1. komunitě plánovacího workshopu pracovní skupina zvolila vítězný obrázek. Tento vítězný obrázek byl později zapracován do vize MAS Sokolovska a stal se tak součástí strategie rozvoje území (viz kapitola 4.1 Vize).

Příloha č. 3 Plánované projekty subjektů na území MAS Sokolovsko

- Projekty obcí

Březová vč. integrovaných obcí

Kritérium	Popis
Název projektu	„Víceúčelová plocha, opěrná zeď Rudolec“
Investor	město Březová
Lokalizace	Rudolec čp 34, Březová 357 61, p.p.č. 21
Rozpočet	cca 300 000,-Kč
Popis projektu	Jedná se o stabilizování svahu přilehlého k v minulém roce rekonstruovanému veřejnému prostranství, tato etapa ucelí a sjednotí doposud vybudované dílo. Stavba bude obsahovat provedené zemních prací, výstavbu opěrné zdi, vytvoření plochy pro budoucí výstavbu víceúčelového hospodářského stavení.
Doba trvání projektu	Začátek prací 05.2007 Ukončení prací 06.2007
Rozpracovanost	Je již vypracovaná studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Parkoviště Kostelní Bříza“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 190/2 v k.ú Kostelní Bříza
Rozpočet	1 508 111,-Kč
Popis projektu	Výstavba parkoviště v obci Kostelní Bříza, připravované parkoviště je situováno na turisticky frekventovaném místě, mezi kostelem Sv. Petra a Pavla který je v současnosti v rekonstrukci na přestavbu muzea zaniklých obcí a areálem chovatelů, kde se konají kulturní akce a výstavy hospodářského zvířectva mezinárodního charakteru. Výstavbou parkoviště dojde k uspokojení poptávky po obdobném zařízení turistickou a sportovní veřejností.
Doba trvání projektu	Začátek prací 07.2008 Ukončení prací 09.2008
Rozpracovanost	Probíhá stavební řízení
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Úpravy rybníka u restaurace Start“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 385/1 v k.ú Březová
Rozpočet	cca 700 000,-Kč
Popis projektu	Bude upraven tvar rybníka, dojde k odstranění příčin zanášení dna naplaveninami. Pro zvýšení estetické hodnoty celého díla bude odstraněno stávající zábradlí. Na zčásti zavezené ploše rybníka budou vysázeny stromy a keře a pod nimi budou osazeny lavičky. Vznikne tak odpočinková plocha s idylickým výhledem na vodní hladinu.
Doba trvání projektu	Začátek prací 08.2007 Ukončení prací 09.2007

Rozpracovanost	příprava na stavební řízení, studie hotova
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Dětské hřiště“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 516 v k.ú. Březová u Sokolova
Rozpočet	cca 750 000,-Kč
Popis projektu	Bude upraveno stávající škvárové hřiště nacházející se mezi bytovými objekty v samém středu města Březová. Dojde k základnímu odvodnění plochy, stávající rozměry budou přizpůsobeny normovým požadavkům, po potřebných zemních pracích bude tato plocha vyasfaltována. V okolí hřiště budou osazeny lavičky. Úpravou projde i stávající přílehlá komunikace pro pěší. Realizací tohoto projektu dojde k uspokojení poptávky po obdobném zařízení.
Doba trvání projektu	Začátek prací 07.2007 Ukončení prací 08.2007
Rozpracovanost	studie hotova (není potřeba stavebního povolení)
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Obslužná komunikace, parkoviště“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 421/44 v k.ú. Březová u Sokolova
Rozpočet	cca 990 000,-Kč
Popis projektu	Ve stávající bytové výstavbě, mezi bytovými domy konkrétně v ul. Okružní č.p. 165 není v současnosti vybudována asfaltová komunikace. Záměrem projektu je vybudování zpevněné asfaltové komunikace (v kritickém úseku stávající šterkové cesty) s odpovídajícím odvodněním, a vybudováním několika parkovacích míst.
Doba trvání projektu	Začátek prací 05.2007 Ukončení prací 06.2007
Rozpracovanost	studie hotova (není potřeba stavebního povolení)
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Březová-parkovací místa na p.p.č 61/1“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 61/1 v k.ú. Březová
Rozpočet	1 184 431,-Kč
Popis projektu	Ve stávající bytové zástavbě bude rekonstruována příjezdová komunikace k bytovým objektům č.p. 113, 114 rekonstrukce komplexně řeší stávající problematiku odvodnění a problematiku parkovacích stání. Projekt kalkuluje s vybudováním dvaceti nových parkovacích míst. Projekt řeší i rekonstrukci stávajícího schodiště a ozelenění okolních ploch
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2007 Ukončení prací 08.2007
Rozpracovanost	ve fázi stavebního řízení
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Kostelní Bříza-stavební úpravy na p.p.č.352/14“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.352/14 v k.ú Březová
Rozpočet	584 671,-Kč
Popis projektu	Projekt řeší kritický stávající stav centrální návsi v obci Kostelní Bříza. Jedná se dopravně frekventovanou šterkem zpevněnou plochu, kde v současnosti není řešena problematika dešťové vody. Projekt řeší odvodnění, parkovací stání komplexní zpevnění a nový estetický tvar prostranství. (stávající hranice tvaru plochy nejsou zřejmé)
Doba trvání projektu	Začátek prací 07.2007 Ukončení prací 09.2007
Rozpracovanost	ve fázi stavebního řízení
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Stavební úpravy komunikace na p.p.č.223/1-ČERNÝ MLÝN“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 223/1-ČERNÝ MLÝN
Rozpočet	1 555 661,- Kč
Popis projektu	Projekt řeší neuspokojivou dopravní situaci v obci Černý Mlýn, zejména problematiku chodců, neboť se ve zmíněné obci nenacházejí chodníky, přechody pro chodce, přestože v celou délku obce protíná komunikace II. třídy. Účelem stavby je zlepšení bezpečnosti chodců a tím i bezpečnosti silničního provozu.
Doba trvání projektu	Začátek prací 07.2007 Ukončení prací 09.2007
Rozpracovanost	stavební povolení s nabytím právní moci, příprava na výběr dodavatele.
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Komplexní oprava chodníků –ul.Sklářská, Březová“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 510 v k.ú Březová
Rozpočet	1 030 000,-Kč
Popis projektu	Studie řeší problematiku stávajícího havarijního obousměrného stavu chodníku v ulici Sklářská a obdobnou situaci na autobusovém nádraží. Studie řeší konkrétní plochu rekonstrukce, technologické postupy a použitou technologii a materiály
Doba trvání projektu	Začátek prací 05.2007 Ukončení prací 07.2007
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Dendrologický průzkum – dřevin zámeckého parku Kostelní Bříza“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 42/1v k.ú Kostelní Bříza
Rozpočet	80 000,- Kč

Popis projektu	Dendrologický průzkum se bude zabírat problematikou a řešením stavu dřevin a ostatní zeleně v zámeckém parku na p.p.č.42/1 v k.ú. Kostelní Brýza. Dřeviny nacházející se v zámeckém parku nebyly několik desetiletí ošetřovány, přestože se na území parku nachází několik set let staré dřeviny, ve střední Evropě ojedinělé exempláře.
Doba trvání projektu	Začátek prací 09.2007 Ukončení prací 11.2007
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Vypracování PD multifunkční objekt - Rudolec“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 21/1 v k.ú Rudolec u Březové
Rozpočet	Cca 170 000,-Kč
Popis projektu	Budoucí projekt pro stavební povolení bude řešit multifunkční objekt pro kulturní a společenské využití. Poptávka po tomto zařízení vznikla demolici stávajícího hospodářského stavení, výstavbou nové návsi. Uvolněný prostor, rozvíjející se cestovní ruch v oblasti, poptávka místních obyvatel se stala podnětem pro záměr vybudovat v obci objekt využitelný jak místní sportovní veřejností, jako klubovna či společenské centrum, či v období pořádání kulturních akcí (výstava hospodářského zvířectva, stavení kácení máje, rock festy na) jako objekt zajišťující servis a potřebné soc. zázemí.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2007 Ukončení prací 01.2008
Rozpracovanost	Záměr projektu
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Úprava návsi, ozelenění - Arnoltov“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.23/4 v k.ú Arnoltov u Březové
Rozpočet	500 000,-Kč
Popis projektu	Záměrem tohoto projektu je zpevnění plochy p.p.č.23/4, vytvoření kulturního multifunkčního prostranství, dále pak výstavbu altánu současně pro místní veřejnost, zároveň však sloužící jako autobusová zastávka. Akce bude dovršena výsadbou zeleně
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2007 Ukončení prací 06.2009
Rozpracovanost	Studie, projekt altánu
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Vypracování studie řešení problematiky rokle - Rudolec“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 133 v k.ú Rudolec u Březové
Rozpočet	490 000,-Kč
Popis projektu	Záměrem pro vypracování projektu pro stavební povolení. Je nevyužitá ekologicky znečištěná rokle (o výměře 10583m2) nacházející se v samém středu obce Rudolec. Záměrem je odtěžení komunálního odpadu, vytvoření systému kaskád a parkových úprav, zpřístupnění rokle veřejnosti.

Doba trvání projektu	Začátek prací 08.2007 Ukončení prací 06.2008
Rozpracovanost	studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„PD bytového domu - Březová“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 234/1 v k.ú.Březová
Rozpočet	600 000,-Kč
Popis projektu	Z důvodu vysoké poptávky po bydlení v nové výstavbě je záměrem města „připravit projekt pro stavební povolení na bytový objekt o kapacitě cca 16 bytových jednotek ,velikosti 3+1 v lokalitě stávajícího parku areálu Zdravotního střediska v Březové.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2008 Ukončení prací 08.2009
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Parkoviště - Arnoltov“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 290 v k.ú Arnoltov u Březové
Rozpočet	200 000,-Kč
Popis projektu	V souvislosti s plánovanou sanací židovského hřbitova a rozvíjejícím se pěším a cyklistickým turismem , bude vybudováno na p.p.č.290 záchytné zpevněné parkoviště o kapacitě sedm osobních vozidel.Parkoviště bude napojeno na stávající místní komunikaci
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2008 Ukončení prací 08.2009
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Sanace židovského hřbitova - Arnoltov“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.456 v k.ú Arnoltov u Březové
Rozpočet	500 000,-Kč
Popis projektu	Záměrem je sanace židovského hřbitova , zpřístupnění turistické veřejnosti.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2008 Ukončení prací 08.2009
Rozpracovanost	Záměr projektu
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„PD zasít'ování pro budoucí výstavbu RD - Rudolec“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 25/4 v k.ú Rudolec u Březové

Rozpočet	500 000,-Kč
Popis projektu	Záměrem pro vypracování PD zasíťování pro budoucí výstavbu RD je příhodný, přístupný pozemek v majetku města Březová, pozemek je v územním plánu způsobilý k výstavbě. Zvyšující se tendence poptávky po venkovském bydlení.
Doba trvání projektu	Začátek prací 01.2008 Ukončení prací 01.2009
Rozpracovanost	Záměr projektu
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Revitalizace zeleně – zámecký park Kostelní Bříza“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.42/1 v k.ú Kostelní Bříza
Rozpočet	Cca 500 000,-Kč
Popis projektu	V návaznosti na dendrologický průzkum bude provedeno ošetření stávajícího porostu zámeckého parku. (viz. 10.)
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2008 Ukončení prací 08.2008
Rozpracovanost	Záměr projektu
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Úprava okolí kostela a hřbitova – Kostelní Bříza“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.26/1 v k.ú Kostelní Bříza
Rozpočet	500 000,-Kč
Popis projektu	Úpravy a opravy areálu kostela sv.Petra a Pavla v Kostelní Bříze budou navazovat ,na již realizované opravy a zvelebení areálu hřbitova,provedené v předchozích letech s cílem vytvoření parku a pietního místa na území bývalého místního hřbitova.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2008 Ukončení prací 08.2008
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Úprava a ozelenění návsi v obci Rudolec“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 28/1 , 28/6 v k.ú Rudolec u Březové
Rozpočet	1 200 000,-Kč
Popis projektu	Studie řeší vytvoření parku , pěších komunikací, výsadbu zeleně v centrální části obce Rudolec.
Doba trvání projektu	Začátek prací 07.2008 Ukončení prací 09.2008
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Komplexní rekonstrukce obslužní komunikace k bvt.objektu č.p

	93,94 – Březová“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 512 v k.ú Březová
Rozpočet	1 900 000,-Kč
Popis projektu	Studie řeší problematiku stávajícího havarijního stavu příjezdové komunikace k bytovému objektu č.p.93,94. nedostatečnou kapacitu parkovacích stání.
Doba trvání projektu	Začátek prací 05.2008 Ukončení prací 07.2008
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Komplexní oprava chodníků –ul.Okružní, Březová“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 509 v k.ú Březová
Rozpočet	1 890 000,-Kč
Popis projektu	Studie řeší problematiku stávajícího havarijního obousměrného stavu chodníku v ulici Okružní .
Doba trvání projektu	Začátek prací 05.2008 Ukončení prací 09.2008
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Výstavba kaple - Rudolec“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 28/1 , 28/6 v k.ú Rudolec u Březové
Rozpočet	200 000,-Kč
Popis projektu	Po vytvoření parkových úprav v centrální části obce Rudolec (viz.záměr č.9) je dalším záměrem výstavba kaple-budoucí dominanty návsi obce.
Doba trvání projektu	Začátek prací 10.2008 Ukončení prací 10.2008
Rozpracovanost	Záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Výměna autobusových zastávek - Březová“
Investor	město Březová
Lokalizace	Město Březová
Rozpočet	550 000,-Kč
Popis projektu	Z důvodu končící životnosti stávajících autobusových zastávek na území města Březová, dojde k postupné výměně samotných zastávek a úpravě přilehlého prostoru
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2008 Ukončení prací 08.2008
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Turistická ubytovna –v pohostinství č.p.34 - Rudolec“
Investor	město Březová
Lokalizace	č.p.p. 21/1 v k.ú. Rudolec, STÁVAJÍCÍ RESTAURACE č.p. 34
Rozpočet	485.000,-Kč
Popis projektu	Záměrem je vyžít stávajících půdních prostorů a ostatních nebytových prostor v restauračním zařízení Rudolec č.p.34, na turistickou ubytovnu s kapacitou 10 – 14 lůžek.V návaznosti na dynamicky se rozvíjející kulturně společenské dění v Rudolci a okolních vsích. (stavební úpravy interiéru , vnitřní vybavení)
Doba trvání projektu	Začátek prací 04.2008 Ukončení prací 07.2008
Rozpracovanost	Studie (není zapotřebí stavebního povolení).Akce je v souladu s rozvojovou koncepcí SDRUŽENÍ VENKOVSKÉHO MIKROREGIONU REGIONU SOKOLOV ZÁPAD
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Sportovní víceúčelové hřiště - Rudolec“
Investor	město Březová
Lokalizace	č.p.p. 41/2, 133 v k.ú. Rudolec
Rozpočet	615.000,-Kč
Popis projektu	Projekt řeší rozšíření stávajícího sportovního areálu v návaznosti na dokončené architektonické úpravy návsi, s budoucím využitím pro rekreační a sportovní volnočasové aktivity (zpevnění stávajícího terénu, výstavba oplocení)
Doba trvání projektu	Začátek prací 09.2008 Ukončení prací 11.2008
Rozpracovanost	Realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Parkoviště,revitalizace návsi – LOBZY“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 1025/2 k.ú Lobzy u Březové
Rozpočet	600 000,-Kč
Popis projektu	Revitalizace návsi řeší nedostatečnou kapacitu parkovacích míst , z hlediska stále se rozvíjejícího se turistického ruchu v souvislosti s místním rozvojem běžeckých, cyklistických a pěších tras.Projekt kalkuluje s osazením dřevěného posezení pro turisty, osazením stojanů na bicykly,dřevěných truhlíků a výsadbou zeleně.U tohoto posezení bude vybudováno zpevněné multifunkční hřiště.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2009 Ukončení prací 08.2009
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Úprava veřejného prostranství ,parkoviště –F.K Olympie Březová“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 444/264 , 444/264 v k.ú Březová

Rozpočet	800 000,-Kč
Popis projektu	Záměrem plánovaných úprav je vybudování parkoviště k nově zbudované multifunkční klubovně v areálu F.K Olympie. Dále pak komplexní rekonstrukce pěších komunikací, rekonstrukce hlediště a ostatních pochozích částí areálu.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2009 Ukončení prací 06.2010
Rozpracovanost	Záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Úpravy místní komunikace - Rudolec“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.960 v k.ú Rudolec U Březové
Rozpočet	250 000,-Kč
Popis projektu	Plánovaná úprava stávající místní komunikace, řešení nedostatečného odvodnění dešťové vody, havarijní povrch a tvar vozovky. Vybagrování stávajícího materiálu vozovky, vytvoření nosné konstrukce vozovky, osazení jemnější frakcí kameniva, asfaltový nástřik celé délky a šířky vozovky.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2009 Ukončení prací 08.2009
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Obnova barokní kaple –Kostelní Bříza“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č. 224/2 v k.ú Kostelní Bříza
Rozpočet	680 000,-Kč
Popis projektu	Dle stavebně technického průzkumu řeší záchranu, technologické postupy, použití staveb. materiálů, ojedinělé barokní památky. Současný stav ve fázi destrukce.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2009 Ukončení prací 08.2009
Rozpracovanost	Stavebně technický průzkum
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„PD zasítování pro budoucí výstavbu RD - Březová“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.483/1 v k.ú Březová
Rozpočet	1 000 000,-Kč
Popis projektu	Záměrem pro vypracování PD zasítování pro budoucí výstavbu RD je příhodný, přístupný pozemek, přilehlý k atraktivní lokalitě městské části Drahotín. Pozemková parcela je v územním plánu způsobilá k výstavbě RD. Důvodem je zvyšující se tendence poptávky po bydlení ve městě Březová.
Doba trvání projektu	Začátek prací 03.2009 Ukončení prací 03.2010
Rozpracovanost	Záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Odkanalizování , č.o.v obce Lobzy
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.1025/2 , 10/6 , 88/2 v k.ú Lobzy u Březové
Rozpočet	1 047 000,-Kč
Popis projektu	Projekt odkanalizování a vybudování ČOV, řeší stávající problematiku intgr. oblasti Lobzy. Kanalizační systém bude řešen jako gravitační do ČOV. Odkanalizování bude kapacitně vyhovovat plánované budoucí výstavbě.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2009 Ukončení prací 08.2009
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Úprava veřejné zeleně - Kamenice“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.667 v k.ú Kamenice u Březové
Rozpočet	250 000,-Kč
Popis projektu	Na základě dendrologického průzkumu bude provedeno ošetření dřevin v obci, nová výsadba v lokalitě budoucí návsi p.p.č.667 v k.ú.Kamenice u Březové
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2009 Ukončení prací 08.2009
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Informační systém turistických, běžkařských a cyklistických tras“
Investor	město Březová
Lokalizace	SPRÁVNÍ ÚZEMÍ Březová
Rozpočet	2 000 000,-Kč
Popis projektu	V souvislosti s rozvíjejícím se turistickým ruchem v oblasti Slavkovského lesa.Bude na ploše správního území města vybudován informační systém , turistických,poznávacích pěších stezek,cyklistických tras,běžkařských tras.System bude napojen na stávající turistické trasy Sl.lesa.Projekt bude obsahovat : turistické značení, informační naučné tabule. (fauna , flóra,nerosty,zaniklé vsi,legendy ,místní zajímavosti,orientační mapy)U některých informačních tabulí budou vybudovány tzv. odpočinková místa. (dřevěné posezení,odpadkové koše)
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2009 Ukončení prací 08.2009
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Komplexní oprava chodníků,komunikace ul.Odborářů,Elektrárenská - Březová“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.479/21 v k.ú Březová
Rozpočet	2 000 000,-Kč

Popis projektu	Studie řeší problematiku stávajícího nevyhovujícího obousměrného stavu chodníku a obslužné komunikace v ulici Odborářů, Elektrárenská .Studie řeší konkrétní plochu rekonstrukce, technologické postupy a použitou technologii a materiály
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2010 Ukončení prací 08.2010
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Úprava obecních komunikací Lobzy“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.1025/2 v k.ú Březová
Rozpočet	400 000,-Kč
Popis projektu	Plánovaná úprava stávajících místní komunikace bude řešit nedostatečné odvodnění dešťové vody, havarijní samotný povrch a tvar vozovky. Řešení : Vybavování stávajícího materiálu vozovky , vytvoření nosné konstrukce vozovky, osazení jemnějších frakcí kameniva, asfaltový zástřík v celé délce a šířce vozovky.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2010 Ukončení prací 08.2010
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Úprava veřejného prostranství, parkoviště - Kamenice“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.612/1 v k.ú Kamenice U Březové
Rozpočet	200 000,-Kč
Popis projektu	V souvislosti s nástupním místem běžkařských tras – lokalita Kamenice dojde na nástupišti p.č 612/1 k vybudování záchytného zpevněného parkoviště o kapacitě 10 osobních vozidel. Parkoviště bude napojeno na stávající komunikaci
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2010 Ukončení prací 08.2010
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Parkoviště u Kapličky - Kamenice“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.451/5 v k.ú Kamenice u Březové
Rozpočet	200 000,-Kč
Popis projektu	V souvislosti s plánovanou obnovou „Kape sv. Máří Magdaleny na p.p.č.763/2“ bude vybudováno na p.p.č.451/5 záchytné zpevněné parkoviště o kapacitě sedm osobních vozidel. Parkoviště bude napojeno na stávající místní komunikaci
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2010 Ukončení prací 08.2010
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Obnova CÍSAŘSKÉ CESTY –K.Bříza - Arnoltov“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.380 , 605 , 604 , 603 , 602 ,v k.ú K.Bříza,Arnoltov
Rozpočet	1 800 000,-Kč
Popis projektu	Studie kalkuluje s rekonstrukcí a zpřístupněním bývalé císařské cesty mezi Arnoltovem a K.Břízovou.Nutno provést rekonstrukci povrchu vozovky, stávajících propustků,provést ošetření vzácných původních dřevin aleje.Trasa bude sloužit pěší a cyklistické poznávací turistice.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2010 Ukončení prací 08.2010
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Městský informační systém - Březová“
Investor	město Březová
Lokalizace	Město Březová
Rozpočet	300 000,-Kč
Popis projektu	Vybudování orientačního systému (odkazy na jednotlivé důležité instituce, provozovny a další místa města) orient. tabule s mapou a orientačním popiskem
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2010 Ukončení prací 08.2010
Rozpracovanost	studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Výměna oplocení – areál F.K Olympie Březová“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.444/264 , 444/264 v k.ú Březová
Rozpočet	Cca 800 000,-Kč
Popis projektu	Záměrem akce je postupná demontáž dosluhujícího stávajícího oplocení areálu v celém obvodu fotbalového areálu, nahrazení nového, konstrukčně vhodnějším systémem.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2010 Ukončení prací 08.2010
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Vybavení přírodního amfiteátru - Březová “
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.444/303 v k.ú Březová
Rozpočet	900 000,-Kč
Popis projektu	Záměrem je vybudování přírodního amfiteátru v areálu „Výsluní“ p.p.č 444/303.V budoucnu sloužícímu veřejnosti jako kulturní a společenské centrum“pod širým nebem“.Využívané v období kacení a stavění máje,pořádání Rock festů ,dalších společenských aktivit.Nutné zemní práce , vybudování přípojek EL.,Vody.Výstavba podia ,hlediště.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2010 Ukončení prací 08.2010

Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Rekonstrukce, výměna vnitřního vybavení – Olympie fitness Březová“
Investor	město Březová
Lokalizace	Objekt provozovny Olympie Fitness „Komenského 123 Březová
Rozpočet	500 000,-Kč
Popis projektu	Záměrem je postupná výměna dosluhujícího vybavení posilovny (posilovací strojů , ostatního vnitřního vybavení)
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2010 Ukončení prací 08.2011
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Zkapacitnění veřejného vodovodu - Kamenice“
Investor	město Březová
Lokalizace	Stávající trasa vodovodu v k.ú Kamenice u Březové
Rozpočet	2 000 000,-Kč
Popis projektu	Projekt zkapacitnění veřejného vodovodu v integr.oblasti Kamenice, bude řešit stávající problematiku tlaku a nedostatku vody ,projevující se zejména v letních měsících.V projektu a při samotné realizaci bude zohledněna plánovaná výstavba rekreačních objektů v lokalitě Kamenice.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2011 Ukončení prací 08.2012
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Úprava místní komunikace - Kostelní Bříza“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.352/11 , 7/2 v k.ú Kostelní Bříza
Rozpočet	400 000,-Kč
Popis projektu	Plánovaná úprava stávající místní komunikace. Bude řešit nedostatečné odvodnění dešťové vody,havarijní povrch a tvar vozovky.Řešení :Vybagrování stávajícího materiálu vozovky ,vytvoření nosné konstrukce vozovky,osazení jemnějších frakcí kameniva, asfaltový zástrík celé délky a šířky vozovky.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2011 Ukončení prací 08.2011
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Ozelenění návsi – Kostelní Bříza“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.352/14 v k.ú Kostelní Bříza u Březové
Rozpočet	150 000,-Kč

Popis projektu	Dle dendrologického průzkumu bude provedeno ošetření stávajících dřevin. Nová výsadba proběhne na návsi p.č. 352/14 v k.ú.Kostelní Bříza u Březové
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2011 Ukončení prací 08.2011
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Úpravy místní komunikace – Rudolec 136/14“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.136/14 v k.ú Rudolec U Březové
Rozpočet	1 900 000,-Kč
Popis projektu	Úpravy zahrnují řešení problematiky povrch. dešťové vody, demontáž stávající panelové cesty, vytvoření kostry budoucí komunikace, asfaltový povrch.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2011 Ukončení prací 08.2011
Rozpracovanost	Záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Výsadba zeleně - Březová“
Investor	město Březová
Lokalizace	Město Březová
Rozpočet	1 000 000,-Kč
Popis projektu	Na základě dendrologického průzkumu a výsadbové studie ,bude provedeno komplexní ošetření stávajících dřevin na území města.V místě proluk mezi stávající bytovou výstavbou dojde k nové výsadbě zeleně.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2011 Ukončení prací 08.2012
Rozpracovanost	Záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„PD rekonstrukce Parkoviště p.p.č. 61/1 – ul.Komenského 123“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.479/21 v k.ú Březová
Rozpočet	150 000,-Kč
Popis projektu	Vytvoření projektové dokumentace ke stavebnímu povolení , reflektující požadavek z hlediska plánované rekonstrukce multifunkčního centra, výstavby bytového domu a stávající vysoké frekvence využívání parkoviště.
Doba trvání projektu	Začátek prací 03.2011 Ukončení prací 11.2011
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Komplexní oprava chodníků,komunikace –ul.Lipová, Březová-Drahotín“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.479/21 v k.ú Březová
Rozpočet	1 944 000,-Kč

Popis projektu	Studie řeší problematiku stávajícího havarijního obousměrného stavu chodníku a obslužné komunikace v ulici Lipová ,Březová Drahotín .Studie řeší konkrétní plochu rekonstrukce,technologické postupy a použitou technologii a materiály
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2012 Ukončení prací 08.2012
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Úprava místní komunikace - Kamenice“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.701/2 v k.ú Kamenice u Březové
Rozpočet	300 000,-Kč
Popis projektu	Plánovaná úprava stávající místní komunikace. bude řešit nedostatečné odvodnění dešťové vody,havarijní povrch a tvar vozovky.Řešení : Vybágrování stávajícího materiálu vozovky ,vytvoření nosné konstrukce vozovky,osazení jemnějších frakcí kameniva, asfaltový zástrík v celé délce a šířce vozovky.
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2012 Ukončení prací 08.2012
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Sanace a zpřístupnění barokních sklepů – areál zámku Kostelní Bříza“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.42/1 v k.ú Kostelní Bříza
Rozpočet	Cca 1 500 000,-Kč
Popis projektu	Záměrem projektu je sanace a zpřístupnění veřejnosti ojedinělých barokních sklepů v minulosti sloužících jako městská sýpka či sklepení pivovaru.
Doba trvání projektu	Začátek prací 05.2012 Ukončení prací 10.2012
Rozpracovanost	Záměr projektu
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Mediální prezentace Multifunkčního centra“
Investor	město Březová
Lokalizace	p.p.č.22 v k.ú Březová
Rozpočet	200 000,-Kč
Popis projektu	Z důvodu vysokého potenciálu plánovaného multifunkčního centra v Březové, bude nutno široké veřejnosti prezentovat možnosti využití, nabídku služeb tohoto objektu.
Doba trvání projektu	Začátek prací 01.2012 Ukončení prací 12.2012
Rozpracovanost	realizační studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Rekonstrukce Parkoviště p.p.č. 61/1 –ul.Komenského 123“
Investor	město Březová
Lokalizace	Město Březová
Rozpočet	2 000 000,-Kč
Popis projektu	Záměrem města je rekonstruovat stávající parkoviště (mezi základní školou ,kinem, kulturním domem). Zvětšit stávající rozměry, vyřešit odvodnění dešťové vody, provést nový asfaltový povrch,zkulturnění přiléhajícího prostranství, výsadbu zeleně (viz.46)
Doba trvání projektu	Začátek prací 06.2012 Ukončení prací 08.2012
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Bukovany

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava střechy hasičské zbrojnice SDH
Investor	Obec Bukovany
Lokalizace	Budova hasičské zbrojnice SDH v majetku obce Bukovany
Rozpočet	Není ještě stanoven (caa do 100 000,-Kč)
Popis projektu	Oprava střech na celém objektu
Doba trvání projektu	1 rok
Rozpracovanost	Probíhají konzultace
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Veřejné velké dětské hřiště
Investor	Obec Bukovany
Lokalizace	Pozemek Obce Bukovany v areálu MŠ Bukovany
Rozpočet	Do 500 000 ,- Kč
Popis projektu	Vybudování chráněného dětského hřiště s vybavením ,úpravou terénu apod.
Doba trvání projektu	1 max 2 roky
Rozpracovanost	Jednání s odbornými firmami a zpracování projektu
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Veřejná komunikace -chodník
Investor	Obec Bukovany
Lokalizace	Podél hlavní silnice 251/2 Citice –Chlum Sv.Maří
Rozpočet	600 000 ,- Kč
Popis projektu	Vybudování nového chodníku vedle hlavní komunikace v délce caa 600m pro větší bezpečnost
Doba trvání projektu	1 až 2 roky
Rozpracovanost	Vypracovaný projekt (správa silnic) ,konzultace
Opatření	

Citice

Kritérium	Popis
Název projektu	Přestavba školy na bytové jednotky
Investor	Obec Citice + státní dotace + dotace z kraje
Lokalizace	Obec Citice
Rozpočet	12 000 000,- Kč
Popis projektu	Přestavba na bytové jednotky v počtu 12 bytů
Doba trvání projektu	1-2 roky
Rozpracovanost	Hotový projekt přestavby
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Dětské hřiště u panelových domů
Investor	Obec Citice + ČEZ Duhová energie
Lokalizace	Obec Citice
Rozpočet	500 000,- Kč
Popis projektu	Výstavba dětských prolézaček a atrakcí
Doba trvání projektu	6 měsíců
Rozpracovanost	Návrh
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Přestavba bývalé družiny (č.p. 102) na Obecní úřad + sál pro cca 50 lidí
Investor	Obec Citice + státní dotace + dotace z kraje
Lokalizace	Obec Citice
Rozpočet	10 000 000,- Kč
Popis projektu	Rekonstrukce objektu s využitím pro potřeby Obecního úřadu a kulturní činnost – víceúčelový sál pro cca 50 lidí
Doba trvání projektu	2 roky
Rozpracovanost	návrh
Opatření	

Dasnice

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava mostku
Investor	Obec Dasnice
Lokalizace	Přemostění Habartovského potoka směr nádraží
Rozpočet	1 000 000 Kč
Popis projektu	Výměna mostní konstrukce včetně podpěr
Doba trvání projektu	3 měsíce
Rozpracovanost	
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava mostku
Investor	Obec Dasnice
Lokalizace	Přístup k čp. 34
Rozpočet	500 000 Kč
Popis projektu	Výměna konstrukce včetně podpěr
Doba trvání projektu	1 měsíc
Rozpracovanost	
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Rekonstrukce části místí komunikace
Investor	Obec Dasnice
Lokalizace	Křižovatka ke kamenolomu
Rozpočet	500 000 Kč
Popis projektu	Pozvednutí vozovky a nový povrch
Doba trvání projektu	1 měsíc
Rozpracovanost	
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Turistické značení – informační mapy a materiály „Mikroregionu Pod Chlumem „
Investor	„ Mikroregion Pod Chlumem“
Lokalizace	Území mikroregionu
Rozpočet	250 000 Kč
Popis projektu	Zvýšit informovanost o mikroregionu v souvislosti s vybudováním cyklostezek a turistických zajímavostí atd.
Doba trvání projektu	3 měsíce
Rozpracovanost	
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Vybudování parkovacích míst pro os. automobily
Investor	Obec Dasnice
Lokalizace	Území obce
Rozpočet	450 000
Popis projektu	V obci žádná parkoviště nejsou – nutno zabezpečit průjezdnost obcí
Doba trvání projektu	6 měsíců
Rozpracovanost	
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Zvětšení ubytovacích kapacit v obci
Investor	Obec Dasnice
Lokalizace	Prostor u uvažované turistické ubytovny v obci
Rozpočet	1 000 000 Kč
Popis projektu	Rozšíření lůžkové kapacity ubytovny vybudováním 4 lůžkových chatků (5)
Doba trvání projektu	6 měsíců
Rozpracovanost	
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava střechy
Investor	Obec Dasnice
Lokalizace	Areál Obecního úřadu
Rozpočet	450 000 Kč
Popis projektu	Střecha je ploché konstrukce, opravy byly jen částečné. Starou krytinu je nutné odstranit a nahradit novou .
Doba trvání projektu	3 měsíce
Rozpracovanost	
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Rekonstrukce a rozšíření vozovek mezi „Finskými domky“
Investor	OU Dasnice ČD
Lokalizace	Sídliště v Dasnicích
Rozpočet	1 000 000 Kč
Popis projektu	Současné komunikace rozšířit a provést nové povrchy
Doba trvání projektu	6 měsíců
Rozpracovanost	
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava fasády budov Obecního úřadu
Investor	Obec Dasnice
Lokalizace	Obecní úřad čp. 42 Dasnice
Rozpočet	300 000 Kč
Popis projektu	Oprava fasády po 25 letech. Menší opravy omítky a nátěry
Doba trvání projektu	3 měsíce
Rozpracovanost	
<i>Opatření</i>	

Dolní Nivy

Kritérium	Popis
Název projektu	Rekonstrukce stávajícího septiku panelového domu (27 bytů)
Investor	Obec Dolní Nivy
Lokalizace	Panelový dům (výstavba v roce 1967)
Rozpočet	Do 500.000,- Kč
Popis projektu	Rekonstrukce stávajícího septiku (odkrytí, vyčištění, a nové zakrytí)
Doba trvání projektu	2007 až 2008
Rozpracovanost	Probíhá zpracování projektu (konzultace)
<i>Opatření</i>	---

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava a vyčištění víceúčelové nádrže
Investor	Obec Dolní Nivy
Lokalizace	k.ú. Horní Nivy – víceúčelová nádrž
Rozpočet	250.000,- Kč
Popis projektu	Oprava hráze a stávajících panelů a vyčištění
Doba trvání projektu	Duben-červen 2007
Rozpracovanost	Probíhají konzultace
<i>Opatření</i>	---

Dolní Rychnov

Kritérium	Popis
Název projektu	Budování kanalizace
Investor	Obec Dolní Rychnov
Lokalizace	Dolní Rychnov, lokalita Písková
Rozpočet	1,2 mil. Kč
Popis projektu	Vybudování kanalizace
Doba trvání projektu	Rok 2007
Rozpracovanost	Vypracovaná PD, stavební povolení vydané
<i>Opatření</i>	

Habartov

Kritérium	Popis
Název projektu	Vybudování stezky pro pěší a kola
Investor	Město Habartov, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Propojení Medard – Lítov - Kaceřov
Rozpočet	1,500 tis.
Popis projektu	Cyklostezka a stezka pro pěší
Doba trvání projektu	2008
Rozpracovanost	záměr
<i>Opatření</i>	

Kritérium	Popis
Název projektu	Vybudování stezky pro pěší a kola
Investor	Město Habartov, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Propojení Kluč - Hrádek
Rozpočet	1,000 tis.
Popis projektu	Cyklostezka a stezka pro pěší
Doba trvání projektu	2008
Rozpracovanost	záměr
<i>Opatření</i>	

Kritérium	Popis
Název projektu	Vybudování stezky pro pěší a kola
Investor	Město Habartov, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Propojení Lítov – Na Rovince – Horní Částkov
Rozpočet	800 tis.
Popis projektu	Cyklostezka a stezka pro pěší
Doba trvání projektu	2008
Rozpracovanost	záměr
<i>Opatření</i>	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava památníku padlých četníků
Investor	Město Habartov, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Habartov
Rozpočet	750 tis.
Popis projektu	Provést rekonstrukci a úpravu okolí památníku
Doba trvání projektu	2008
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Vybudování muzea a knihovny v budově 1. české národní školy na Kluči
Investor	Město Habartov, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Habartov
Rozpočet	1,500 tis.
Popis projektu	Muzeum historie související s rokem 1938 – četnická stanice. Ve stejné budově bude knihovna, která zajistí provoz muzea
Doba trvání projektu	2008
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Vybudování stezky pro pěší a kola
Investor	Město Habartov, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Propojení jezero Medard – budova Muzea na Kluči
Rozpočet	700 tis.
Popis projektu	Cyklostezka a stezka pro pěší
Doba trvání projektu	2008
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Podpora rozvoje turistiky
Investor	Město Habartov a MAS Sokolovsko
Lokalizace	Město Habartov a jeho bezprostřední okolí
Rozpočet	600 tis. Kč
Popis projektu	Vytvoření map se základními turistickými informacemi, prospekt s volnočasovými aktivitami, informační tabule k cestovnímu ruchu v okolí města, vydání knihy a pohlednic, novelizace internetových stránek – doplnění o info k turistickému ruchu, vybudování informačního centra v MKS
Doba trvání projektu	do roku 2008
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Rekonstrukce autobusového nádraží
Investor	Město Habartov, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Habartov
Rozpočet	1,500 tis.
Popis projektu	Po 30letém provozu provést rekonstrukce autobusového nádraží
Doba trvání projektu	2010
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava kaple
Investor	Římsko-katolická církev, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Habartov
Rozpočet	1,500 tis.
Popis projektu	Oprava kaple po požáru
Doba trvání projektu	2009 – 2010
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Revitalizace rekreační plochy
Investor	Město Habartov, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Jezero Boden
Rozpočet	2,000 tis..
Popis projektu	Vybudování rekreačního zázemí
Doba trvání projektu	2007 –2008
Rozpracovanost	Projektová dokumentace
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Víceúčelové hřiště
Investor	Město Habartov, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Areál Základní školy Habartov
Rozpočet	2,000 tis.
Popis projektu	Kompletace sportovního areálu
Doba trvání projektu	2008–2009
Rozpracovanost	Studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Revitalizace zeleně – vytvoření klidové zóny
Investor	Město Habartov, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Park u Městského kulturního střediska
Rozpočet	1,500 tis.

Popis projektu	Obnovení využití parku uprostřed panelové zástavby
Doba trvání projektu	2009–2010
Rozpracovanost	Záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Dětské hřiště pro nejmenší (název Sluníčko II)
Investor	Město Habartov, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Habartov - Kluč
Rozpočet	600 tis.
Popis projektu	Hřiště pro děti do 10 let
Doba trvání projektu	2007 – 2008
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Dětské hřiště pro nejmenší (název Sluníčko)
Investor	Město Habartov, MAS Sokolovsko
Lokalizace	Pozemek DDM Habartov, parcelní číslo 168
Rozpočet	600 tis.
Popis projektu	Hřiště pro děti do 10 let
Doba trvání projektu	2007 – 2008
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Horní Slavkov

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava stávajícího lyžařského vleku.
Investor	Město Horní Slavkov
Lokalizace	Pod lesoparkem za hřištěm TJ Spartak Horní Slavkov.
Rozpočet	1.850.000.-
Popis projektu	Oprava stávajícího nevyhovujícího vleku.
Doba trvání projektu	20 měsíců
Rozpracovanost	Zpracována projektová dokumentace.
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava hřbitovní zdi.
Investor	Město Horní Slavkov
Lokalizace	městský hřbitov – areál kostela sv.Jiří, ulice kostelní.
Rozpočet	1.500.000,-
Popis projektu	Oprava narušené zdi, doplnění zbořených částí.
Doba trvání projektu	1 rok
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava fasád objektů Mateřské školy.
Investor	Město Horní Slavkov
Lokalizace	ulice sportovní, Horní Slavkov
Rozpočet	1.750.000.-
Popis projektu	Oprava fasád a nový nástřík.
Doba trvání projektu	6 měsíců
Rozpracovanost	Záměr.
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava fasády objektu Základní školy.
Investor	Město Horní Slavkov
Lokalizace	ulice Nádražní, Horní Slavkov – druhá budova.
Rozpočet	1.250.000,-
Popis projektu	Oprava fasád a nový nástřík.
Doba trvání projektu	6 měsíců
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Chlum svaté Maří

Kritérium	Popis
Název projektu	Úprava prostranství před poutním klášterem Chlum Sv. Maří
Investor	Obec Chlum Svaté Maří
Lokalizace	Spodní část náměstí před poutním kostelem.
Rozpočet	250 000,-Kč
Popis projektu	Na ploše před poutním místem jsou pořádány různé kulturní akce a je potřeba tuto plochu zpevnit.
Doba trvání projektu	Rok 2007
Rozpracovanost	Hotova projektová dokumentace, pozastaven výběr dodavatelské firmy.
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava kapličky na Zeleném vrchu
Investor	Obec Chlum Svaté Maří
Lokalizace	Jižní část obce část Zelený vrch.
Rozpočet	Asi 300 000,-Kč
Popis projektu	Zdevastovaná kaplička patřící v historii k dominantám obce. Jejím opravením, dojde k rozšíření počtu historických památek na území obce.
Doba trvání projektu	1 až 2 roky
Rozpracovanost	Probíhají konzultace o realizaci projektu.
Opatření	

Jenišov

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava hřbitovní zdi
Investor	Obec Jenišov
Lokalizace	Hřbitov mezi silnicemi I/6 a R 6
Rozpočet	cca 1.500.000,-Kč
Popis projektu	Likvidace poškozené obvodní zdi postavení nové a oprava německých pomníků, které přiléhají ke zdi
Doba trvání projektu	cca 1 rok
Rozpracovanost	Stavba na ohlášení, jelikož jde o postavení zdi na tom samém místě
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava božích muk
Investor	Obec Jenišov
Lokalizace	Boží muka na katastru obce
Rozpočet	150.000,- Kč
Popis projektu	Oprava dvou kusů a výroba dvou replik + osazení do terénu

Doba trvání projektu	cca 1 rok
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Cyklostezka Jenišov – Dvory
Investor	Obec Jenišov
Lokalizace	Cyklostezka z nové výstavby v Jenišově do čtvrti Dvory
Rozpočet	1.000.000,-Kč
Popis projektu	Cyklostezka mezi Jnišovem a čtvrtí Dvory
Doba trvání projektu	cca 1 rok
Rozpracovanost	záměr
Opatření	

Jindřichovice

Kritérium	Popis
Název projektu	Nová náves u rybníka
Investor	Obec Jindřichovice
Lokalizace	Centrum obce
Rozpočet	Cca 1,8 mil. Kč
Popis projektu	Vybudování parkových a terénních úprav, podium nad rybníkem a silničního přechodu přes frekventovanou komunikaci přetínající obec. Cílem je vytvoření přirozeného centra obce pro pořádání kulturních a sportovních akcí a zároveň vybudování klidové zóny pro každodenní oddych občanů.
Doba trvání projektu	1- 2 roky, lze budovat etapově – úpravy prostranství, pódium nad rybníkem, přechody pro pěší,
Rozpracovanost	Zpracovaná studie klidové zóny a řešení dopravní situace (přechody, chodník)
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Publikace o historii obce Jindřichovice včetně jejích osad (obcí, dříve samostatných, dnes pod správou Jindřichovic)
Investor	Obec Jindřichovice
Lokalizace	Území Jindřichovicka
Rozpočet	Cca 300 tis.Kč
Popis projektu	Publikace mapující historii obcí prostřednictvím místních kronik. Předválečné kroniky je nutno přeložit, novodobou historii čerpat z místních zdrojů (kroniky, pamětníci, tisk, literatura)
Doba trvání projektu	1 rok
Rozpracovanost	Obecní kronikář připravuje ve spolupráci s dalšími nadšenci publikaci o historii Jindřichovi, kroniky dalších obcí jsou překládány z němčiny.
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Přírodní amfiteátr
Investor	Obec Jindřichovice
Lokalizace	Okraj obce
Rozpočet	Cca 1,5 mil. Kč
Popis projektu	Rokle na okraji obce má být revitalizována, odstraněny nálety, upravena plocha, vybudovány lavičky a pódium. Předpokládá se využití jako letní kino, přírodní amfiteátr pro konání lokálních přeshraničních festivalů a akcí pro děti (k využití i jako hřiště pro místní školu).
Doba trvání projektu	1-2 roky po etapách
Rozpracovanost	Proveden amatérský průzkum a zpracovány ideové náměty
Opatření	

Královské Poříčí

Kritérium	Popis
Název projektu	Dětské hřiště statek Bernard
Investor	Obec Královské Poříčí
Lokalizace	Šachetní 135
Rozpočet	700 tis. Kč
Popis projektu	Vybudování dětského hřiště na statku Bernard
Doba trvání projektu	4 měsíce
Rozpracovanost	Příprava projektu
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava střechy márnice
Investor	Obec Královské Poříčí
Lokalizace	Hřbitov Královské Poříčí
Rozpočet	80 000 Kč
Popis projektu	Výměna krytiny
Doba trvání projektu	1 měsíc
Rozpracovanost	Projekt není třeba-jedná se o nabídku
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Instalace sněhových zábran na střechu obecního úřadu
Investor	Obec Královské Poříčí
Lokalizace	Lázeňská 114
Rozpočet	250 tis. Kč
Popis projektu	Viz nadpis
Doba trvání projektu	2 měsíce

Rozpracovanost	Projekt není třeba - nabídka
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava hřbitovní zdi
Investor	Obec Královské Poříčí
Lokalizace	Obec královské Poříčí- Hřbitov
Rozpočet	490 tis. Kč
Popis projektu	Výměna dřevěného oplocení za zděné
Doba trvání projektu	3 měsíce
Rozpracovanost	Není projekt
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava komunikace ke garážím
Investor	Obec Královské Poříčí
Lokalizace	Pokračování ulice na sídlišti
Rozpočet	650 tis. Kč
Popis projektu	Položení asfaltového koberce na stávající prašnou komunikaci
Doba trvání projektu	1 měsíc
Rozpracovanost	Bez projektu
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava hráze rybníka
Investor	Obec Královské Poříčí
Lokalizace	Rybník v areálu školy
Rozpočet	490 tis. Kč
Popis projektu	Utěsnění hráze rybníka
Doba trvání projektu	3 měsíce
Rozpracovanost	Není projekt
Opatření	

Krajková

Kritérium	Popis
Název projektu	Cyklostezka podél řeky Svatavy (I. etapa)
Investor	Mikroregion Svatavka
Lokalizace	Svatava – Hřebeny - Krajková
Rozpočet	900.000,- Kč
Popis projektu	Projekt cyklostezky Svatava-Hřebeny-Krajková 20 km
Doba trvání projektu	2007 - 2008
Rozpracovanost	Studie
Opatření	Priorita 2

Kritérium	Popis
Název projektu	Komunitní škola – internetová vzdělanost
Investor	Obec Krajková
Lokalizace	ZŠ Krajková
Rozpočet	250.000,- Kč
Popis projektu	Úprava počítačové pracovny pro využití k internet.vzdělávání občanů.
Doba trvání projektu	2007
Rozpracovanost	Příprava počítačové pracovny
Opatření	Priorita 4

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava kapliček a božích muk v okolí Krajkové
Investor	Obec Krajková
Lokalizace	Okolí Krajkové
Rozpočet	300.000,- Kč
Popis projektu	Oprava božích muk, kapliček (střechy, omítky)
Doba trvání projektu	2 roky
Rozpracovanost	studie
Opatření	Priorita 8

Kraslice

Kritérium	Popis
Název projektu	GO průjezdní komunikace II/210
Investor	Karlovarský kraj; Město Kraslice
Lokalizace	komunikace od státní hranice vedoucí městem Kraslice
Rozpočet	55 mil. Kč
Popis projektu	průjezdní komunikace městem od státní hranice
Doba trvání projektu	I. etapa – r. 2007 II. etapa – r. 2008
Rozpracovanost	zpracována PD; vydáno stavební povolení
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Revitalizace Nám. 28. října – zřízení parkovacích míst
Investor	Město Kraslice
Lokalizace	centrum Města Kraslice
Rozpočet	23 mil. Kč
Popis projektu	celková rekonstrukce náměstí včetně rozšíření počtu parkovacích míst
Doba trvání projektu	I. etapa – r. 2008 II. etapa – r. 2009
Rozpracovanost	zpracována PD; vydáno stavební povolení
Opatření	

Lomnice

Kritérium	Popis
Název projektu	Výstavba kolumbária
Investor	Obec Lomnice
Lokalizace	Lomnice – místní hřbitov
Rozpočet	300.000,-Kč
Popis projektu	Výstavba dvou kolumbárií s celkovým počtem 60 míst (okénka)
Doba trvání projektu	
Rozpracovanost	Není nutná – pouze ohlášení drobné stavby
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Rekonstrukce chodníku
Investor	Obec Lomnice
Lokalizace	Týn u Lomnice – Dvořákova ulice
Rozpočet	200.000,-Kč
Popis projektu	Rekonstrukce 200 m ² chodníku (zámková dlažba)
Doba trvání projektu	
Rozpracovanost	Není nutná – pouze ohlášení drobné stavby
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Rekonstrukce komunikace a chodníku
Investor	Obec Lomnice
Lokalizace	Lomnice – Hornická kolonie
Rozpočet	500.000,-Kč
Popis projektu	Rekonstrukce komunikace a chodníku – vjezd do Hornické kolonie
Doba trvání projektu	
Rozpracovanost	Není nutná – pouze ohlášení drobné stavby
Opatření	

Mírová

Kritérium	Popis
Název projektu	Rekonstrukce VO (veřejné osvětlení)
Investor	Obec Mírová
Lokalizace	Část ve středu obce a část na Cechu
Rozpočet	cca 250.000,- Kč
Popis projektu	částečná rekonstrukce VO v návaznosti na rekonstrukci NN ČEZ
Doba trvání projektu	Rok 2007
Rozpracovanost	probíhají konzultace a a nabídky na projektovou dokumentaci
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Výstavba místní komunikace
Investor	Obec Mírová
Lokalizace	Místní komunikace na p.p.č. 415/2 a 415/3
Rozpočet	cca 900.000,- Kč
Popis projektu	Výstavba místní komunikace
Doba trvání projektu	Rok 2008
Rozpracovanost	Je zpracována studie včetně projektové dokumentace
Opatření	

Přebuz

Kritérium	Popis
Název projektu	Vybudování nové vodní nádrže
Investor	Obec
Lokalizace	Obec Přebuz
Rozpočet	500.000,-Kč
Popis projektu	Vybudování nové vodní nádrže s přípojkou na stávající vodovodní řad.
Doba trvání projektu	2 roky
Rozpracovanost	Příprava už se rozběhla, udělali jsme vzorky vody
Opatření	

Rotava

Kritérium	Popis
Název projektu	Počítačová učebna v ZŠ
Investor	Město Rotava
Lokalizace	ZŠ Rotava
Rozpočet	400.000,- Kč
Popis projektu	Vybavení třídy cca 20ti počítači, pro výuku žáků a dospělých

Doba trvání projektu	4 měsíce
Rozpracovanost	Nabídka
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Elektronický informační kiosek + informační tabule a cedule
Investor	Město Rotava
Lokalizace	MěÚ Rotava
Rozpočet	750.000,- Kč
Popis projektu	Informace o okolí a Rotavě + památky a informační cedule
Doba trvání projektu	8 měsíců
Rozpracovanost	Idea
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Dětská hřiště
Investor	Město Rotava
Lokalizace	Město Rotava
Rozpočet	700.000,- Kč
Popis projektu	Vybudovat klidovou zónu pro děti, matky s dětmi a starší osoby
Doba trvání projektu	8 měsíců
Rozpracovanost	idea
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Obnova turistických stezek a cyklostezek
Investor	Město Rotava
Lokalizace	Město Rotava a okolí
Rozpočet	1.200.000,- Kč
Popis projektu	Obnovení tur. stezek a obnovení tradice tur. pochodů, přilákání cykloturistů a vyznavačů tur. sportu
Doba trvání projektu	10 měsíců
Rozpracovanost	idea
Opatření	

Sokolov – pouze k.ú. Hrušková, Novina, Vítkov

Kritérium	Popis
Název projektu	Dětské hřiště Hrušková
Investor	Město Sokolov
Lokalizace	u požární nádrže na Hruškové
Rozpočet	1,9 mil.Kč
Popis projektu	Vybudování dětského hřiště a veřejného prostranství u požární nádrže na Hruškové

Doba trvání projektu	11 měsíců
Rozpracovanost	Příprava projektu
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava památníku ČSL přísahy a úprava okolí - Hrušková
Investor	Město Sokolov
Lokalizace	Hrušková
Rozpočet	1,6 mil.Kč
Popis projektu	Oprava památníku a úprava bezprostředního okolí
Doba trvání projektu	6 měsíců
Rozpracovanost	Připraveno k realizaci
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Smírčí kříž - Hrušková
Investor	Město Sokolov
Lokalizace	Hrušková
Rozpočet	120 tis. Kč
Popis projektu	Oprava a označení smírčího kříže
Doba trvání projektu	2měsíce
Rozpracovanost	Záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Výletní trasa – Vítkov, Noviny, Hrušková
Investor	Město Sokolov
Lokalizace	Vítkov, Novina, Hrušková
Rozpočet	1,4 mil. Kč
Popis projektu	Vytýčení a označení výletní trasy okolo Sokolova
Doba trvání projektu	4 měsíce
Rozpracovanost	Záměr
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Pramen Vítkov
Investor	Město Sokolov
Lokalizace	Vítkov
Rozpočet	1,6 mil.Kč
Popis projektu	Vybudování jímacího objektu a úprava okolí pramene
Doba trvání projektu	9 měsíců
Rozpracovanost	Záměr
Opatření	

Staré Sedlo

Kritérium	Popis
Název projektu	Úprava parčíku v Zámecké ulici
Investor	Obec Staré Sedlo
Lokalizace	Parčík před obecním úřadem
Rozpočet	250.000,- Kč
Popis projektu	Celková úprava parčíku před obecním úřadem, osázení keří, stromy
Doba trvání projektu	6 měsíců
Rozpracovanost	Nezačalo se
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Internetová učebna
Investor	Obec Staré Sedlo
Lokalizace	Kulturní sál, Zámecká 182
Rozpočet	300.000,- Kč
Popis projektu	Nákup PC, vybavení stoly, židle, přípojky k PC atd.
Doba trvání projektu	2 měsíce
Rozpracovanost	Nezačalo se
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava komunikace k zámečku
Investor	Obec Staré Sedlo
Lokalizace	Zámecká 100
Rozpočet	700.000,- Kč
Popis projektu	Rekonstrukce
Doba trvání projektu	3 měsíce
Rozpracovanost	Nezačalo se
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Vybudování oddechové zóny
Investor	Obec Staré Sedlo
Lokalizace	OPRAM (zasýpané důlní dílo)
Rozpočet	1.000.000,- Kč
Popis projektu	Úprava terénu, osázení stromy a keří, vybudování cest, pískoviště, prolézačky atd.
Doba trvání projektu	1 rok
Rozpracovanost	Nezačalo se
Opatření	

Stříbrná

Kritérium	Popis
Název projektu	Část kanalizace
Investor	Obec Stříbrná
Lokalizace	Část Stříbrné směrem ke Špičáku
Rozpočet	6 000 000,--
Popis projektu	Kanalizační řád
Doba trvání projektu	2 roky
Rozpracovanost	žádná
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Místní komunikace – asfaltové povrchy
Investor	Obec Stříbrná
Lokalizace	Místní komunikace v obci
Rozpočet	4 000 000,--
Popis projektu	Asfaltové povrchy místních komunikací
Doba trvání projektu	2 roky
Rozpracovanost	žádná
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava mostu Anger
Investor	Obec Stříbrná
Lokalizace	Most pod poštou
Rozpočet	2 000 000,--
Popis projektu	Celková rekonstrukce mostu
Doba trvání projektu	1 rok
Rozpracovanost	žádná
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Sportovní víceúčelové hřiště
Investor	Obec Stříbrná
Lokalizace	Stříbrná
Rozpočet	1 200 000,--
Popis projektu	Výstavba volejbalového, fotbalového hřiště, tenisový kurt, plážový volejbal
Doba trvání projektu	1 rok
Rozpracovanost	žádná
Opatření	

Svatava

Kritérium	Popis
Název projektu	oprava lávky pro pěší přes řeku Svatavu
Investor	obec
Lokalizace	v ulici Palackého
Rozpočet	1,5 mil. Kč
Popis projektu	celková rekonstrukce
Doba trvání projektu	6 měsíců
Rozpracovanost	příprava PD ke stavebnímu a demoličnímu povolení
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	oprava MK Sportovní
Investor	obec
Lokalizace	u zdravotního střediska v centru obce
Rozpočet	cca 1,9 mil. Kč
Popis projektu	nahrazení prašného povrchu komunikace asfaltovým povrchem
Doba trvání projektu	6 měsíců
Rozpracovanost	již vydáno stavební povolení
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	oprava MK ČSA
Investor	obec
Lokalizace	páteřní komunikace obce
Rozpočet	cca 2 mil. Kč
Popis projektu	rekonstrukce zbývajících částí komunikace
Doba trvání projektu	6 měsíců
Rozpracovanost	platné staveb. povolení, 1/3 komunikace již opravena
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	oprava mostů a můstků přes řeku Svatava a Lomnický potok
Investor	obec
Lokalizace	jedná se o mosty a můstky, které propojují jednotlivé části obce, které rozděluje řeka Svatava a Lomnický potok
Rozpočet	oprava jednotlivých mostů nepřesáhne 2 mil. Kč
Popis projektu	rekonstrukce nebo oprava mostů a můstků
Doba trvání projektu	maximálně 1 rok
Rozpracovanost	v současné době bude vyhlášeno výběrové řízení na zpracovatele PD pro stavební a demoliční řízení
Opatření	

Šabina

Kritérium	Popis
Název projektu	Údržba místních komunikací
Investor	Obec Šabina + dotace
Lokalizace	Komunikace v obci
Rozpočet	1,8 mil Kč
Popis projektu	Oprava nebo rekonstrukce obecních komunikací
Doba trvání projektu	1 rok
Rozpracovanost	Studie údržby komunikací v obci
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Změna způsobu vytápění v č.p. 80 a kuželně
Investor	Obec Šabina + dotace
Lokalizace	Obecní dům č.p. 80 (mateřská škola, turist.ubytovna,OÚ, byt)+ kuželna
Rozpočet	1,5 mil
Popis projektu	Změna vytápění za ekologický způsob ohřevu vody a topení
Doba trvání projektu	1 rok
Rozpracovanost	Návrh změny
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Sociální zázemí – přírodní amfiteátr Pod skalou
Investor	Obec Šabina + dotace
Lokalizace	Přírodní amfiteátr
Rozpočet	400 tis. Kč
Popis projektu	Dlažba v přístřešku pro diváky, přístřešek pro občerstvení
Doba trvání projektu	1 rok
Rozpracovanost	Projekt připraven
Opatření	

- Projekty neziskových subjektů a podnikatelů

Hornický spolek Krušných Hor

Kritérium	Popis
Název projektu	Rozvoj hornických tradic
Investor	Hornický spolek Krušných hor
Lokalizace	Stará důlní díla regionu a Krušných hor
Rozpočet	250 000 Kč
Popis projektu	Setkání 1x ročně ČR x Sasko x Duryňsko, výměna zkušeností, příprava projektů
Doba trvání projektu	1x ročně
Rozpracovanost	Navazuje na dosavadní setkání
Opatření	

KIF invest s. r. o.

Kritérium	Popis
Název projektu	Enviromentální institut Hřebený
Investor	KiF invest s.r.o.
Lokalizace	Josefov - Hřebený
Rozpočet	2 000 000 Kč
Popis projektu	Kooperace univerzit a výzkumu
Doba trvání projektu	Několik etap
Rozpracovanost	Zadávací studie pro Krušné hory
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Výstava a trvalá expozice Hartenberg
Investor	Kif invest s.r.o + několik subjektů
Lokalizace	Výstavní prostory na hradě Hartenberg
Rozpočet	350 000 Kč
Popis projektu	Pro rekonstruované prostory hradu
Doba trvání projektu	2007 -2008
Rozpracovanost	Stálá kompletace podkladů
Opatření	

Hartenberg o. s.

Kritérium	Popis
Název projektu	Záchrana lidové architektury
Investor	Občanské sdružení Hartenberg
Lokalizace	Oblast původního Hartenberského panství
Rozpočet	150 000 000 Kč, příprava 300 000 Kč
Popis projektu	Záchrana v místě původu, transfer na Hřebený
Doba trvání projektu	Příprava 6 měsíců, realizace 2-3 roky
Rozpracovanost	Dílčí studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Mezinárodní hartenberské kulturní léto
Investor	Občanské sdružení Hartenberg
Lokalizace	Hrad Hartenberg
Rozpočet	750 000 Kč
Popis projektu	zpřístupnění části hradního nádvoří pro kulturní akce, podium, divadelní a hudební festival
Doba trvání projektu	1 rok
Rozpracovanost	Investiční záměr
Opatření	

Historická skupina Četnická pátrací stanice
Haberspírk o. s.

Kritérium	Popis
Název projektu	Naučná zastavení „Osudová místa a události Sokolovska 1938 – 1948“
Investor	Občanské sdružení Historická skupina Četnická pátrací stanice Praha, pobočka Četnická stanice Haberspírk
Lokalizace	Sokolovsko
Rozpočet	250 000 Kč
Popis projektu	1) Informační tabule na památných místech Sokolovska-např. Habartov, Krajková, Bublava, Kraslice, Anenské údolí, Hrušková, Sokolov atd. 2) Tiskový propagační a informační materiál (skládačky, plakáty apod.)
Doba trvání projektu	1 - 2 roky
Rozpracovanost	Plán, metodická příprava
Opatření	

Klub českých turistů Krušné hory

Kritérium	Popis
Název projektu	Tematický turistický odznak "Církevní památky Karlovarského kraje"
Investor	Klub českých turistů Krušné hory se sídlem v Sokolově
Lokalizace	Sokolovsko a Karlovarský kraj
Rozpočet	150 000 Kč
Popis projektu	1) Tištěný záznamník TTO (550 ks) 2) Ražený odznak za splnění podmínek TTO (550 ks) 3) Informační panely na objekty uvedené v TTO 4) Propagační skládačka s mapkou a vyznačenými místy
Doba trvání projektu	1 - 2 roky
Rozpracovanost	Plán, metodická příprava
Opatření	

Nadace Renesance 21

Kritérium	Popis
Název projektu	Mezinárodní dobrovolnická základna pro obnovu kult. a přírodního dědictví
Investor	Nadace Renesance 21
Lokalizace	Hřebený – Cikánský dvůr
Rozpočet	2 000 000 Kč
Popis projektu	Ubytovací a stravovací zázemí pro realizaci mezinárodních dobrovolnických projektů
Doba trvání projektu	2 roky
Rozpracovanost	Zpracovává se projektová dokumentace
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Publikace: Průvodce po památkách, přírodních zajímavostech a tradičních akcích regionu
Investor	Nadace Renesance 21 (společně s MAS)
Lokalizace	Region - území MAS
Rozpočet	1 000 000 Kč
Popis projektu	Publikace pro návštěvníky regionu, atraktivní a komplexní shrnutí nabídek regionu, mapy , popisy
Doba trvání projektu	1 rok
Rozpracovanost	Databáze zajímavostí, souhrnné kompletace, fotodokumentace
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Obnova vyhlídkových míst romantického parku Hartenberské domény

Investor	Nadace Renesance 21
Lokalizace	Romantický park –údolí Svatavy
Rozpočet	1 200 000 Kč
Popis projektu	Obnova turisticky atraktivního cíle z první poloviny 20. století- Goethova vyhlídka, Panenský pavilon, Krkavčí skála
Doba trvání projektu	2 roky
Rozpracovanost	Studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Prezentace pivovarnictví 19. století v regionu
Investor	Nadace Renesance 21
Lokalizace	Hřebený
Rozpočet	500 000 Kč
Popis projektu	Zpřístupnění části pivovarských sklepů , prezentace pivovarnictví 19.století
Doba trvání projektu	Etapy. 1.etapa 1 rok
Rozpracovanost	Investiční záměr
Opatření	

Římskokatolická farnost Loket

Kritérium	Popis
Název projektu	Cyklus varhanních koncertů
Investor	Římskokatolická farnost Loket
Lokalizace	Kostel sv. Václava v Lokti
Rozpočet	140.000,- Kč
Popis projektu	Cyklus koncertů předních interpretů (varhany, zpěv, sólové nástroje) v loketském kostele během turistické sezóny.
Doba trvání projektu	Duben – říjen
Rozpracovanost	Dohoda s umělci
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Zpřístupnění krypty kostela sv. Václava v Lokti
Investor	Římskokatolická farnost Loket
Lokalizace	Kostel sv. Václava v Lokti
Rozpočet	300.000,-
Popis projektu	Obnova zajímavé části významné kulturní památky
Doba trvání projektu	Rok
Rozpracovanost	Projekt
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	Oprava kostela Nejsvětější Trojice ve Starém Sedle
Investor	Římskokatolická farnost Loket
Lokalizace	Staré Sedlo
Rozpočet	450.000,-
Popis projektu	Obnova věže kostela Nejsvětější Trojice, vyčištění a obnova interiéru věže s přípravou na znovuzavěšení zvonů a instalace hodin. Kostel je dominantou obce zřetelně viditelný ze silnice I/6.
Doba trvání projektu	Rok
Rozpracovanost	Projektová dokumentace.
Opatření	

Ivo Černohorský, OSVČ

Kritérium	Popis
Název projektu	„Výměna střešní krytiny KONÍRNA RUDOLEC“
Investor	Ivo Černohorský, Trnitá 78,Všeborovice 362 63 Dalovice
Lokalizace	Rudolec č.p. 99, 357 61 Březová, p.p.č. 61 v k.ú. Rudolec, provozovna Rudolec, IČ: 68796722
Rozpočet	cca 1 000 000,-Kč
Popis projektu	Výměna střešní krytiny objektu který je součástí ekofarmy,ta usiluje o znovu začlenění do života obce se zaměřením mimo jiné na agroturistiku.
Doba trvání projektu	Začátek prací 04.2009 Ukončení prací 09.2009
Rozpracovanost	Vypracovaná studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Oprava fasády KONÍRNA RUDOLEC “
Investor	Ivo Černohorský,Trnitá 78,Všeborovice 362 63 Dalovice,provozovna Rudolec, IČ: 68796722
Lokalizace	Rudolec č.p. 99, 357 61 Březová, p.p.č. 61 v k.ú. Rudolec
Rozpočet	250 000,-Kč
Popis projektu	Druhá etapa oprava fasády konírny,jež bude sloužit pro ustájení koní určených pro výuku jezdeckví rámci agroturistiky.
Doba trvání projektu	Začátek prací 07.2009 Ukončení prací 11.2009
Rozpracovanost	vypracovaná studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Oprava polních cest Kostelní Bříza, Arnoltov, Kamenice “
Investor	Ivo Černohorský, Trnitá 78, Všeborovice 362 63 Dalovice, provozovna Rudolec, IČ:68796722
Lokalizace	Kostelní Bříza p.p.č. 384, Arnoltov p.p.č. 585/2, Kamenice p.p.č

	724
Rozpočet	320 000,-Kč
Popis projektu	Zpevnění a znovu zprovoznění původních polních cest, zatraktivnění jejich využití pro turisty a veřejnost.
Doba trvání projektu	Začátek prací 08.2007 Ukončení prací 09.2008
Rozpracovanost	vypracovaná studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Demolice kravína Rudolec“
Investor	Ivo Černohorský, Trnitá 78, Všeborovice 362 63 Dalovice, provozovna Rudolec, IČ:68796722
Lokalizace	Rudolec p.p.č. 86
Rozpočet	400 000,- Kč
Popis projektu	Bourání kravína z 50.let dvacátého století, budova v dezolátním stavu, v rámci přípravy výstavby malé porážky hospodářských zvířat s prodejem masa „ze dvora“
Doba trvání projektu	Začátek prací 03.2007 Ukončení prací 12.2007
Rozpracovanost	vypracovaná studie
Opatření	

Kritérium	Popis
Název projektu	„Oprava oplocení zemědělských areálů Rudolec, Kostelní Bříza“
Investor	Ivo Černohorský, Trnitá 78, Všeborovice 362 63 Dalovice, provozovna Rudolec, IČ: 68796722
Lokalizace	Rudolec p.p.č. 22/1, Kostelní Bříza p.p.č. 85
Rozpočet	450 000,- Kč
Popis projektu	Ochrana všech investic ekofarmy před krádeží a poškozením
Doba trvání projektu	Začátek prací 08.2009 Ukončení prací 12.2009
Rozpracovanost	studie
Opatření	

Miroslav Kofroň, OSVČ

Kritérium	Popis
Název projektu	„Demolice základů –příprava výstavby selského dvora“
Investor	Kofroň Miroslav, U divadla 144, Sokolov, provozovna Rudolec , IČ: 68796722
Lokalizace	Kamenice p.p.č.498 v k.ú. Kamenice u Březové
Rozpočet	300 000,-Kč
Popis projektu	Bourání základů bývalých stájí a seníku v rámci přípravy na výstavbu penzionu ve stylu selského hospodářského dvora.
Doba trvání projektu	Začátek prací 04.2008 Ukončení prací 07.2008
Rozpracovanost	vypracovaná studie
Opatření	

